

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทุนวิจัย

กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช

รายงานผลการวิจัย

กลวิธีและปัญหาในการเปลี่ยนชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมเยอรมันเป็นไทย

โดย

ศาสตราจารย์ ถนอมนวล โอเจริญ

มีนาคม ปี พ.ศ.2557

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ได้อนุมัติทุนวิจัย กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช เพื่อสนับสนุนการทำวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบคุณฝ่ายวิจัย คณะอักษรศาสตร์ ที่ช่วยประสานงาน เพื่อให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี หากผลงานวิจัยนี้มีคุณประโยชน์ต่อวงวิชาการด้านการแปล และให้ความรู้แก่ผู้อ่าน ขอมอบสิ่งนี้แด่คณาจารย์คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้คู่คุณธรรมแก่ผู้วิจัย

โครงการวิจัยชื่อ กลวิธีและปัญหาในการแปลชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมเยอรมันเป็นไทย
ผู้วิจัย ศาสตราจารย์ถนัดมนวดี โอเจริญ
เดือนและปีที่ทำวิจัยเสร็จ มีนาคม 2557

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์รูปแบบและกลวิธีการแปลชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมเยอรมันที่แปลเป็นไทยจำนวน 215 ชื่อเรื่อง ที่ตีพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ.2522-2555 ผลการวิจัยในชั้นแรกแสดงให้เห็นว่า ผู้แปลชาวไทยนิยมใช้กลวิธีการแปลทั้งหมด 6 รูปแบบ ซึ่งเรียงลำดับตามข้อมูลที่พบ ได้แก่ การแปลตรงคำหรือตามตัวอักษร การแปลโดยการตั้งชื่อใหม่ การแปลโดยยืมคำเดิมบางส่วนและเพิ่มเติมบางส่วนตามเนื้อเรื่องหรือตัวละคร การแปลทับศัพท์หรือถ่ายเสียง การแปลโดยตัดทอนชื่อเดิมบางส่วนและการแปลเป็นภาษาอังกฤษแล้วถ่ายเสียงเป็นภาษาไทย ในการวิเคราะห์ชื่อเรื่องแปลขั้นต่อไป ผู้วิจัยใช้แนวทางการแปลแบบชื่อตรงต่อหน้าที่ในการสื่อสารของคริสตอานา นอร์ด กับทฤษฎีสโคพอส ของแฟร์เมียร์ พบว่า กลวิธีการแปลที่ถ่ายทอดและรักษาหน้าที่ในการสื่อสารของตัวบทได้ครบถ้วนและชื่อตรงต่อตัวบทต้นทางและผู้ประพันธ์ อีกทั้งยังแสดงให้เห็นความคิดสร้างสรรค์และเทคนิคการใช้วรรณศิลป์ของผู้แปลชาวไทย ได้แก่ การแปลโดยการตั้งชื่อใหม่ การแปลโดยยืมคำเดิมบางส่วนและเพิ่มเติมบางส่วนตามเนื้อเรื่องหรือตัวละคร และการแปลเป็นภาษาอังกฤษแล้วถ่ายเสียงเป็นภาษาไทย ส่วนกลวิธีการแปลตรงคำหรือตามตัวอักษร การแปลทับศัพท์หรือถ่ายเสียง และการแปลโดยตัดทอนชื่อเดิมบางส่วนไม่สามารถถ่ายทอดหน้าที่ในการสื่อสารชื่อเรื่องภาษาเยอรมันมาไว้ในชื่อเรื่องแปลเป็นไทยได้ทั้งหมด จากผลของการวิจัยทำให้ได้ข้อสรุปว่า หากผู้แปลชาวไทยใช้ทฤษฎีสโคพอสและแนวทางการแปลของนอร์ดในการวิเคราะห์และจำแนกหน้าที่ในการสื่อสารของตัวบทต้นทางก่อนการแปล จะทำให้การแปลมีคุณภาพและได้ผลลัพธ์ตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้ประพันธ์และตรงกับความต้องการของผู้อ่าน

Project Title : Strategies and Problems of Title Translation of German Literary
Works into Thai

Name of the Investigators: Professor Thanomnuan O'charoen

Year : 2014

Abstract

This research aims to analyze forms and strategies in translating titles of 215 German literary works into Thai. The selected translations were published between 1979 and 2012. Preliminary findings revealed that Thai translators opted for 6 strategies in translating literary titles, which are, in order of occurrence: 1) literal translation, 2) renaming, 3) keeping part of the original title and adding words related to the plot or characters, 4) transliterating, 5) deleting part of the title, and 6) translating the German title into English and transliterating it into Thai. With Christiane Nord's functional approach and Vermeer's Skopos Theory as analytical frameworks, it was found that the strategies that are most effective in maintaining the communicative function of the ST, as they are faithful to the original and the author's intention, and show creativity and artistic flair of the Thai translators are: renaming, keeping part of the original title and adding words relevant to the plot or characters, and translating the German title into English and transliterating it into Thai. On the other hand, literal translation, transliterating, and deletion of part of the title, were found to have failed to fulfill the communicative function of the original German titles. It can be concluded that had the translator applied the Skopos Theory and Nord's functional approach in text analysis and identification of the communicative function of the source text before translating, the translated versions would have been of better quality, achieving the effect intended by the author and meeting the needs of the target readers.

สารบัญ

	หน้า
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 สมมติฐาน	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	4
2 ทบทวนทฤษฎีและแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	5
2.1 คำนิยาม ความสำคัญ ลักษณะเฉพาะ และขอบของการตั้งชื่อเรื่อง	5
2.2 ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง	12
2.2.1 ทฤษฎีสโคพอสของแฟร์เมียร์ (Skopostheorie)	12
2.2.2 การนำทฤษฎีสโคพอสไปประยุกต์ใช้	15
2.2.3 แนวทางการแปลที่มุ่งเน้นหน้าที่ในการสื่อสารและความ ซื่อตรงของผู้แปลของคริสตีอาเน นอร์ด (Funktionsgerechtigkeit und Loyalität)	17
2.3 กลวิธีและแนวทางในการแปลชื่อเรื่องของไทยกับเยอรมัน	21
2.3.1 ตารางรูปแบบการแปลตัวบทระหว่างวัฒนธรรมของนอร์ด (Funktionale Übersetzungstypologie)	30
3 บทวิเคราะห์	32
3.1 ระเบียบวิธีวิเคราะห์	32
3.2 แบบฟอร์มที่ใช้แสดงข้อมูล	33
3.3 ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย	34
3.3.1 ตารางแสดงรูปแบบและกลวิธีการแปล 6 ประเภท	35
3.4 ตารางเปรียบเทียบการวิเคราะห์แนวทางการแปลตามทฤษฎีสโคพอส และแนวทางการแปลแบบซื่อตรงต่อหน้าที่ในการสื่อสารของนอร์ด	53
3.4.1 รูปแบบที่ 1 การแปลตรงคำหรือตามตัวอักษร	54
3.4.1.1 ตารางเปรียบเทียบตัวอย่าง	55

3.4.1.2 ตารางจำแนกตามหน้าที่และความเชื่อถือตรงต่อ ตัวบทต้นฉบับและผู้แปล	68
3.4.2 รูปแบบที่ 2 การแปลโดยการตั้งชื่อใหม่	82
3.4.2.1 ตารางเปรียบเทียบตัวอย่าง	83
3.4.2.2 ตารางจำแนกตามหน้าที่และความเชื่อถือตรงต่อ ตัวบทต้นฉบับและผู้แปล	88
3.4.3 รูปแบบที่ 3 การแปลโดยยืมคำเดิมบางส่วนและเพิ่มเติม บางส่วนตามเนื้อเรื่องหรือตัวละคร	94
3.4.3.1 ตารางเปรียบเทียบตัวอย่าง	95
3.4.3.2 ตารางจำแนกตามหน้าที่และความเชื่อถือตรงต่อ ตัวบทต้นฉบับและผู้แปล	100
3.4.4 รูปแบบที่ 4 การแปลทับศัพท์หรือถ่ายเสียง	105
3.4.4.1 ตารางเปรียบเทียบตัวอย่าง	106
3.4.4.2 ตารางจำแนกตามหน้าที่และความเชื่อถือตรงต่อ ตัวบทต้นฉบับและผู้แปล	110
3.4.5 รูปแบบที่ 5 การแปลโดยตัดทอนชื่อเดิมบางส่วน	112
3.4.5.1 ตารางเปรียบเทียบตัวอย่าง	113
3.4.5.2 ตารางจำแนกตามหน้าที่และความเชื่อถือตรงต่อ ตัวบทต้นฉบับและผู้แปล	118
3.4.6 รูปแบบที่ 6 การแปลเป็นภาษาอังกฤษแล้วถ่ายเสียงเป็น ภาษาไทย	121
3.4.6.1 ตารางเปรียบเทียบพร้อมการจำแนกตามหน้าที่ และความเชื่อถือตรงต่อตัวบทต้นฉบับและผู้แปล	122
4 บทสรุป	126
4.1 ตารางสรุปเปรียบเทียบการถ่ายทอดหน้าที่ในการสื่อสารของชื่อเรื่อง ภาษาเยอรมันในชื่อเรื่องแปลภาษาไทย	129
4.2 ข้อเสนอแนะ	131
บรรณานุกรม	134

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนผลงานแปลวรรณกรรมเยอรมันกับจำนวนผลงานวรรณกรรมของชาติอื่นที่แปลเป็นภาษาไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลงานวรรณกรรมที่แปลมาจากภาษาอังกฤษแล้วนั้น พบว่าผลงานวรรณกรรมที่แปลมาจากภาษาเยอรมันมีจำนวนน้อยกว่ามาก อย่างไรก็ตามในช่วงหลายปีที่ผ่านมา มีผู้แปลงานวรรณกรรมของเยอรมันเพิ่มมากขึ้น ที่โดดเด่นได้แก่ งานวรรณกรรมเด็กและเยาวชน เรื่องสั้นและนวนิยายของนักประพันธ์ที่มีชื่อเสียงทั้งสมัยเก่าและสมัยใหม่ ส่วนบทกวีนิพนธ์มีจำนวนน้อยกว่า ในการแปลงานวรรณกรรม ปัญหาที่ผู้แปลต้องประสบในขั้นแรก คือ การเปลี่ยนชื่อเรื่อง (title) ของผลงาน ซึ่งผู้แปลต้องคำนึงถึงว่าจะเปลี่ยนชื่อเรื่องอย่างไรเพื่อให้ดึงดูดความสนใจของผู้อ่านรวมทั้งให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของผู้แต่งด้วยและในเวลาเดียวกันก็ต้องพยายามรักษาขนบทางวัฒนธรรม ขนบทางวรรณศิลป์ทั้งของภาษาต้นทางและภาษาปลายทางอีกด้วย สิทธา พิณีภูวดล (2542: 83) เคยกล่าวถึงประเด็นนี้ โดยสามารถสรุปใจความได้ว่า ผู้แต่งหนังสือหรือผู้กำกับภาพยนตร์มักพิถีพิถันในการตั้งชื่อเรื่องผลงานของตน ทั้งนี้เพื่อให้กลุ่มผู้อ่านหรือผู้ชมสนใจใคร่ติดตามผลงานของเขา ดังนั้นการเปลี่ยนชื่อเรื่องผู้แปลจึงจำเป็นต้องพิถีพิถันด้วยทุกคนทราบดีว่า การตั้งชื่อเรื่องมีความสำคัญต่อยอดขายของหนังสือ แต่ทว่านักประพันธ์บางคนก็มิได้จะตามใจตลาดเพื่อยอดขายของหนังสือเพียงอย่างเดียว หากแต่ต้องการจะรักษานัยแฝงในเนื้อหาของงานและขนบทางวรรณศิลป์ของวัฒนธรรมของตนอีกด้วย การเปลี่ยนชื่อเรื่องของนักประพันธ์เหล่านี้ย่อมไม่่ง่ายนัก เพราะผู้แปลต้องเข้าใจขนบทางภาษา ขนบทางวรรณศิลป์ ตลอดจนวัฒนธรรมของเจ้าของผลงานที่ซ่อนนัยรวมทั้งเนื้อหาของผลงานนั้นอย่างถ่องแท้อีกด้วย

ผู้วิจัยเห็นด้วยกับข้อคิดเห็นดังกล่าวข้างต้นทุกประการ แต่ทว่ายังสามารถไม่สนใจให้ผู้วิจัยใคร่ศึกษาและวิเคราะห์การเปลี่ยนชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมเยอรมันในตลาดหนังสือของไทยได้เท่ากับข้อคิดในคอลัมน์ คุยความคิด ชื่อ นามนั้นสำคัญไฉนหรือแปลอย่างไรให้น่าเนา ของมุกหอม วงษ์เทศที่เขียนว่า

วัฒนธรรม (และการตลาด) การแปลทั่ว ๆ ไปของไทย จึงมีความโน้มเอียงกระเท่เท่ที่จะโปะคำขยายหรือหว่าเวอร์ ๆ ซึ่งมักจะเป็นการประดิดประดอยโวหารรุงรังผิดที่ผิดทางบ้าง

เพื่อเจอเลอะเทอะบ้างให้กับชื่อดั้งเดิม รวากับมีความหวาดหวั่นพรั่นพรึงกันว่า ความห้วน
 คมหรือกำกวมหรือซ่อนนัย จะเป็นสัญญาณของความไร้ประสิทธิภาพของการแปลแบบ
 ไทย ๆ ทั้งยังจะทำให้ “ขาย” ไม่ได้อีกด้วย วัฒนธรรมการแปลหนัง หนังสือหรือบทละคร
 แบบนี้ ไม่ว่าจะป็นระดับมาสเตอร์พีซหรือจังก์พีซ ไม่ว่าจะมุ่งขายตลาดชนชั้นกลางหรือ
 ตลาดล่าง ข้าพเจ้านานนามเล่นแก๊กลุ่มว่า “melodramatization” หรือ “การทำให้
 เป็นน้ำเน่า” ([http://www.matichon.co.th/matichon/matichondetail.php?stag=01
 fun07190648&day=2005/06/19](http://www.matichon.co.th/matichon/matichondetail.php?stag=01fun07190648&day=2005/06/19).)

นอกจากนั้นในคอลัมน์เดียวกันมุกหอม วงษ์เทศยังกล่าวด้วยว่า

การ “แปลชื่อ” เป็นภารกิจที่ยากมหาโหด ความสำเร็จในการแปลชื่อที่ไม่ใช่การทับศัพท์จึง
 ต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ชั้นสูง ไม่ใช่ชั้นต่ำ ๆ หรือน้ำ ๆ เพราะการแปลชื่อเป็นสมรรถภูมิอัน
 คุกรุ่นด้วยความยกย่องในและข้ามภาษาหลายชั้น... ถ้าดูหยาบ ๆ แล้ว ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการ
 การแปลชื่อเรื่องในเมืองไทยมักจะแปลกันตามเกณฑ์ใหญ่ ๆ สองเกณฑ์คือ แปลตรงตาม
 ตัวอักษร และ “แปล-แปร-แปลง” ตามจินตนาการของผู้แปลไม่ว่าจะเพื่อให้เข้าใจใน
 “สัญลักษณ์” ของชื่อ หรือเพื่อ “เพิ่มเติม” ความหมายให้ “โจ่งแจ้ง” ยิ่งขึ้น ตามเจตนารมณ์
 ของผู้แปลหรือผู้ที่มีอำนาจกว่าผู้แปล

จะเห็นได้ว่ามุกหอม วงษ์เทศได้วิเคราะห์แนวทางการแปลชื่อหนังสือในเมืองไทยว่า ใช้คำรุงรัง
 เพื่อเอาใจตลาด เป็นการแปลที่ทำให้เป็นน้ำเน่าและผู้แปลใช้วิธีการแปลอยู่สองเกณฑ์ได้แก่ แปล
 ตรงตามตัวอักษรและ “แปล-แปร-แปลง” เท่านั้น แต่ทว่ามุกหอม วงษ์เทศไม่ได้วิเคราะห์ใน
 รายละเอียดต่อไปว่าการแปลชื่อเรื่องหนังสือในเมืองไทยมีรูปแบบและกลวิธีที่ชัดเจนอย่างไรบ้าง
 ประเด็นที่ผู้วิจัยเห็นด้วยคือคำกล่าวของมุกหอม วงษ์เทศที่ว่า การแปลชื่อต้องใช้ศาสตร์และศิลป์
 อย่างสูง ผู้วิจัยจึงสนใจใคร่ศึกษาว่า ผู้แปลงานวรรณกรรมเยอรมันเป็นไทยมีกลวิธีการแปล
 ชื่อเรื่องอย่างไร จะโน้มเอียงเป็นการทำให้เป็นน้ำเน่าเพื่อเอาใจ “ตลาด” จนไม่เป็นไปตาม
 วัตถุประสงค์และหน้าที่ของตัวบทหรือไม่ รวมทั้งใช้ความคิดสร้างสรรค์และเทคนิคทางวรรณศิลป์
 มากน้อยเพียงไร และปัญหาการแปลที่ปรากฏให้เห็นนั้นเป็นปัญหาประเภทใด

ถึงแม้งานวิจัยนี้จะไม่ใช่องค์ความรู้ใหม่ในแง่ที่เสนอทฤษฎีหรือกระบวนการทัศน์ใหม่ในศาสตร์การแปล แต่ก็จะเป็นการต่อยอดและเป็นการศึกษาเพิ่มเติมแนวทาง รูปแบบ กลวิธี และปัญหาในการแปลชื่อเรื่องงานวรรณกรรมเยอรมันอันมีขนบทางภาษาและวัฒนธรรมที่ต่างจากของไทย ซึ่งจะนำไปสู่การวิเคราะห์เปรียบเทียบกับ การแปลชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมของอังกฤษ-อเมริกันที่ส่วนใหญ่ผู้อ่านชาวไทยคุ้นเคยได้อย่างดี

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อวิเคราะห์รูปแบบและกลวิธีการแปลชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมเยอรมันที่แปลเป็นไทย

1.2.2 เพื่อวิเคราะห์แนวทางการแปลว่าชื่อตรงต่อหน้าที่ ขนบของตัวบท และขนบของวัฒนธรรมตลอดจนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของตัวบทและผู้แต่งหรือไม่

1.2.3 เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและวิธีแก้ปัญหาในการแปลชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมเยอรมันที่แปลเป็นไทย

1.2.4 เพื่อให้เป็นกรณีศึกษาที่นำไปใช้ในการเรียนการสอนวิชาการแปลระดับอุดมศึกษา

1.2.5 เพื่อกระตุ้นให้มีการวิจัยเกี่ยวกับการแปลในแง่มุมอื่นต่อไป

1.3 สมมติฐาน

1.3.1 ผู้แปลชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมเยอรมันเป็นไทยแปลโดยรักษาหน้าที่ของตัวบทและคงวัตถุประสงค์ของผู้แต่ง

1.3.2 ผู้แปลชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมเยอรมันเป็นไทยใช้กลวิธีการแปลที่หลากหลาย เช่น การแปลตรงตามตัวอักษร แปลทับศัพท์ แปลโดยการตีความจากโครงเรื่องเป็นหลัก

1.3.3 ผู้แปลชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมเยอรมันเป็นไทยมีความคิดสร้างสรรค์ และใช้เทคนิคทางวรรณศิลป์ แต่ไม่ใช้คำรุนแรงในการแปลชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมประเภทที่มีหน้าที่จูงใจผู้อ่านดังเช่น การแปลวรรณกรรมเด็กและเยาวชน เป็นต้น

1.3.4 ผู้แปลชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมเยอรมันเป็นไทยประสบปัญหาหลักในการแปลได้แก่ ปัญหาในทางปฏิบัติ ปัญหาด้านวัฒนธรรมคู่ภาษาและปัญหาด้านคู่ภาษา

1.3.5 ผู้แปลชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมเยอรมันเป็นไทยแก้ปัญหาในการแปลตามพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ในการแปลงานของตน

1.4 ขอบเขตของงานวิจัย

ชื่อเรื่องในงานวิจัยนี้หมายถึงชื่อเรื่องที่ปรากฏบนปกหนังสือ (Buchtitel) และชื่อเรื่องที่ปรากฏอยู่เหนือตัวบทภายในหนังสือ (Überschrift) ของผลงานวรรณกรรมเยอรมันที่แปลเป็นไทยทุกประเภทที่ตีพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2522 – พ.ศ. 2555 ซึ่งได้แก่ เรื่องสั้น หนังสือเด็ก นวนิยายสำหรับเยาวชน นวนิยาย กวีนิพนธ์ บทละคร และบทละครเพื่อฟัง (Hörspiel) ซึ่งมีทั้งหมด 215 ชื่อเรื่อง

บทที่ 2

ทบทวนทฤษฎีและแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 คำนิยาม ความสำคัญ ลักษณะเฉพาะและขอบของการตั้งชื่อเรื่อง

จากการสำรวจหนังสือหรือบทความของไทยที่กล่าวถึงการตั้งชื่อเรื่องของหนังสือหรือเรื่องที่แต่งขึ้น ส่วนใหญ่จะชี้ให้เห็นความสำคัญ ขอบและกลยุทธ์ในการตั้งชื่อเรื่องที่คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ ชื่อเรื่องหรือบางคนใช้คำว่า ชื่อหนังสือเป็นสิ่งสำคัญมากเท่ากับเนื้อหาของเรื่อง การตั้งชื่อเรื่องเป็นงานศิลปะที่เน้นหน้าที่ของการดึงดูดผู้อ่านให้สนใจใคร่อ่านหรือต้องการจะซื้อ (จินตนา ไบกาชุย ไม่มีปีตีพิมพ์: 170-171) เช่นเดียวกันกับที่สิทธา พิณจภูวตล ได้กล่าวว่า ผู้แต่งได้พิถีพิถันตั้งชื่อเรื่องของเขาอย่างดีที่สุด เพื่อบอกคุณลักษณะของงาน เพื่อเร้าใจผู้อ่านให้สนใจติดตามผลงานของเขา และสุดท้ายต้องการบอกผู้อ่านอย่างมีนัยว่า เขาต้องการสื่ออะไรให้ผู้อ่านทราบ ด้วยเหตุนี้ “ชื่อหนังสือจึงสำคัญมากเท่ากับใบหน้าของเรา” (สิทธา พิณจภูวตล 2542: 83) นอกจากนี้ผู้แต่งหรือผู้ตั้งชื่อเรื่องยังมีจุดประสงค์จะให้ชื่อเรื่องบ่งบอกประเภทของตัวบทที่แปลกแตกต่างจากหนังสือเล่มอื่น ๆ การตั้งชื่อเรื่องที่ดีจะเป็นเสมือนเครื่องชี้ชวนให้ผู้อ่านหยุดพิจารณาหนังสือมีคุณค่าควรอ่าน (เพลินตา 2550: 235) จากคำกล่าวเหล่านี้ทำให้ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ชื่อเรื่องของเรื่องแต่งหรือที่เรียกว่างานวรรณกรรมตามความเห็นของนักวิชาการไทยนั้นล้วนมีความสำคัญมากและมีหน้าที่หลักในการสื่อสารซึ่งแบ่งได้เป็น หน้าที่เรียกร้องความสนใจใคร่อ่าน หน้าที่บ่งบอกประเภทหรือคุณลักษณะของงาน และหน้าที่ในการสื่อเนื้อหาของเรื่อง ส่วนเป้าหมายหรือจุดประสงค์ก็คือต้องการจะเพิ่มยอดขายให้หนังสือหรืองานนั้น ๆ

สิ่งที่น่าสังเกตก็คือ ในประเทศไทยไม่มีการกำหนดขอบ (Konvention) ของการตั้งชื่อเรื่องที่ตายตัวสำหรับงานประเภทเรื่องแต่ง แต่ผู้วิจัยสามารถจะสรุปจากแนวความคิดของผู้ที่สันตติในการตั้งชื่อเรื่องของไทยได้ดังนี้ ชื่อเรื่องควรจะสั้นมากกว่ายาว ควรมีความหมายสมบูรณ์ในตัวเอง แต่ไม่จำเป็นต้องอยู่ในรูปประโยคที่สมบูรณ์ อาจเป็นวลีก็ได้ ถ้าจำเป็นต้องขยายความควรใช้ชื่อรองกำกับ ชื่อเรื่องควรใช้คำที่ทันสมัย กะทัดรัด ชัดเจน และไม่ควรถูกตั้งชื่อเรื่องที่ชี้ชวนไปทางอบายมุข หรือมีนัยแฝงสองแง่สองมุม ลักษณะที่สำคัญของชื่อเรื่อง คือ ต้องสะดุดตา จำง่ายและเข้ากับเนื้อเรื่องและต้องรู้ความสนใจของผู้อ่าน จากคุณลักษณะดังกล่าวจะเห็นได้ว่าผู้แต่งวรรณกรรมของไทยมักเลือกชื่อเรื่องเพื่อจุดมุ่งหมายให้เตะตาผู้อ่าน ซึ่งหมายถึงเน้นความชอบและ

ไม่ชอบของผู้อ่านเป็นหลัก สินี เต็มสงไส ได้เขียนเกี่ยวกับชื่อเรื่องดังนี้ “บางเรื่องตั้งชื่อได้โดนใจผู้อ่าน ทำให้เขาอยากอ่าน แต่ไม่ว่าเนื้อเรื่องจะดีหรือไม่ ถ้าชื่อเรื่องไม่ชวนให้ติดตามก็นับว่าเป็นความล้มเหลว” (สินี เต็มสงไส 2553: 87-88) และจินตนา ไบกาชชียีก็กล่าวในทำนองเดียวกันว่า “ถ้าชื่อเรื่องตรงกับความสนใจเราใจ อยากเปิดอ่านให้รู้เรื่องตลอดเล่ม หนังสือเรื่องนี้ก็ประสบความสำเร็จ ยิ่งถ้ามีการออกแบบปก ให้มีความสัมพันธ์กับชื่อเรื่องของหนังสือด้วยแล้ว ถือว่าเป็นสิ่งที่ดี” (อ่างแล้ว: 170)

ส่วนกลยุทธ์ในการตั้งชื่อเรื่องของนักประพันธ์วรรณกรรมของไทยมีหลายวิธีแล้วแต่ผู้ประพันธ์จะเลือกใช้ เช่น ตั้งชื่อเรื่องตามเนื้อหาหรือแก่นของเรื่อง หรือตั้งชื่อเรื่องตามชื่อของตัวละครสำคัญหรือตามพฤติกรรมของตัวละครสำคัญ หรือตามเหตุการณ์ที่เกิดในเรื่อง บางชื่อเรื่องอาจเป็นฉากหรือสถานที่ ภูมิประเทศที่อยู่ในเรื่อง แต่บางกรณีผู้ประพันธ์ก็เลือกใช้คำบทกวีหรือสำนวนที่ผู้อ่านคุ้นเคยหรืออาจจะใช้สัญลักษณ์หรือการเล่นคำต่าง ๆ ที่มีสุนทรีย์เป็นต้น สมคิด ลวางกูร ได้สรุปกลยุทธ์การตั้งชื่อหนังสือไว้อย่างสั้น ๆ แต่ตรงประเด็นสำคัญซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า มุ่งเน้นการตลาดและเพิ่มยอดขายเป็นหลักไว้ดังนี้ “การตั้งชื่อหนังสือต้องมีความหมายชัดเจน ต้องสร้าง Need เห็นแล้วน้ำลายไหล อยากอ่าน อยากซื้อ อยากเป็นเจ้าของของที่แต่เดิมไม่มีความต้องการ ต้องยิงตรงกลุ่มเป้าหมายชัดเจน และทำให้ลูกค้าเชื่อว่า ดีกว่าหรือดีที่สุด” (สมคิด ลวางกูร ‘ไม่มีปีตีพิมพ์: 146)

การจะวิเคราะห์เปรียบเทียบการถ่ายทอดชื่อเรื่องงานวรรณกรรมเยอรมันเป็นไทยให้เห็นเด่นชัด เราจำเป็นต้องเข้าใจความสำคัญและลักษณะเฉพาะตลอดจนขอบของการตั้งชื่อเรื่องของภาษาต้นทาง อันได้แก่ภาษาเยอรมันอย่างดีก่อน แต่เราก็ไม่อาจมองข้ามงานวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ในประเทศอื่นด้วยเช่นกัน Catalina Iiescu ได้นิยามคำว่าชื่อเรื่องไว้อย่างสั้น ๆ ว่า ชื่อเรื่องคือ ชื่อของตัวบท ซึ่งมีสองลักษณะใหญ่ นั่นคือ ความสั้นกะทัดรัดกับความสามารถในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวบท (Iiescu 2001: 94) แต่ Iiescu ได้เสริมต่อว่า ลักษณะทั้งสองประการดังกล่าวนี้ในปัจจุบันมีผู้ถกเถียงกันว่า ลักษณะของชื่อเรื่องทั้งสองประการนี้มีความถูกต้องเพียงใด เพราะความสั้นยาวหรือความกะทัดรัดของชื่อเรื่องนั้นค่อนข้างวัดได้ยาก เพราะมันขึ้นอยู่กับวัฒนธรรม ความนิยม และประเภทของตัวบท ส่วนการให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวบทก็เช่นเดียวกัน หากเป็นตัวบทวรรณกรรมที่ผู้ประพันธ์ใช้เทคนิคการประพันธ์ในการรังสรรค์งานเช่น การละข้อความบางส่วน

(ellipsis) หรือใช้ถ้อยคำที่มีหลายความหมาย (polysemy) เพื่อสร้างความประทับใจแก่ผู้อ่าน ในกรณีนี้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวบทก็อาจจะสำคัญน้อยกว่าสุนทรียศาสตร์ทางการประพันธ์ (อ้างตาม Iliescu 2001: 94)

ส่วน Charles Briffa และ Rose Marie Caruana ได้เขียนอธิบายลักษณะของชื่อเรื่องว่า ส่วนใหญ่แล้วชื่อเรื่องจะซ่อนนัยประหวัดมากกว่านัยตรง ทั้งนี้เพราะธรรมชาติของชื่อเรื่องมักจะใช้ความหมายแฝง (2009: 2) ชื่อเรื่องจะเกี่ยวโยงกับเนื้อหาของเรื่อง ดังนั้นชื่อเรื่องจึงจัดว่าเป็นส่วนหนึ่งของเรื่อง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งชื่อเรื่องได้เอกลักษณ์มาจากเนื้อหาของเรื่องนั่นเอง ดังนั้นชื่อเรื่องจึงไม่ได้เป็นเพียงสิ่งประดับหรือเป็นเพียงตัวบ่งชี้ แต่เป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นจิตใจของผู้ประพันธ์ (author's mind) บ่อยครั้งที่ชื่อเรื่องเป็นเสมือนการเกริ่นนำเรื่อง หน้าที่ของชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมมีอยู่สองหน้าที่หลัก นั่นคือ ชื่อเรื่องที่เน้นผู้อ่านเป็นหลัก (reader-oriented) และชื่อเรื่องที่เน้นเนื้อหาเป็นหลัก (content-oriented) ซึ่งหน้าที่หลังนี้อาจแบ่งออกเป็นลักษณะย่อยได้สองลักษณะ ได้แก่ ชื่อเรื่องที่เน้นเนื้อหาภายในตัวบท (internally oriented titles) และชื่อเรื่องที่เน้นบริบทภายนอกตัวบท (externally oriented titles) (อ้างตาม Briffa, C. และ Caruana, R.M. 2009: 3-4)

นักทฤษฎีการแปลคนสำคัญของเยอรมันได้แก่ คริสตีอานา นอร์ด (Christiane Nord) ผู้ศึกษาตัวบทประเภทชื่อเรื่องและชื่อกำกับตัวเรื่องของเยอรมันโดยเปรียบเทียบกับชื่อเรื่องของภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส และสเปนไว้อย่างน่าสนใจนั้นได้นิยามคำว่า "ชื่อเรื่อง" ดังนี้ ชื่อเรื่องเป็นตัวบทประเภทหนึ่ง เพราะเป็นเครื่องมือของการสื่อสารในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งและในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง การสื่อสารดังกล่าวอาจเป็นการสื่อสารทางภาษาหรืออวัจนภาษา เช่น รูปภาพ ก็ได้ซึ่งสามารถสื่อสารระหว่างผู้สื่อสารและผู้รับสารได้ นอร์ดได้ชี้ให้เห็นว่า ความเป็นตัวบทหรือมิใช่ตัวบทนั้นดูได้ที่หน้าที่ในการสื่อสาร โดยนอร์ดได้ยกทฤษฎีการสื่อสารของ Bühler และ Jakobson (Nord, C.1993: 281) มาเป็นตัวตัดสินความเป็นตัวบทของชื่อเรื่อง ตามทฤษฎีของ Bühler และ Jakobson นั้น หน้าที่หลักในการสื่อสารมี 4 ประการ ได้แก่ หน้าที่ในการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับตัวบท (Darstellungsfunktion) หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นต่อตัวบท (Ausdrucksfunktion) หน้าที่ในการจูงใจ (Appellfunktion) และหน้าที่กระตุ้นความสนใจหรือทำให้ตะตาผู้อ่าน (Phatische Funktion) ซึ่งภายในหน้าที่หลักเหล่านี้ยังสามารถแบ่งเป็นหน้าที่

ย่อยอื่น ๆ ได้อีก ดังนั้นหากชื่อเรื่องเป็นตัวบทประเภทหนึ่ง ชื่อเรื่องก็จำเป็นต้องมีหน้าที่ทั้งหมดนั้น เช่นเดียวกันกับตัวบทอื่น ๆ ด้วย

นอร์ดได้ศึกษาชื่อเรื่องของเยอรมันและพบว่าชื่อเรื่องทุกชื่อมีหน้าที่หลักสามประการอยู่ด้วยกัน ได้แก่ หน้าที่ในการจำแนก (*Distinktive Funktion*) ซึ่งบอกชื่อของตัวบทอื่นทำให้ตัวบทนี้แตกต่างจากตัวบทอื่นและทำให้หาง่าย อีกทั้งเป็นการบอกว่าชื่อเรื่องนี้เป็นสินทรัพย์ทางปัญญาของผู้ประพันธ์ หน้าที่ประการที่สองได้แก่ หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท (*Metatextuelle Funktion*) ชื่อเรื่องบอกแหล่งที่มาและความมีอยู่ของตัวบท ตัวบทต้องเป็นที่ยอมรับและเป็นไปตามความคาดหวังของผู้อ่านในวัฒนธรรมของตนเองทั้งโครงสร้างทางภาษาหรือขนบในการตั้งชื่อเรื่อง หน้าที่ประการที่สาม ได้แก่ หน้าที่ในการเตะตา (*Phatische Funktion*) ซึ่งหมายความว่าชื่อเรื่องต้องเป็นสิ่งแรกที่ผู้อ่านสังเกตเห็น เป็นการสื่อสารขั้นแรกระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร ชื่อเรื่องต้องทำให้ผู้อ่านรู้ทันทีว่าตัวบทมีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร ดังที่ Schwarze ได้กล่าวไว้ว่า “ควรจะเลือกชื่อหนังสือหรือชื่อเรื่องที่คุณอ่านรู้ทันทีว่าตัวบทนั้นหรือย่อหน้านั้นมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับสิ่งใด” (Schwarze 1980: 36 อ้างตาม Nord, C. 1993: 103) หากอยู่ในรูปอวัจนภาษา ชื่อเรื่องนั้นก็ควรปรับให้เข้ากับวัฒนธรรมของภาษานั้น ๆ เมื่อผู้อ่านสนใจหยิบตัวบทขึ้นมาอ่านนั้นแสดงว่าชื่อเรื่องของตัวบทนั้นได้บรรลุหน้าที่ในการเตะตาแล้ว (Nord, C. 1993: 102 ff.)

นอกจากนั้นชื่อเรื่องบางชนิดยังมีหน้าที่อื่น ๆ อีกด้วย ในขณะที่บางชื่อเรื่องอาจไม่มีก็ได้ หน้าที่สามประการที่อาจปรากฏอยู่ในชื่อเรื่องบางประเภท ได้แก่ หน้าที่ในการให้ข้อมูล (*Darstellungsfunktion*) * ซึ่งบ่งบอกว่าชื่อเรื่องนั้นให้ข้อมูลอะไรแก่ผู้อ่าน โดยอาจจะแบ่งเป็นให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของตัวบท (*Textsituation*) ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อความคาดหวังและความเข้าใจในตัวบท หากผู้อ่านเข้าถึงสถานการณ์ในตัวบทได้ เขาก็จะเข้าใจตัวบท ในทางตรงกันข้าม หากสถานการณ์ในตัวบทไม่ว่าจะเป็นสถานที่ เวลา หรือสาเหตุที่มาของการผลิตตัวบทเป็นสิ่งที่ผู้อ่านไม่คุ้นเคย ผู้อ่านหรือผู้รับสารไม่สามารถเข้าถึงตัวบทได้ ผู้อ่านก็จะไม่สนใจตัวบทนั้น นอร์ดได้ย้ำว่า ประเด็นนี้สำคัญที่สุดที่ผู้แปลชื่อเรื่องต้องพิจารณา ผู้แปลต้องพยายามถ่ายทอดข้อมูลใน

* ต่อมาภายหลัง Nord ใช้คำว่า *die informative* หรือ *referentielle Funktion* (Nord, C. 2011: 50)

ตัวบทที่ผู้แต่งต้องการจะสื่อสารให้ผู้อ่านได้รับรู้ให้ครบถ้วนไม่ว่าจะเป็นข้อมูลที่ผู้แต่งเขียนบอกโดยตรงหรือกล่าวโดยทางอ้อมก็ตาม (Nord, C. 1993: 139) นอกจากนั้น หน้าที่รองของหน้าที่ในการให้ข้อมูลแก่ผู้อ่านประการที่สอง ได้แก่ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อเรื่องและแก่นเรื่อง (Textreferens) หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า เป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับโลกในตัวบท (Textwelt) อันมีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรม ประเพณี ธรรมเนียมปฏิบัติ พันธุ์พืช ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยรวมของชาติใดชาติหนึ่ง ฯลฯ ปรากฏอยู่ด้วย หน้าที่รองประการที่สาม คือให้ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบของตัวบท (Textform) ซึ่งแบ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะภายในตัวบทเช่น ความสั้นยาว จบแบบปิดหรือเปิด หรือบอกว่าเป็นบันทึกประจำวันหรือจดหมาย หรือกวีนิพนธ์ รวมทั้งให้ข้อมูลทางภาษาและลีลาการเขียนเป็นต้น ส่วนข้อมูลลักษณะภายนอกตัวบทดังเช่น การใส่องค์ประกอบที่เป็นอวัจนภาษา เช่น รูปภาพ เป็นต้น

หน้าที่ประการต่อไปที่ไม่จำเป็นต้องปรากฏอยู่ในชื่อเรื่องทุกชื่อ ได้แก่ หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นหรือแสดงท่าที (Ausdrucksfunktion)** ของผู้แต่งที่มีต่อตัวบทของตน ทั้งในการแสดงท่าทีต่อสถานการณ์ของตัวบทด้วยการวิพากษ์วิจารณ์ หรือแสดงความคิดเห็นที่มีต่อเนื้อเรื่องโดยใช้คำคุณศัพท์ที่แฝงนัยการประเมินคุณค่าหรือความรู้สึกต่าง ๆ ไว้ดังเช่น “มหัศจรรย์” “น่าเศร้า” “น่าสงสาร” หรือ “มีความสุข” เป็นต้น หรือชื่อเรื่องบอกท่าทีของผู้แต่งที่มีต่อตัวบทด้วยวิธีใช้ภาษาที่แสดงความคิดเห็นอย่างสุดโต่ง ไม่ว่าจะเป็นออกมาโดยตรงหรือทางอ้อม เช่น ใช้คำว่า “ดีที่สุด” “สวยที่สุด” ซึ่งส่วนใหญ่จะพบเห็นในชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมเด็กเป็นต้น (Nord, C. 1993:133-142)

หน้าที่ประการสุดท้ายที่อาจจะปรากฏอยู่ในชื่อเรื่องใดชื่อเรื่องหนึ่ง แต่ทว่าไม่จำเป็นต้องอยู่ในทุกชื่อเรื่อง ได้แก่ หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน (Appellfunktion) โดยเฉพาะมุ่งเน้นไปที่ผู้อ่านซึ่งยังไม่ได้สนใจตัวบทมาก่อน ผู้แต่งมีวิธีการหลากหลายในการจูงใจผู้อ่าน ไม่ว่าจะเป็นสร้างสถานการณ์ตัวบทที่แปลกใหม่ น่าสนใจ หรือที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกลุ่มผู้อ่าน เช่น กลุ่มผู้อ่านที่เป็นเด็กเล็ก เนื้อหาก็คงจะเกี่ยวกับโรงเรียน หรืองานวันเกิด เป็นต้น นอกจากนั้นผู้แต่งยังใช้กลวิธีทางภาษาและวรรณศิลป์ หรือการใช้ถ้อยคำสำนวนแสดงความรู้สึกและอารมณ์ที่มีต่อตัวบท เป็นต้น

** ในระยะหลัง Nord ใช้คำว่า die expressive Funktion (Nord, C. 2011: 50)

อนึ่ง ชื่อเรื่องได้ถูกเขียนขึ้นมาเพื่อให้มีหน้าที่ในการสื่อสารหกประการ ในขณะที่ตัวบทประเภทยื่นจะมีหน้าที่เหมือนกันอยู่สี่ประการ ได้แก่ หน้าที่ในการกระตุ้นความสนใจ หน้าที่ในการให้ข้อมูล หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นหรือแสดงท่าที และหน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน ส่วนหน้าที่อีกสองประการจะอยู่ในตัวบทเฉพาะประเภทที่แตกต่างกัน ดังเช่น หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบทจะปรากฏให้เห็นในตัวบท เช่น บทคัดย่อ การสรุปรายงาน หรือวิจารณ์หนังสือเป็นต้น ส่วนหน้าที่ในการจำแนกมักพบในตัวบทที่ใช้ชื่อเฉพาะบุคคล หรือสถานที่ หรือชื่อเฉพาะลักษณะอื่น ๆ ด้วยเหตุดังกล่าวชื่อเรื่องจึงมิใช่เป็นเพียงตัวบทประเภทหนึ่งเท่านั้น หากทว่าเป็นตัวบทลักษณะพิเศษที่แสดงให้เห็นหน้าที่ทั้งหกประการ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง: Arthur Miller : Timebends. A Life

หน้าที่	เหตุผล
1. หน้าที่ในการจำแนก	เพราะชื่อเรื่องบอกว่า หนังสือนี้แตกต่างจากหนังสือเกี่ยวกับอัตชีวประวัติของผู้อื่น
2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท	ชื่อเรื่องตรงกับขนบการตั้งชื่อเรื่องของอังกฤษ กล่าวคือ ใช้คำนามสั้น และมีชื่อเรื่องรองบอกเกี่ยวกับประเภทของตัวบท
3. หน้าที่ในการเตะตา	เตะตาผู้อ่านเมื่ออยู่ตามชั้นวางขายหนังสือ หรืออยู่ในรายการสินค้า เพราะชื่อเรื่องสั้น กระชับ
4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล	ให้ข้อมูลเกี่ยวกับชีวิตของ Arthur Miller
5. หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นหรือแสดงท่าที	ใช้อุปสรรคณ์คำว่า timebends
6. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	กระตุ้นความสนใจใคร่รู้ว่าผู้ประพันธ์หมายความว่าอะไร ในการใช้คำว่า timebends

สิ่งที่นอร์ดนำเสนอซึ่งแตกต่างจากนักวิชาการของไทยในเรื่องเกี่ยวกับลักษณะของชื่อเรื่องนั้น ได้แก่ การจำแนกโครงสร้างและรูปแบบของชื่อเรื่องของเยอรมันไว้อย่างละเอียด นอร์ดกล่าวว่าชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมเยอรมันมีโครงสร้างทางภาษาและความหมายไม่ซับซ้อน สามารถแบ่งออกเป็นสามประเภทใหญ่ดังนี้ ชื่อเรื่องเดี่ยว (Einfachtitel) อาจอยู่ในรูปของพยางค์เดี่ยว คำเดี่ยวหรือวลีเดี่ยว ไปจนถึงคำหลายคำ หรือส่วนของประโยคหลาย ๆ ประโยค เช่น Hans Schuhmacher : Der Mann, der auf die Uhr schaute (ฮันส์ ชูมัคเคอร์ : ชายผู้มองนาฬิกา) ชื่อเรื่องคู่ (Doppeltitel) ซึ่งเป็นชื่อเรื่องที่ยึดติดกันมาตั้งแต่ในอดีต โดยจะแบ่งชื่อเรื่องเป็นสองส่วน และเชื่อมด้วยคำว่า “oder” (หรือ) เช่น Ursula Fuchs : Emma oder Die unruhige Zeit (อัวร์ชูลา ฟุคส์ : เอมมาหรือช่วงเวลาอันสับสน) ประเภทที่สามได้แก่ ชื่อเรื่องที่มีหลายตอน (Titelgefüge) ซึ่งมีทั้งชื่อเรื่องหลักและชื่อเรื่องรองดังเช่น Karl – Heinz Käfer : Die Klingel ist zu hoch und andere Geschichten (คาร์ล ไฮน์ซึ เคเฟอร์ : กิ่งสูงสุดเอี่ยมและเรื่องอื่น ๆ) (อ้างตาม Nord, C. 1993: 52-55)

ส่วนรูปแบบของชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมเยอรมันสามารถแบ่งเป็นรูปแบบที่ชัดเจนดังนี้ รูปแบบที่ใช้คำนามคำเดี่ยวหรืออาจจะเป็นชื่อคน หรือคำขยายคำเดี่ยว (Nominale Titel) ชื่อเรื่องที่เป็นคำขยาย (Adverbiale Titel) ชื่อเรื่องที่เป็นคำกริยา (Verbale Titel) ชื่อเรื่องที่เป็นคำคุณศัพท์ (Adjektivistische Titel) ชื่อเรื่องที่เป็นคำอุทาน คำทักทาย คำขวัญ หรือคำปลุกกระดมต่าง ๆ (Interjektionsförmige Titel) และชื่อเรื่องที่อยู่ในรูปประโยค (Satzförmige Titel) แต่ส่วนใหญ่แล้วเราจะเห็นชื่อเรื่องของเยอรมันอยู่ในรูปแบบของคำนามมากกว่ารูปแบบอื่น ๆ (อ้างตาม Nord, C. 1993: 61-65)

จึงอาจจะสรุปได้ว่าชื่อเรื่องของเยอรมันเป็นตัวบทชนิดหนึ่งที่มีชนบของตนเองทั้งโครงสร้างทางภาษา รูปแบบ ตลอดจนความหมายและหน้าที่ของตนเอง ซึ่งสามารถโยงให้เห็นความตั้งใจหรือจุดมุ่งหมายได้อย่างเด่นชัด อีกทั้งยังสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมและความนิยมทางสังคมได้ เฉกเช่นตัวบทประเภทอื่น ๆ

2.2 ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

จากการสำรวจงานวิจัยเกี่ยวกับการแปลชื่อเรื่องทั้งของภาพยนตร์และวรรณกรรมภาษาอังกฤษเป็นไทย เราจะเห็นว่าผู้วิจัยส่วนใหญ่ได้หยิบยกทฤษฎีสโคปอส (Skopostheorie) ของแฟร์เมียร์ (Vermeer) และแนวทางการแปลชื่อเรื่องโดยเน้นหน้าที่ในการสื่อสารของ คริสติอาเน นอร์ด มาเป็นกรอบและแนวทางในการวิจัย แต่สิ่งที่ยังไม่ได้นำเสนอในบทสรุป ตอนท้ายของแต่ละผลงานดังกล่าวก็คือ เมื่อใช้กรอบทฤษฎีหรือแนวคิดของนักทฤษฎีทั้งสองคน แล้ว ผลของการวิเคราะห์แนวทางการแปลชื่อเรื่องที่กำลังศึกษาอยู่นั้นตรงกับทฤษฎีสโคปอสหรือแนวคิดเรื่องหน้าที่ในการสื่อสารของนอร์ดอย่างไรบ้าง

อันที่จริงแนวคิดของนอร์ดเป็นแนวคิดที่เสริมต่อจากทฤษฎีสโคปอสของแฟร์เมียร์ นอร์ดได้ใช้คำว่า “ถูกต้องตามหน้าที่” (Funktionsgerechtigkeit) และใช้การตัดสินว่า “ซื่อตรง” (Loyalität) แทนคำว่าสโคปอสเพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้ผู้อ่านเข้าใจผิด แต่การที่เราจะเข้าใจแนวคิดของนอร์ด เราต้องศึกษาทฤษฎีสโคปอส ของแฟร์เมียร์ก่อนว่ามีแนวคิดอย่างไร

2.2.1 ทฤษฎีสโคปอสของแฟร์เมียร์ (Skopostheorie)

คำว่า “Skopos” เป็นคำภาษากรีกแปลว่า เป้าหมาย (Ziel) หรือจุดประสงค์ (Zweck) ผู้ที่นำคำนี้มาใช้เป็นคนแรกได้แก่ ฮันส์ เจ แฟร์เมียร์ (Hans J. Vermeer) เขาได้ร่วมกับ คาทารินา ไรส (Katharina Reib) เขียนทฤษฎีสโคปอสไว้ในหนังสือชื่อ *Grundlegung einer allgemeinen Translationstheorie* (หลักเกณฑ์สำคัญของทฤษฎีการแปลโดยทั่วไป) ซึ่งตีพิมพ์ครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. 1984 อันมีใจความว่า กระบวนการแปลเป็นการกระทำที่มุ่งไปสู่เป้าหมาย (eine zielgerichtete Handlung) และเกณฑ์ในการตัดสินว่าการกระทำนั้นประสบความสำเร็จหรือไม่คือให้ดูที่จุดประสงค์ (Zweck) ของการกระทำนั้นเป็นหลัก ประโยคที่สำคัญคือ “Die Dominante aller Translation ist deren Zweck.” (Reib / Vermeer 1991²: 96) ซึ่งแปลเป็นไทยว่า “สิ่งสำคัญของกระบวนการแปลคือจุดประสงค์ของการแปล” กฎที่สำคัญที่สุดของทฤษฎีสโคปอสสำหรับการแปลได้แก่ “การกระทำถูกกำหนดด้วยจุดมุ่งหมาย” (Eine Handlung wird von ihrem Zweck bestimmt) (Reib / Vermeer 1991²:101) ในกรณีนี้ แฟร์เมียร์ใช้ คำ *Funktion* ด้วยเช่นกัน โดยเขาบอกว่า กฎที่สำคัญที่สุดนี้คือ “eine Funktion ihres Zwecks” (101) อาจจะแปลเป็นไทยว่า “เป้าหมายของจุดมุ่งหมาย” ซึ่งแฟร์เมียร์ได้อธิบายความหมายของ

คำว่า *Funktion* นี้ว่ามีสองความหมาย ได้แก่ จุดมุ่งหมาย, เป้าหมาย (*Zweck, Skopos*) และการพึ่งพากันของสิ่งสำคัญ อย่างมีระบบ (*regelhafte Abhängigkeit von Größen untereinander*) (Reiß / Vermeer 1991: 96) จะเห็นได้ว่าความหมายแรกของคำว่า *Funktion* ซึ่งแปลว่า จุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายนั้นตรงกับ ความหมายของคำว่า สโคปอส ผู้อ่านจึงอาจจะไขว้เขว ด้วยเหตุนี้ นอร์ดีจึงนิยามคำว่า *Funktion* ตามความหมายของคำโดยตรงที่แปลว่า “หน้าที่” ซึ่งผู้วิจัยได้เอ่ยมาแล้วข้างต้น

ทฤษฎีสโคปอสที่ใช้ในการแปลงานตามแนวคิดของไรสและแฟร์เมียร์ได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้หกประการ ดังนี้

1. ผลงานแปลขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมาย
2. ผลงานแปลคือการให้ข้อมูลในภาษาและวัฒนธรรมปลายทางโดยผ่านข้อมูลในภาษาและวัฒนธรรมต้นทาง
3. ผลงานแปลถ่ายทอดข้อมูลซึ่งไม่จำเป็นต้องแปลกลับแล้วตรงกับข้อมูลต้นทางทุกถ้อยคำ
4. ผลงานแปลต้องมีความหมายที่เชื่อมโยงและสอดคล้องกัน
5. ผลงานแปลต้องมีความหมายสอดคล้องกับต้นฉบับ
6. หลักเกณฑ์ดังกล่าวทั้งหมดมีความสำคัญลดหลั่นกันลงมาตามลำดับหมายเลขที่เรียงไว้

(Reiß / Vermeer 1991: 119)

นักทฤษฎีการแปล ราเดกุนดิส ชโทลเซอ (Radegundis Stolze) ได้วิจารณ์ทฤษฎีสโคปอสของแฟร์เมียร์ว่า ทฤษฎีสโคปอสคล้ายคลึงกับทฤษฎีการออกแบบตัวบท (*Textdesign*) ของโฮลทซ์ เมนเทรี (Holz Mänttari) แต่แฟร์เมียร์ได้ขยายความกว้างออกไปว่าเป็นการกระทำทางภาษาอย่างหนึ่งซึ่งแท้จริงแล้วได้ออกนอกขอบเขตของศาสตร์การแปลไป เพราะในกระบวนการแปลต้องยึดต้นฉบับข้อเขียนเป็นหลัก ในเวลาเดียวกัน ชโทลเซอ ก็กล่าวว่า ทฤษฎีสโคปอสของแฟร์เมียร์ได้เปลี่ยนมุมมองในศาสตร์การแปล ซึ่งแต่เดิมมุ่งเฉพาะการนำภาษามาเปรียบเทียบในลักษณะย้อนกลับไปในอดีตมาเป็นการกระทำการแปลในสถานการณ์ที่เหมาะสมสอดคล้องกัน ซึ่งเท่ากับเปลี่ยนจากกฎเกณฑ์การรับงานมาเป็นกฎเกณฑ์ของการผลิตผลงาน (Stolze, R. 2003: 140-141) งานแปลจึงดูเป็นเพียงการเขียนงานในภาษาปลายทางเท่านั้น อย่างไรก็ตามทฤษฎีสโคปอสก็มีข้อได้เปรียบตรงที่ว่า ทฤษฎีนี้เปิดโอกาสให้ผลงานเดียวกันสามารถแปลได้หลายวิธี

ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของงานแปล และผู้ว่าจ้างแปล (อ้างตาม Munday, J. 2001: 80) ส่วนไรสกับแฟร์เมียร์ ได้ให้ข้อสรุปว่า ถ้าผลงานแปลทำได้ตามจุดมุ่งหมายที่ผู้ว่าจ้างกำหนดและเป็นไปตามสัญญาการว่าจ้างอย่างครบถ้วน นั่นแสดงว่าผลงานแปลนั้นบรรลุจุดประสงค์และทำการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมแล้ว (Reiß / Vermeer 1984: 139) แฟร์เมียร์กล่าวว่า

สิ่งที่ทฤษฎีสโคปอสกำหนดไว้ก็คือผู้แปลต้องแปลด้วยบทอย่างต่อเนื่องและมีจิตสำนึกตลอดเวลา ขณะเดียวกันต้องใช้หลักเกณฑ์บางประการที่เคารพด้วยบทปลายทาง ทฤษฎีนี้ไม่ได้กำหนดว่าหลักเกณฑ์นั้นคืออะไร เพราะต้องขึ้นอยู่กับกรณี ๆ ไปว่าจะตัดสินใจอย่างไร

(Vermeer 1989/2000: 228)

ดังนั้นเพื่อให้การกระทำการแปลเหมาะสมกับกรณีดังกล่าว ผู้ว่าจ้างต้องกำหนดจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์รวมทั้งเงื่อนไขสำคัญกับนักแปลก่อนจะมอบหมายงานให้แปลอย่างชัดเจนเสียก่อน เช่น สัญญาว่าจ้างที่ระบุค่าจ้างแปล วันกำหนดส่ง เป็นต้น แต่มิใช่ว่าทฤษฎีสโคปอสจะละเลยหลักเกณฑ์ต่าง ๆ แฟร์เมียร์ได้เอ่ยถึงกฎหรือหลักเกณฑ์สามประการในการพิจารณางานแปล นั่นก็คือ กฎเกี่ยวกับสโคปอส (Skoposregel) กฎเกี่ยวกับความเข้าใจด้วยบทแปลในสถานการณ์ของผู้อ่าน (Intratextuelle Kohärenzregel) และกฎเกี่ยวกับการถ่ายทอดที่สอดคล้องกับตัวบทต้นทาง (Fidelitätsregel) (อ้างตาม Reiß / Vermeer 1991: 107-115)

อย่างไรก็ดีได้มีนักทฤษฎีการแปลหลายคนได้วิจารณ์ทฤษฎีสโคปอสไว้หลายประเด็น ซึ่ง นอร์ต (1997:109-22) และเชฟเนอร์ (Schäffner 1997: 237-8) ได้รวบรวมไว้ดังนี้

1. ทฤษฎีนี้ดูเหมือนจะเป็นทฤษฎีกลาง ๆ ที่ใช้ได้กับตัวบทหลายประเภท แต่แท้จริงแล้วจะใช้ได้กับตัวบทที่มีช่วงวรรณกรรมเท่านั้น งานวรรณกรรมมักมิได้มีจุดประสงค์ใดอย่างแน่ชัดและ / หรือมักใช้วัจนลีลาที่ซับซ้อน
2. แนวการวิเคราะห์ตามตัวบทประเภทต่าง ๆ ของไรสแตกต่างจากทฤษฎีสโคปอสจึงไม่สามารถจับนำมารวมไว้กับทฤษฎีสโคปอสได้
3. ทฤษฎีสโคปอสไม่ได้ให้ความสำคัญกับโครงสร้างทางภาษาในตัวบทต้นทางและการถ่ายทอดโครงสร้างทางภาษาที่ปรากฏอยู่ในงานแปลโดยละเอียด ถึงแม้งานแปลนั้นจะ

บรรลุจุดมุ่งหมาย แต่การถ่ายทอดวัฒนธรรมและความหมายในแต่ละหน่วยการแปลอาจจะไม่เหมาะสมก็เป็นได้ (Munday, J. 2001: 80-81)

2.2.2 การนำทฤษฎีสโคปอสไปประยุกต์ใช้

การที่แฟร์เมียร์ตั้งทฤษฎีไว้อย่างกว้าง ๆ โดยเน้นหนักเฉพาะจุดประสงค์และเป้าหมายนั้น เป็นสิ่งที่ดีสำหรับนักวิจัยที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์งานแปลทุกประเภท แม้กระทั่งการแปลชื่อเรื่องของภาพยนตร์ดังเช่น Zhongfong Mei (2010) ที่นำทฤษฎีสโคปอสไปวิเคราะห์การแปลชื่อเรื่องของภาพยนตร์อังกฤษเป็นภาษาจีนได้อย่างน่าสนใจ เนื่องจากภาพยนตร์มีหลายประเภทและหลายลักษณะซึ่งมีจุดมุ่งหมายต่างกันและจุดมุ่งหมายแต่ละอย่างเป็นตัวกำหนดแนวทางการแปล ซึ่ง Mei สามารถแบ่งออกเป็นสี่จุดมุ่งหมายดังนี้

1. Informative Skopos (จุดมุ่งหมายในการให้ข้อมูล)

ชื่อเรื่องของภาพยนตร์ประเภทนี้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวภาพยนตร์ จุดมุ่งหมายคืออยู่ที่ผู้ดูภาพยนตร์ว่าเมื่อผู้ดูภาพยนตร์เห็นชื่อเรื่องแล้วต้องเข้าใจทันทีว่าเป็นภาพยนตร์เกี่ยวกับอะไร ดังนั้นผู้แปลจึงเลือกใช้วิธีการแปลแบบแปลตามตัวอักษรหรือถ่ายเสียง (Literal Translation/Transliteration) ส่วนใหญ่ชื่อเรื่องของภาพยนตร์ประเภทนี้มักเป็นชื่อของบุคคล สถานที่ หรือการเลียนเสียงธรรมชาติ เป็นต้น

2. Aesthetic Skopos (จุดมุ่งหมายทางสุนทรียะ)

ชื่อเรื่องของภาพยนตร์ประเภทนี้ส่วนมากจะเรียบง่ายและสะดุดตาซึ่งมีจุดมุ่งหมายจะให้ผู้ชมสนใจและชื่นชอบ ดังนั้นการแปลชื่อเรื่องประเภทนี้ต้องพยายามรักษาความมีสุนทรียะของชื่อเรื่องต้นทางไว้ให้ดี กลยุทธ์หรือวิธีการแปลที่นำมาใช้ คือการแปลแบบดัดแปลง (อิสระ) (Free Translation) ซึ่งควบคู่ไปกับการแปลแบบเสริมแต่ง (Complementary Translation) และการแปลแบบสร้างสรรค์ (Creative Translation) ในการแปลแบบดัดแปลง (อิสระ) นั้น ผู้แปลเน้นความหมายมากกว่าโครงสร้างทางภาษาของชื่อเรื่องต้นทาง ผู้แปลต้องใช้จินตนาการและพลังสร้างสรรค์ในการคิดหาชื่อเรื่องที่สื่อทั้งเนื้อหาและแฝงด้วยสุนทรียะทางภาษาด้วย

3. Commercial Skopos (จุดมุ่งหมายทางธุรกิจ)

ชื่อเรื่องของภาพยนตร์ประเภทนี้สร้างความสนใจและจูงใจให้ผู้ชมเข้ามาชมเพื่อหวังผลทางธุรกิจ ดังนั้นผู้แปลต้องใช้วิธีการแปลแบบดัดแปลง (อิสระ) บางครั้งก็เติมถ้อยคำที่กระตุ้นสร้างความสนใจของผู้ชมซึ่งอาจจะดูแล้วไม่เหมาะสมก็เป็นได้

4. Cultural Skopos (จุดมุ่งหมายทางวัฒนธรรม)

เมื่อชื่อเรื่องของภาพยนตร์แฝงนัยของวัฒนธรรมของประเทศที่ผลิตภาพยนตร์ ในการแปลชื่อเรื่องประเภทนี้ จำเป็นต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมของผู้ชมในประเทศของตนด้วย หากผู้แปลถ่ายทอดตรงตามตัวอักษรชื่อเรื่องของภาพยนตร์ต้นทาง โดยมิได้มีการดัดแปลงหรือเสริมบางคำ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ก็ย่อมอาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดหรือบิดเบือนความหมายก็เป็นได้

(Zhongfang Mei 2010: 66-68)

หากนำทฤษฎีสโคปอสของแฟร์เมียร์และแนวการวิเคราะห์ของ Mei ตามมุมมองของสโคปอสมาประยุกต์ใช้กับแนวการวิจารณ์การแปลชื่อเรื่องของมุกหอม วงษ์เทศ แล้วนั้น เราอาจจะเห็นภาพได้ชัดเจนขึ้นว่าการแปลแบบ “ทำให้เป็นน้ำเน่า” ที่โปะคำขยายหรือหว่านเวอร์ ๆ ของการแปลหนัง หนังสือ หรือบทละครในเมืองไทยนั้นมาจากจุดมุ่งหมาย (Skopos) ประการเดียวคือ จุดมุ่งหมายทางธุรกิจ ซึ่งอาจจะใช้คำศัพท์ที่ไม่เหมาะสมเกินงามเพื่อเอาใจผู้ชมเท่านั้น โดยผู้แปลมิได้คำนึงถึงจุดมุ่งหมายอื่นเช่น ในการให้ข้อมูลข่าวสาร หรือจุดมุ่งหมายทางสุนทรียะของชื่อเรื่องภาพยนตร์ หรือหนังสือต้นทาง เป็นต้น การใช้เทคนิคการแปลแบบตามตัวอักษรดังที่มุกหอม วงษ์เทศ กล่าวถึงนั้น อาจมิใช่วิธีการที่ไม่เหมาะสม เพราะอย่างน้อยยังสื่อจุดมุ่งหมายในการให้ข้อมูลแก่ผู้ชม แต่การแปลแบบ “แปร” และ “แปลง” นั้น หากผู้แปลมีความเข้าใจเนื้อหาตลอดจนขนบวรรณศิลป์ และสุนทรียะของการตั้งชื่อเรื่องจากต้นทางอย่างดีมาผนวกเข้ากับความคิดสร้างสรรค์ของผู้แปลที่มีความเข้าใจวัฒนธรรมของตนเอง ตลอดจนถึงความงามของชื่อเรื่องต้นฉบับแล้วมาถ่ายทอดได้อย่างทัดเทียมกับต้นฉบับหรือมีความเชื่อตรงต่อผู้ประพันธ์งาน “ความเป็นน้ำเน่า” ก็อาจจะน้อยลงได้

2.2.3 แนวทางการแปลที่มุ่งเน้นหน้าที่ในการสื่อสารและความซื่อตรงของผู้แปลของ คริสตินาเน นอร์ด (**Funktionsgerechtigkeit und Loyalität**)

การใช้ทฤษฎีสโคปอสของแฟร์เมียร์เพียงทฤษฎีเดียว อาจจะทำให้ให้นักแก้ผู้ว่าจ้างและ จุดมุ่งหมายในการว่าจ้างแปลมากกว่าตัวผู้แปลและผู้แต่งตัวบทต้นทาง ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยเห็นว่าควร จะนำแนวคิดเรื่องการแปลที่มุ่งเน้นหน้าที่ในการสื่อสารของชื่อเรื่องหรือตามคำศัพท์ของนอร์ดที่ใช้ ว่า “งานแปลที่เหมาะสมกับหน้าที่” (**Funktionsgerechtigkeit**) และ “ความซื่อตรง” (**Loyalität**) ของผู้แปลมาใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์การแปลชื่อเรื่องของวรรณกรรมเยอรมันเป็นไทย ใน ที่นี้ต้องเข้าใจก่อนว่า ตัวบทเองนั้นมีได้ “มี” หน้าที่ตั้งแต่ต้น หากแต่จะ “ได้รับ” หน้าที่ต่อเมื่อ ผู้รับสารหรือผู้อ่านได้อ่านตัวบทแล้ว อย่างไรก็ตามผู้แต่งหรือผู้ส่งสารย่อมเป็นผู้กำหนดหน้าที่ใด หน้าที่หนึ่งอยู่แล้วในตัวบทขณะที่กำลังเขียนตัวบทนั้น (Nord 1991: 10) นอร์ดอธิบายต่อไปว่า การแปลงานที่ให้มามีลักษณะเหมาะสมกับหน้าที่นั้น ก่อนอื่นผู้แปลต้องวิเคราะห์สถานการณ์ของผู้รับสารปลายทางนั่นคือผู้อ่านเสียก่อนว่าผู้อ่านงานแปล (ชื่อเรื่อง) ของตัวบทต้นทางที่จะแปลนั้น มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับผู้แต่งหรือเนื้อเรื่องหรือวัฒนธรรมตลอดจนขนบทางวรรณศิลป์ของตัวบท ต้นทางมากน้อยเพียงไร นั่นหมายความว่า ผู้แปลกำลังค้นหาจุดประสงค์ในการนำเสนอข้อมูล เกี่ยวกับตัวบท ต่อจากนั้นผู้แปลต้องศึกษาแนวคิดและค่านิยมต่าง ๆ ในวัฒนธรรมของตัวบท ปลายทาง (งานแปล) นั้นว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างจากวัฒนธรรมต้นทางมากน้อยเพียงไร ทั้งนี้เพื่อจะดูจุดประสงค์ในการแสดงความคิดเห็นของผู้แต่งที่มีต่อตัวบทต้นทาง และควรพิจารณา ว่าผู้อ่านงานแปล (ชื่อเรื่อง) สนใจต่อผู้ประพันธ์ หรือเนื้อเรื่อง หรือแก่นเรื่อง etc. มากน้อยเพียงใด จำเป็นต้องกระตุ้นความรู้สึกอยากอ่านด้วยหรือไม่ ซึ่งก็คือเพื่อดูจุดประสงค์ในการจูงใจผู้อ่าน นั้นเอง นอกจากนั้นผู้แปลยังควรต้องคำนึงถึงขนบในการตั้งชื่อเรื่องของวัฒนธรรมปลายทาง รวมทั้งการใช้สำนวนภาษา และวัจนลีลาของชื่อเรื่องในภาษาปลายทางด้วย ทั้งนี้เพื่อจะทำให้ เตะตาผู้อ่านในวัฒนธรรมปลายทางนั่นเอง จากนั้นผู้แปลจึงวิเคราะห์ชื่อเรื่องในภาษาต้นทางใน ทำนองเดียวกันแล้วนำมาเปรียบเทียบกับผลลัพธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์สถานการณ์ผู้รับสาร ส่วน คำว่า “ความซื่อตรง” ของงานแปลนั้นมีความหมายว่า ผู้แปลงานนั้นมีความรับผิดชอบต่อผู้ว่าจ้าง ผู้อ่าน (ผู้รับสาร) และในเวลาเดียวกันต่อผู้ประพันธ์ตัวบทด้วย แนวความคิดดังกล่าวสามารถสรุป ได้ว่า หากชื่อเรื่องที่แปลออกมานั้นบรรลุจุดประสงค์ในหน้าที่ที่มุ่งหวังไว้ในสถานการณ์ปลายทาง

ก็เท่ากับว่างานแปลนั้นเหมาะสมกับหน้าที่และในเวลาเดียวกันงานแปลนั้นไม่ได้ขัดแย้งกับจุดประสงค์ของผู้ประพันธ์หรือผู้ส่งสาร งานนั้นก็มีความซื่อตรง จึงกล่าวได้ว่า งานแปลนั้นเป็นงานแปลที่บรรลุหน้าที่และเหมาะสมกับวัฒนธรรม (อ้างตาม Nord 1991: 16-45) และเป็นงานที่มีคุณภาพ นอร์ดกล่าวว่า คุณภาพของงานแปลวัดที่การบรรลุหน้าที่และความซื่อตรงของงานแปล ซึ่งเป็นเกณฑ์ตัดสินที่เพิ่มเติมจากเกณฑ์ทางด้านสุนทรียะอื่น ๆ

นอกจากนี้ นอร์ดยังให้เหตุผลเสริมต่อว่า ทำไมการแปลที่ซื่อตรงต่อหน้าที่จึงสำคัญสำหรับงานแปล โดยนอร์ดกล่าวว่าในชีวิตประจำวันผู้ที่ประกอบอาชีพเป็นนักแปลหรือล่ามซึ่งเป็นสมาชิกอยู่ในสมาคมวิชาชีพของนักแปลและล่ามนั้นย่อมมีจรรยาบรรณของวิชาชีพตามแนวทางของ Code of Good Practice อยู่แล้ว (Nord, C. 2011: 102) เช่นเดียวกันกับตามสถาบันที่สอนหลักสูตรการแปลและการล่ามก็เน้นย้ำเรื่องจรรยาบรรณของการเป็นนักแปลที่ดีด้วย ทั้งนี้เป็นเพราะในกระบวนการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมนั้น นักแปลมีบทบาทสำคัญในฐานะผู้สื่อสารที่รู้จักวัฒนธรรมของทั้งสองฝ่ายอย่างดี นักแปลจึงมีหน้าที่รับผิดชอบต่อบุคคลที่มีส่วนร่วมทั้งหมด ซึ่งนอร์ดเน้นว่า สิ่งนี้คือ “ความซื่อตรง” (Loyalität)

นักทฤษฎีการแปลชื่อ Anthony Pym ได้เขียนประโยคที่น่าสนใจไว้ดังนี้ “Translation Studies has returned to the question of ethics” (Pym, A. 2001: 129) ซึ่งนอร์ดได้เสริมแนวคิดนี้ต่อว่า แง่คิดทางจริยธรรมในการถ่ายทอดภาษาและวัฒนธรรมนั้นเกี่ยวข้องกับศาสตร์ของการแปลอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ “ความซื่อตรง” จึงเกี่ยวกับจริยธรรมซึ่งนอร์ดได้จำแนกจริยธรรมออกเป็นสี่ประเภทซึ่งก็คือ “ความซื่อตรง” ในฐานะจริยธรรมแห่งการป้องกันไม่ให้เกิดความขัดแย้ง (Loyalität als Ethik der Konfliktprävention) “ความซื่อตรง” ในฐานะจริยธรรมของการเป็นมืออาชีพ (Loyalität als Ethik der Professionalität) “ความซื่อตรง” ในฐานะจริยธรรมแห่งความไว้วางใจ (Loyalität als Ethik des Vertrauens) และ “ความซื่อตรง” ในฐานะจริยธรรมแห่งความถูกต้องยุติธรรม (Loyalität als Ethik der Wahrhaftigkeit) (Nord, C. 2011: 104-109)

1. “ความซื่อตรง” ในฐานะจริยธรรมแห่งการป้องกันไม่ให้เกิดความขัดแย้ง เนื่องจากผู้แปลเป็นผู้สื่อสารระหว่างผู้ประพันธ์ตัวบทต้นทาง หรือผู้มอบหมายงานแปลกับผู้รับสารปลายทาง ความขัดแย้งอาจเกิดขึ้นได้หากข้อมูลที่ต้องการสื่อสารพลัดไปจากจุดมุ่งหมายของผู้มอบหมาย

งานหรือก่อให้เกิดความเข้าใจผิดแก่ผู้รับสารปลายทาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้นเพื่อป้องกันหรือหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดความขัดแย้งหรือการเข้าใจผิดระหว่างกัน ผู้แปลจำเป็นต้องยึดจริยธรรมในการปฏิบัติงานแปล โดยต้องคอยระวังไม่ให้การถ่ายทอดนั้นคลาดเคลื่อนไปจากข้อมูลที่ต้นฉบับต้องการจะสื่อสารอันจะนำไปสู่ความขัดแย้งได้ ข้อมูลที่สื่อสารคลาดเคลื่อนหรือ “ความทุกข์จากการสื่อสาร” (communicative suffering) ตามคำนิยามของ Andrew Chesterman นั้นหมายถึง

Communicative suffering arises from not understanding something that you want to understand, from misunderstanding or inadequate understanding, and from not being able to get your own message across. It also arises from a lack of communication at all. Translators are like doctors in that their task is to intervene in certain cases of communicative suffering : those involving language and culture boundaries.

(Chesterman 2001:151 อ้างตาม Nord, C.2011: 106)

2. “ความซื่อตรง” ในฐานะจริยธรรมของการเป็นมืออาชีพ อาชีพนักแปลและล่ามไม่ได้รับการคุ้มครองจากทางกฎหมายเหมือนเช่นอาชีพแพทย์และทนายความถึงแม้ว่านักแปลและล่ามก็อาจจะสร้างความเสียหายให้แก่บุคคล องค์กร หรือชาติได้มากมหาศาลเช่นกัน หากบุคคลที่ประกอบอาชีพแปลหรือล่ามนั้นแปลผิดพลาดและขาดจริยธรรมในการทำงาน คำว่า การเป็นมืออาชีพของนักแปล หมายถึง นักแปลผู้นั้นต้องมีความรู้ความสามารถที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพและต้องคอยฝึกฝนแก้ไขตนเองอยู่เสมอ อีกทั้งต้องคอยดูแลสะท้อนกลับจากการทำงานของตนอย่างต่อเนื่อง โดยพยายามที่จะหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ว่าจ้างหรือผู้รับสารปลายทางอีกด้วย ความรู้ความสามารถที่จำเป็นนั้นได้แก่ การรู้ภาษาปลายทางอย่างดี เทียบเท่ากับผู้ที่ได้รับการศึกษาของชาตินั้น มีความรู้ที่ทันสมัยเกี่ยวกับเรื่องที่จะแปลตลอดจนใช้คำศัพท์ทางการที่ถูกต้องของทั้งสองภาษา รวมทั้งต้องมีความสามารถในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลอ้างอิงและการใช้เครื่องมือที่สำคัญในการประกอบอาชีพด้วย

3. “ความซื่อตรง” ในฐานะจริยธรรมแห่งความไว้วางใจ เนื่องจากทั้งผู้ประพันธ์หรือแม้แต่ผู้ว่าจ้างแปล รวมทั้งผู้รับสารปลายทาง (ผู้อ่านงานแปล) ไม่คุ้นเคยกับวัฒนธรรมและภาษาของแต่ละฝ่าย ด้วยเหตุนี้ทั้งสองฝ่ายจึงมอบความไว้วางใจให้แก่ผู้แปล โดยผู้ประพันธ์หรือผู้แต่งตัวบทต้นทางไว้วางใจว่าผู้แปลคงต้องเคารพสิ่งที่ผู้แต่งต้องการนำเสนอ นั้นหมายความว่า ผู้แปลต้อง

ถ่ายทอดข้อมูลที่ผู้แต่งต้องการนำเสนอแก่ผู้อ่านให้ครบถ้วนถูกต้อง เช่นเดียวกันกับที่ผู้อ่านงานแปลก็ไว้วางใจว่า งานแปลที่เขากำลังอ่านอยู่นั้นตรงกับความคิดหวังของเขา แต่ทว่าตรงประเด็นนี้ นอร์ดได้เสริมว่า “ความซื่อตรง” ไม่ได้หมายความว่า ผู้แปลต้องแปลให้ตรงตามทุกสิ่งที่ผู้อ่านคาดหวังเท่านั้น แต่ยังหมายถึงว่าผู้แปลต้องพยายามนำผู้อ่านให้ค่อย ๆ เข้ามารู้จักกับการแปลรูปแบบใหม่หรือวิธีใหม่อีกด้วย (Nord, C. 2011: 108)

4. “ความซื่อตรง” ในฐานะจริยธรรมแห่งความถูกต้องยุติธรรม นอร์ดได้แสดงความคิดเห็นด้วยกับนักทฤษฎีการแปลชื่อ Chesterman ที่กล่าวว่า “I swear that my translations will not represent their source text in unfair ways.” (Chesterman, 2001: 153 อ้างตาม Nord, C. 2011: 109) โดยนอร์ดให้เหตุผลว่า คำว่า fairness นี้ตรงกับความหมายของ “Loyalität” ของนอร์ด ซึ่งแปลว่า ความประพฤติตนที่เหมาะสม เป็นธรรมและซื่อตรงต่อผู้อื่น อันใช้ได้กับงานแปลที่ผู้แปลต้องนำผู้แต่งตัวบทต้นทางมาสื่อสารหรือติดต่อกับผู้อ่านงานแปลอย่าง “เป็นธรรมและซื่อตรง”

จะเห็นได้ว่า “ความซื่อตรง” ในรูปแบบของจริยธรรมต่าง ๆ เหล่านี้มุ่งไปที่ การกระทำการแปลมากกว่าตัวงานแปล ดังนั้น ความซื่อตรงจึงไม่ได้ขัดแย้งกับความซื่อสัตย์ต่อต้นฉบับ (Treue) ของงานแปล ดังที่ยึดเป็นหลักปฏิบัติกันทั่วไป ทั้งนี้เพราะความซื่อสัตย์ต่อต้นฉบับหมายถึง การประเมินคุณภาพของผลงานที่แปล ส่วนความซื่อตรงนั้นเป็นหลักการที่กำหนดการปฏิบัติและกระบวนการแปล ตัวบทต้นทางที่จะนำมาแปลเปรียบเสมือนเป็นกระจกส่องให้เห็นความตั้งใจที่จะสื่อสารของผู้ประพันธ์ผลงานโดยผ่านเนื้อหาที่เขียนในภาษาต้นทางซึ่งในเวลาเดียวกันผู้ประพันธ์ก็ได้มีสมมติฐานในใจเกี่ยวกับความคาดหวังและพื้นฐานทางความรู้ของผู้รับสารของตนภายใต้ข้อกำหนดและขนบวัฒนธรรมในการสื่อสารของตนไว้อยู่แล้ว ดังนั้นจุดเริ่มแรกในการแปลมิได้อยู่ที่จุดประสงค์ของผู้ส่งสารตัวบทต้นทางหรือผู้ประพันธ์ตัวบทต้นทาง แต่ทว่าเป็นผลลัพธ์ของการตีความข้อมูลที่ถูกนำเสนออยู่ในตัวบทต้นทางโดยผู้แปลซึ่งถือว่าเป็นผู้รับสารผู้ซึ่งมีความสามารถทั้งทางด้านภาษาและวัฒนธรรมของภาษาต้นทางอย่างดี รวมทั้งยังมีความสามารถในการสะท้อนให้เห็นวิธีการการแปลของตนที่ได้ผ่านการวิเคราะห์ตัวบทต้นทางเพื่อการแปลได้อย่างดีอีกด้วย (เรื่องเดิม หน้า 110)

ส่วนในการแปลชื่อเรื่องนอร์ดได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ดังต่อไปนี้ กล่าวคือผู้แปลต้องวิเคราะห์ชื่อเรื่องของภาษาต้นทางอย่างละเอียดจนเข้าใจว่าองค์ประกอบทางภาษาชนิดใดที่สื่อให้เห็นหน้าที่ที่มุ่งหมาย รวมทั้งต้องตรวจสอบว่า ในขณะที่ผู้อ่านภาษาต้นทางรับรู้หน้าที่ต่าง ๆ ในตัวบทต้นทางได้อย่างดีนั้น ผู้อ่านฉบับแปล (ภาษาปลายทาง) ได้รับรู้หน้าที่ดังกล่าวครบหรือไม่ หากไม่ครบจำเป็นต้องเพิ่มหน้าที่อื่น ๆ ลงในการแปลหรือไม่ งานแปลที่ดีนั้นต้องทำให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางตระหนักถึงหน้าที่ที่อยู่ในตัวบทแปลเฉกเช่นกับผู้อ่านในภาษาต้นทางและต้องชื่อตรงในการถ่ายทอดจุดมุ่งหมายของผู้ประพันธ์ด้วยการให้ผู้อ่านปลายทางได้รับข้อมูลเทียบเท่ากับผู้อ่านต้นทางด้วย (อ้างตาม Nord 2006: 292-294)

2.3 กลวิธีและแนวทางในการแปลชื่อเรื่องของไทยกับเยอรมัน

ประเด็นต่อไปที่สำคัญคือ กลวิธีและ/หรือแนวทางในการแปลชื่อเรื่องจากภาษาต่างประเทศมาเป็นภาษาไทย ในขั้นต้นผู้วิจัยจะเรียงลำดับข้อมูลเกี่ยวกับกลวิธีหรือแนวทางในการแปลชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมหรือภาพยนตร์จากภาษาอังกฤษมาเป็นไทยที่นักวิจัยชาวไทยได้สรุปประเด็นไว้ ต่อจากนั้นจะเป็นข้อสรุปของนักวิจัยชาวต่างประเทศ ทั้งนี้เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการเปรียบเทียบกับกรแปลชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมไทยเป็นเยอรมันในงานของผู้วิจัยต่อไป

สิทธา พิณีภูวดล (2542: 84) ได้แจกแจงกลวิธีในการแปลชื่อเรื่องของนักแปลอาชีพชาวไทยไว้ว่า ส่วนใหญ่แล้วสามารถแยกออกได้เป็น 4 แบบ กล่าวคือ แบบที่ 1 ไม่แปลแต่ใช้ชื่อเดิมแล้วถ่ายทอดเสียงหรือทับศัพท์เป็นภาษาไทย ใช้ในกรณีที่ผู้แปลเห็นว่า ชื่อนั้นเป็นที่รู้จักกันดีแล้ว แบบที่ 2 แปลตรงตัวโดยรักษาคำและความหมายไว้ด้วยภาษาไทยที่ดีและกะทัดรัด แบบที่ 3 คือการแปลบางส่วนดัดแปลงบางส่วน และแบบที่ 4 ตั้งชื่อใหม่โดยการตีความชื่อเรื่องและเนื้อเรื่อง ส่วนนันทพร ปีเลย์ (2544: 6) ซึ่งมีสมมติฐานว่า การแปลชื่อภาพยนตร์ต่างประเทศย่อมมีเหตุผลเรื่องของวัฒนธรรมปลายทางและเหตุผลเชิงพาณิชย์เข้ามาเกี่ยวข้อง ชื่อเรื่องที่แปลจึงมักไม่ตรงกับของเดิม ยกเว้นในบางกรณีที่คำสั่งมาจากบริษัทผู้จัดจำหน่ายในต่างประเทศว่าจะต้องตั้งตามชื่อเดิม จากผลการวิจัยของนันทพรได้พบว่ากลวิธีที่ผู้แปลชื่อเรื่องภาพยนตร์ภาษาอังกฤษเป็นไทยนิยมมากที่สุดเพื่อให้เป็นไปตามจุดประสงค์ทางเชิงพาณิชย์ได้แก่ การแปลโดยอิงกับแก่นเรื่องและไม่ยึดติดกับคำเดิม หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า คือการตั้งชื่อใหม่ที่สามารถสื่อให้ผู้รับสารใน

วัฒนธรรมปลายทางเข้าใจ (เรื่องเดิม:43) รองลงมาได้แก่การแปลทับศัพท์ชื่อเรื่องในภาษาอังกฤษ และเพิ่มเติมชื่อรอง กลวิธีอันดับสามที่ผู้แปลใช้ได้แก่ การแปลชื่อเรื่องโดยยืมคำเดิมส่วนหนึ่งและมีการขยายความเพิ่มเติมในภาคภาษาไทย ถัดไปคือการแปลโดยยืมลักษณะเด่นของภาพยนตร์เป็นหลัก ซึ่งมักพบได้ในกรณีที่ภาพยนตร์มีหลายตอนต่อเนื่องกัน กลวิธีที่นิยมกันน้อยได้แก่ การแปลตรงตัวโดยยืมคำเดิม และการแปลแบบทับศัพท์ เพราะว่าเมื่อแปลเป็นภาษาไทยแล้ว อาจจะไม่ดึงดูดผู้ชมเท่าที่ควร (เรื่องเดิม 44: 64)

ส่วน ศิริลักษณ์ จันทรแก้ว (2548) ได้สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการแปลชื่อเรื่องนวนิยายโรมานซ์ภาษาอังกฤษเป็นไทยว่ามีอยู่ 7 รูปแบบ ได้แก่ การแปลโดยเน้นตัวละคร การแปลโดยเน้นโครงเรื่อง การแปลโดยเน้นชื่อต้นฉบับผสมตัวละคร การแปลโดยเน้นชื่อต้นฉบับผสมกับโครงเรื่อง การแปลโดยเน้นฉาก การแปลตรงตามตัวอักษร และสุดท้าย การแปลโดยเน้นชื่อต้นฉบับผสมฉาก ในลักษณะคล้ายคลึงกันนั้น ภัทร ตันดูลยเสวี (2549) ได้วิจัยแนวทางการแปลชื่อเรื่องสั้นอาชญาวิทยาของนิยายสารคดี และพบว่ารูปแบบการแปลเรื่องสั้นดังกล่าวมีด้วยกัน 7 รูปแบบ ได้แก่ การแปลโดยยืมคำและยืมความหมายของชื่อเรื่องเดิม ซึ่งมีจำนวนมากที่สุด รองลงไป ได้แก่ การแปลโดยยืมคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมผสมกับโครงเรื่อง รูปแบบที่สามได้แก่ การแปลแบบยืมโครงเรื่อง ถัดไปคือ การแปลโดยยืมคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมผสมกับตัวละคร ต่อจากนั้นได้แก่ การแปลโดยการทับศัพท์และถ่ายเสียง ส่วนอันดับท้ายและท้ายที่สุดได้แก่ การแปลโดยยืมคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมผสมกับฉาก และการตั้งชื่อเรื่องใหม่อย่างอิสระ

หากเราวิเคราะห์และเปรียบเทียบแนวทางหรือกลยุทธ์ในการแปลชื่อเรื่องของภาพยนตร์ภาษาอังกฤษมาเป็นไทยกับกลยุทธ์ในการแปลชื่อนวนิยายหรือเรื่องสั้นภาษาอังกฤษมาเป็นไทยแล้วจะเห็นได้ว่า เนื่องจากการแปลชื่อเรื่องภาพยนตร์มีจุดมุ่งหมายเชิงพาณิชย์ ผู้แปลจึงต้องใช้กลยุทธ์ที่ไม่ยึดติดกับคำเดิมในภาษาต้นทาง หากว่าคำนั้นแปลออกมาเป็นภาษาปลายทาง (ภาษาไทย) แล้วผู้ชมชาวไทยไม่เข้าใจ การแปลชื่อเรื่องภาพยนตร์จึงต้องอาศัยความเข้าใจและความคิดสร้างสรรค์ของผู้แปลอย่างสูงเพื่อเลือกหาชื่อเรื่องที่ดึงดูดผู้ชม ในขณะที่ผู้แปลชื่อนวนิยายโรมานซ์หรือเรื่องสั้นอาชญาวิทยานั้นยืมคำและความหมายรวมทั้งโครงเรื่องของภาษาต้นทางเป็นแนวทางในการแปล

คลิฟฟอร์ด อี แลนเดอร์ส (Clifford E. Landers) เห็นว่า “ผู้แปลมีทางเลือกสามแนวทางในการแปลชื่อเรื่องคือ คงชื่อเรื่องเดิมไว้ (retain) ดัดแปลงจากชื่อเรื่องเดิม (modify) หรือตั้งชื่อใหม่โดยไม่คำนึงถึงชื่อเรื่องเดิม (discard) โดยตัวเขาเองสนับสนุนแนวทางที่ว่าผู้แปลควรแปลชื่อเรื่องโดยยึดตามคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิม จะแปลโดยดัดแปลงหรือเปลี่ยนชื่อเรื่องก็ต่อเมื่อมีความจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น เช่น เมื่อมีความแตกต่างทางวัฒนธรรม ภาษาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หรือภูมิศาสตร์ ระหว่างผู้อ่านในภาษาต้นทางกับภาษาปลายทาง” (อ้างตามภัทร ตันดูลยเสวี 2549: 21) ส่วน เรกينا โบเคห์ริ (Regina Bouchehri) ได้แจกแจงรูปแบบในการแปลชื่อเรื่องของภาพยนตร์ขนาดยาวหลายตอนของอเมริกันเป็นภาษาเยอรมันไว้อย่างน่าสนใจ ซึ่งสามารถนำมาเป็นแนวทางในการทำวิจัยการแปลชื่อเรื่องงานวรรณกรรมได้เช่นกัน โดยโบเคห์ริกล่าวว่า กลยุทธ์ในการแปลชื่อเรื่องภาพยนตร์มีอยู่ด้วยกัน 5 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบที่ 1 คือ **Titelanalogie** คือการแปลให้เหมือนต้นฉบับเดิม หรือที่เรียกกันว่าการแปลตามตัวอักษร ซึ่งผู้แปลชื่อเรื่องภาพยนตร์นิยมใช้กันไม่มากนัก รูปแบบที่ 2 คือ **Titelinnovation** คือการตั้งชื่อเรื่องใหม่ ซึ่งในบางกรณีเราจะไม่เห็นร่องรอยของชื่อเรื่องเดิมเลย รูปแบบที่ 3 คือ **Titelidentität** ได้แก่การแปลแบบคงไว้ตามเดิม เท่ากับว่าไม่ได้แปล หากแต่เป็นการถ่ายเสียงมาเป็นภาษาปลายทาง ใช้ในกรณีที่ผู้รับสารปลายทางรู้จักชื่อเรื่องนี้เป็นอย่างดีแล้ว รูปแบบที่ 4 ได้แก่ **Titelvariation** คือการเปลี่ยนแปลงชื่อเรื่องในภาษาปลายทาง โดยการเพิ่มหรือตัดทอนชื่อเรื่องต้นฉบับออกบางส่วน โบเคห์ริกล่าวว่า การแปลแบบตัดทอนชื่อเรื่องภาพยนตร์อังกฤษมาเป็นภาษาเยอรมันนั้นค่อนข้างนิยมในหมู่นักแปลชื่อภาพยนตร์ของเยอรมัน (Bouchehri 2009: 368) ส่วนรูปแบบที่ 5 ได้แก่ **Hybridformen** คือการแปลแบบลูกผสม คือผสมผสานกันหลายวิธี เช่นอาจจะใช้กลวิธีการแปลรูปแบบที่ 3 ผสมกับรูปแบบที่ 2 หรือว่าใช้กลวิธีรูปแบบที่ 4 ผสมกับรูปแบบที่ 2 เป็นต้น

คริสตีอานา นอร์ต ได้ให้ข้อคิดว่า กระบวนการแปลทุกชนิดก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสถานะการสื่อสารโดยเห็นได้ชัดในการแปลชื่อเรื่องของงานวรรณกรรม ทั้งนี้เพราะชื่อเรื่องที่ได้รับการแปลไปเป็นอีกภาษาหนึ่งนั้นจะไปปรากฏในสถานที่อื่นและเวลาอื่นตลอดจนตีพิมพ์ในสำนักพิมพ์ของที่อื่นซึ่งต่างไปจากชื่อเรื่องของภาษาต้นทาง นั้นหมายความว่าชื่อเรื่องที่แปลเป็นภาษาปลายทางนั้นไปอยู่ในสภาพแวดล้อมทางสังคมวัฒนธรรมที่แตกต่างไปจากชื่อเรื่องของภาษาต้นทาง และมีผู้อ่านที่มีประสบการณ์การอ่านที่ต่างไปจากผู้อ่านชื่อเรื่องภาษาต้นทาง ความ

แตกต่างทางด้านพื้นฐานความรู้ทั่วไปและความรู้ทางวัฒนธรรมของผู้อ่านชื่อเรื่องภาษาต้นทางกับผู้อ่านชื่อเรื่องภาษาปลายทางก่อให้เกิดปัญหาทางการแปล ทั้งนี้เพราะผู้อ่านชื่อเรื่องภาษาต้นทางย่อมเข้าใจข้อมูลที่ปรากฏในชื่อเรื่องได้อย่างดี สิ่งที่ผู้อ่านชื่อเรื่องภาษาต้นทางเข้าใจแล้วจึงไม่จำเป็นต้องกล่าวออกมาให้ชัดเจนมากก็ได้ ในขณะที่ผู้อ่านชื่อเรื่องภาษาปลายทางมีพื้นฐานความรู้ที่แตกต่างออกไป จึงอาจไม่เข้าใจข้อมูลทั้งหมดที่ผู้แต่งแฝงไว้ได้ทั้งหมด ดังนั้นการเพิ่มเติมข้อมูลในชื่อเรื่องจึงจำเป็นเพื่อให้ผู้อ่านชื่อเรื่องภาษาปลายทางเข้าใจนัยหรือความหมายได้เท่าเทียมกันหรือเหมือนกันกับผู้อ่านชื่อเรื่องภาษาต้นทาง (Nord, C. 1993: 220-221)

อย่างไรก็ตามเนื่องจากชื่อเรื่องส่วนใหญ่มีลักษณะสั้น กระชับรัด จึงแทบไม่มีเนื้อที่เพียงพอสำหรับการเพิ่มเติมข้อมูลเสริมความเข้าใจเหมือนกับตัวบทประเภทอื่น ๆ ซึ่งใช้กลวิธีการแปลดังเช่น การอธิบายเพิ่มเติม การถอดความหมาย การขยายข้อมูล การทำเชิงอรรถหรือการทำอภิธานศัพท์ เป็นต้น นอร์ดมีความเห็นว่า ข้อมูลที่อยู่ในชื่อเรื่องควรมีเพียงพอ เหมาะสมและชัดเจนสำหรับผู้อ่านภาษาปลายทาง แต่ทว่าไม่จำเป็นต้องให้ข้อมูลมากจนน่าเหนื่อยอ่อนเพื่อต้องการบรรลุหน้าที่เหมือนเช่นตัวบทอื่น ๆ (เรื่องเดิมหน้า 221)

ในหนังสือชื่อ *Funktionsgerechtigkeit und Loyalität* (2011) นอร์ดได้เน้นว่างานแปลคือการผลิตตัวบทปลายทางที่ยึดตรงต่อหน้าที่อันเชื่อมโยงหรือผูกติด (*Anbindung*) กับตัวบทต้นทางการผูกติดนี้มีลักษณะเป็นไปตามจุดมุ่งหมาย (*Skopos*) ของแต่ละตัวบทปลายทางซึ่งจะแตกต่างกันไป การผูกติดหรือเชื่อมโยงนี้มิได้เกิดกับตัวบทปลายทางเท่านั้นแต่ผูกติดกับตัวบทต้นทางด้วยในเวลาเดียวกัน ดังนั้นงานแปลจึงขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของผู้ผลิตตัวบทด้วย นอร์ดกล่าวว่า ตามธรรมเนียมปฏิบัติหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าในวัฒนธรรมของเยอรมันนั้น จุดมุ่งหมายของการแปลต้องไม่ขัดกับจุดประสงค์ของผู้แต่ง งานแปลจะต้องไม่บิดเบือนจุดประสงค์ของผู้แต่ง (Nord, C. 2011: 17)

หากเราพิจารณาว่า ตัวบทคือ ข้อมูลที่ผู้ส่งสารเสนอให้ผู้รับสารละก็ งานแปลก็คือ “การนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้ถูกนำเสนอมา” (*Ein Informationsangebot über ein Informationsangebot*) (เรื่องเดียวกัน: 18) งานแปล (ตัวบทปลายทาง) จึงเป็นข้อมูลทุติยภูมิซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อมูลปฐมภูมิในลักษณะใดลักษณะหนึ่งในสองลักษณะดังต่อไปนี้

1. ตัวบทปลายทางเป็นเอกสารหรือรายงาน (Protokoll) ของการสื่อสารที่เกิดขึ้นก่อนหน้านั้น ซึ่งตัวบทต้นทางทำหน้าที่นำเสนอข้อมูลดังกล่าวนั้นมาก่อน

หรือว่า

2. ตัวบทปลายทางเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร (Kommunikationsinstrument) ของการสื่อสารครั้งใหม่ ซึ่งตัวบทปลายทางทำหน้าที่นำเสนอข้อมูล

การแยกงานแปล (ตัวบทปลายทาง) ออกเป็นสองลักษณะดังกล่าวจะเป็นตัวกำหนดว่าผู้แปลควรจะใช้กลวิธีการแปลเช่นไรเพื่อให้เหมาะสมกับตัวบทนั้น ๆ นอร์ดได้เน้นย้ำว่า เงื่อนไขสำหรับการแปล “เครื่องมือในการสื่อสาร” ตามลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมของเยอรมันนั้น ต้องไม่มุ่งเน้นไปที่ผู้แต่งตัวบทต้นทางหรือเล็งเฉพาะไปที่ผู้รับสารตัวบทต้นทางเพียงอย่างเดียวเท่านั้น หากต้องคำนึงถึงการถ่ายทอดไปถึงผู้รับปลายทางด้วย นั่นหมายความว่า ผู้แปลต้องถ่ายทอดข้อมูลทุกข้อมูเกี่ยวกับข้อมูลปฐมภูมิได้อย่างเหมาะสมและครบถ้วน หน้าที่ของตัวบทที่ปรากฏในตัวบทต้นทางต้องรักษาไว้ให้ครบถ้วนในตัวบทปลายทาง ทั้งนี้ผู้แปลอาจจะต้องตัดสินใจว่าจะให้นำหนักแก่หน้าที่ใดในตัวบทต้นทางมากกว่ากัน แต่ถ้าพิจารณาดูแล้วว่า ตัวบทต้นทางมิได้เน้นย้ำหน้าที่ใด ๆ ผู้แปลก็อาจเลือกแปลแบบ “รายงาน” ข้อมูลก็ได้ (Nord, C. 2011: 19) ดังเช่น ตัวบทประเภทที่ไม่เน้นย้ำผู้แต่ง หรืออีกนัยหนึ่ง ข้อมูลที่ให้ข่าวสารต่าง ๆ เป็นต้น

นอร์ดได้จำแนกประเภทของการแปลที่ชื่อตรงต่อหน้าที่เป็นสองประเภทตามจุดประสงค์หรือจุดสำคัญ ในการแปล ซึ่งในแต่ละประเภทก็มีกลวิธีที่แตกต่างกันออกไป ดังนี้ (Nord, C. 2011: 20-25)

ประเภทที่ 1 การแปลแบบนำเสนอข้อมูล (Dokumentarische Übersetzung)

ในการแปลตัวบทประเภทเอกสารหรือรายงานซึ่งมีหน้าที่ที่จะนำเสนอข้อมูลที่ได้มาจากสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งในวัฒนธรรมต้นทางมาถ่ายทอดให้ผู้รับสารในวัฒนธรรมปลายทางได้รับทราบตามประเด็นที่ต้องการจะนำเสนอ นั้น การถ่ายทอดข้อมูลระหว่างวัฒนธรรมทั้งสองสามารถทำได้หลายวิธี ดังนี้

1.1 การแปลคำต่อคำ (Wort – für – Wort Übersetzung)

การแปลคำต่อคำเป็นการถ่ายทอดคำศัพท์ และรูปประโยคในภาษาต้นทางทั้งหมดที่ปรากฏในตัวบทไปเป็นภาษาปลายทาง ทำให้หน้าที่ของตัวบทที่เน้นความเข้าใจนั้นขาดหายไป

ผู้อ่านปลายทางจะได้ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างและระบบภาษาของภาษาต้นทางที่ปรากฏในภาษาแม่ของตน การแปลประเภทนี้ส่วนมากพบได้ในการสอนภาษาต่างประเทศที่ผู้สอนต้องการจะทดสอบผู้เรียนว่าเข้าใจลักษณะและโครงสร้าง ตลอดจนคำศัพท์ต่าง ๆ ของภาษาต่างประเทศที่ตนกำลังสอนอยู่หรือไม่ จึงนิยมให้แปลกลับไปกลับมา และแปลคำต่อคำระหว่างภาษาต่างประเทศกับภาษาแม่ของตน ในอดีตผู้แปลพระคริสตธรรมคัมภีร์ยึดถือวิธีการแปลแบบคำต่อคำนี้ว่าเป็นการแปลวิธีเดียวที่เหมาะสมที่สุดในการถ่ายทอดพระวจนะของพระเป็นเจ้า

1.2 การแปลตรงคำหรือแปลตามตัวอักษร (Wörtliche Übersetzung)

การแปลตรงคำต่างจากการแปลคำต่อคำ ตรงที่ว่าผู้แปลไม่จำเป็นต้องถ่ายทอดลักษณะโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาต้นทางไปไว้ในภาษาปลายทาง หากภาษาปลายทางไม่ได้มีโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่เหมือนกับภาษาต้นทาง ในกรณีนี้ผู้แปลต้องถ่ายทอดความหมายที่ปรากฏในภาษาต้นทางมาไว้ในโครงสร้างภาษาปลายทางที่ผู้อ่านสามารถอ่านแล้วเข้าใจและได้ความหมายเดียวกับภาษาต้นทาง การแปลประเภทนี้จึงให้ความสำคัญของตำแหน่งของคำในประโยคตามลักษณะวากยสัมพันธ์ของภาษาปลายทางแต่เอื้อความหมายที่ตรงกับประโยคในภาษาต้นทาง

1.3 การแปลตามแบบศาสตร์ทางภาษา (Philologische Übersetzung)

การแปลประเภทนี้เป็นการแปลที่มุ่งเน้นตามหน้าที่ของตัวบทต้นทาง บางครั้งผู้แปลจำเป็นต้องใส่เชิงอรรถเพื่ออธิบายข้อความหรือคำศัพท์ที่ไม่อาจแปลมาเป็นภาษาปลายทางได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้เพราะผู้แปลเล็งเห็นว่าความรู้พื้นฐานที่ผู้อ่านภาษาต้นทางมีนั้นจำเป็นต้องเสริมไว้เพื่อให้ผู้อ่านภาษาปลายทางเข้าใจ

1.4 การแปลที่คงความเป็นต่างด้าว (Exotisierende Übersetzung)

การแปลที่คงความเป็นต่างด้าวไว้หมายถึง ผู้แปลพยายามรักษาหน้าที่เดิมที่ปรากฏอยู่ในตัวบทต้นทางไว้ในการแปล ถึงแม้จะทราบดีว่า บางครั้งหน้าที่ที่สร้างความเป็นต่างด้าวให้แก่ผู้อ่านในภาษาปลายทางอาจจะไม่เหมือนกับผู้อ่านภาษาต้นทางที่รู้สึกเช่นนั้นก็ตาม แต่ผู้แปลต้องการจะรักษาความเป็นแบบฉบับเฉพาะท้องถิ่นของตัวบทต้นทางไว้ การแปลประเภทนี้มักพบได้ในการแปลตัวบทวรรณกรรม

ประเภทที่ 2 การแปลแบบเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร (Instrumentelle Übersetzung)

งานแปลที่เกิดมาจากการแปลประเภทนี้จะบรรจุเป้าหมายในหน้าที่สื่อสารของตน โดยที่ผู้อ่านภาษาปลายทาง (ผู้อ่านงานแปล) นั้นไม่ได้สังเกตเลยว่าตนเองได้อ่านตัวงานใหม่ หากแต่ยังคงเป็นตัวบทเดิม (ในภาษาต้นทาง) ซึ่งใช้ในการสื่อสารกับผู้อ่านภาษาต้นทางมาอย่างดีแล้ว ผู้อ่านงานแปลจะตัดสินงานแปลประเภทนี้ได้ตรงที่ว่า งานแปลนั้นชื่อตรงต่อหน้าที่ของตัวบทที่ตนอ่านอยู่หรือไม่เท่านั้น ซึ่งหมายความว่า ผู้แปลต้องแปลได้อย่างชื่อตรงต่อหน้าที่ของตัวบทต้นทางนั่นเอง การแปลดังกล่าวสามารถแบ่งออกได้เป็นสามรูปแบบดังนี้

2.1 การแปลที่คงหน้าที่เดิม (Funktionskonstante Übersetzung)

การแปลที่คงหน้าที่เดิม หมายถึง การแปลที่รักษาสถานการณ์และเนื้อหาที่ปรากฏในตัวบทต้นทางไว้ในภาษาปลายทาง (งานแปล) อย่างครบถ้วน โดยเน้นจุดประสงค์ในการสื่อสารกับผู้รับสารในภาษาปลายทาง การแปลเช่นนี้เป็น การแปลที่มี “คุณค่าทางการสื่อสารในระดับเดียวกัน” (den gleichen kommunikativen Wert) (เรื่องเดิม หน้า 23) ปัจจุบันผู้แปลตัวบทเฉพาะด้านดังเช่น หนังสือวิชาการ จดหมายธุรกิจ หรือข้อแนะนำในการใช้เครื่องมือต่าง ๆ นิยมใช้วิธีการแปลประเภทนี้โดยคำนึงถึงชนบททางตัวบทและชนบททางวัฒนธรรมของภาษาปลายทางด้วย

2.2 การแปลที่เปลี่ยนแปลงหน้าที่ (Funktionsvariiende Übersetzung)

การแปลที่เปลี่ยนแปลงหน้าที่ หมายถึง การผลิตงานแปลที่ไม่ได้มี “คุณค่าทางการสื่อสารในระดับเดียวกัน” กับตัวบทต้นทาง ทั้งนี้อาจเกิดมาจากปัจจัยและเงื่อนไขของวัฒนธรรมในภาษาปลายทางที่ไม่เอื้อให้ผู้แปลสามารถรักษาระดับหน้าที่เดิมไว้ได้เหมือนในตัวบทต้นทาง ดังนั้นผู้แปลจึงได้เลือกที่จะให้น้ำหนักกับหน้าที่ใดหน้าที่หนึ่งของตัวบทปลายทางมากกว่าอันอาจแตกต่างไปจากการให้น้ำหนักแก่หน้าที่ที่ปรากฏอยู่ในตัวบทต้นทาง

2.3 การแปลที่เน้นการติดต่อสื่อสาร (Korrespondierende Übersetzung)

การแปลประเภทนี้ส่วนใหญ่ใช้กับการแปลงานวรรณศิลป์ หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นการแปลงงานต้นฉบับโดยใส่บริบทของวัฒนธรรมและภาษาปลายทางเพื่อให้ผู้อ่านปลายทางเข้าใจและยังคงไว้ซึ่งอรรถรสและคุณค่าทางวรรณศิลป์เหมือนเดิมกับตัวบทต้นทาง ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาและภาษาภายในตัวงานแปลเอง (ภาษาปลายทาง) สำคัญกว่าความสัมพันธ์

ระหว่างตัวบทต้นทางกับตัวบทปลายทาง นอร์ดได้ยกคำพูดของเบนยามิน (Benjamin) ที่กล่าวเปรียบเทียบการแปลชนิดนี้ไว้ว่า

การแปลงานไม่ได้มองว่าตัวเองกำลังอยู่ภายในบริเวณป่าเขาแห่งภาษาเหมือนเช่นงานวรรณศิลป์ หากแต่มองว่าตนเองยืนอยู่ภายนอกบริเวณตรงกันข้ามและไม่ยอมที่จะเดินเข้าไป แล้วพยายามจะตะโกนเรียกให้ต้นฉบับเดินออกมาตรงบริเวณใดบริเวณหนึ่งที่เสียงของตนจะสะท้อนออกมาเป็นภาษาต่างประเทศได้

(Benjamin, W. 1972: 16 อ้างตาม Nord, C. 2011: 24)

ตามความเห็นของนอร์ด การแปลงานแบบ “อิสระ” (frei) หรือที่เราได้ยืนยันกันว่าเป็น การแปลงานจากต้นฉบับเดิมนั้นถือว่าเป็นการแปลงานที่จัดได้ว่า ชัดตรงต่อหน้าที่ของตัวบทต้นทาง หากงานแปลดังกล่าวถึงแม้จะอยู่ในบริบทของวัฒนธรรมปลายทางแต่ทว่าสะท้อน “ความเหมือน” (Analog) กับตัวบทต้นทางให้เห็นเด่นชัด ทั้งนี้เพราะได้บรรลุหน้าที่ “ถ่ายสำเนา” (Abbildfunktion) หรือ “ซื่อสัตย์” (Treue) ต่อจุดประสงค์ของผู้แต่งตัวบทต้นทางที่สามารถถ่ายทอดคุณค่าและผลลัพธ์ที่ผู้อ่านจะพึงได้จากวรรณศิลป์ได้ครบถ้วน ตรงเท่าที่ผู้รับสารปลายทางได้ผลลัพธ์ตามที่ผู้แต่งตั้งใจไว้ หรือแม้แต่ได้บางส่วนของผลลัพธ์ดังกล่าวก็ตาม ก็ถือว่าการแปลงานดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความซื่อตรงของผู้แปลที่มีต่อผู้ประพันธ์ตัวบทต้นทางและชัดเจนต่อผู้รับสารปลายทางด้วยเช่นกัน ในกรณีนี้นอร์ดเห็นว่า ผู้แปลทำหน้าที่เป็นผู้เล่าเรื่องต่อ (Weitererzähler) ซึ่งใช้จินตนาการและพลังสร้างสรรค์ในการเล่าเรื่องเหตุการณ์ต่าง ๆ ในวัฒนธรรมและภาษาปลายทางได้อย่างมีศิลปะ

การจะตัดสินว่างานแปลฉบับใดแปลได้ตรงตามหน้าที่หรือไม่นั้น ต้องดูที่วิธีการดัดแปลง และการยึดติดกับตัวบทต้นทางว่ามีมากน้อยหรือดัดแปลงได้ดีหรือไม่อย่างไร การถ่ายทอดเหมือนกับตัวบทต้นทางชนิดแปลโดยทับศัพท์และถ่ายเสียงมาเหมือนกัน (Transkription) นั้นไม่นับว่าเป็นการแปลเพราะไม่ได้มีการดัดแปลงอย่างใด ทั้ง ๆ ที่ความจริงแล้ว เป็นวิธีการแปลที่จำเป็นสำหรับการแปลชื่อเฉพาะดังเช่น ชื่อของบุคคลเป็นต้น เช่นเดียวกันหากตัวบทปลายทางหรือผลงานแปลถูกทำให้มีหน้าที่หลาย ๆ หน้าที่ซึ่งไม่ตรงหรือเข้ากันได้กับหน้าที่ต่าง ๆ ในตัวบทต้นทางหรือไม่เป็นไปตามจุดประสงค์ของผู้ประพันธ์ตัวบทต้นทาง ถ้าเป็นลักษณะเช่นนั้นนอร์ดถือว่า

ไม่เป็นงานแปลเช่นกัน แต่จะเรียกว่าเป็นรูปแบบอีกรูปแบบหนึ่งของการแปลตัวบทระหว่างวัฒนธรรมซึ่งนอร์ตจะใช้คำว่า **Version** อันหมายถึง งานแปลฉบับเรียบเรียงใหม่ (เรื่องเดิม หน้า 25)

นอร์ตได้นำเสนอตารางแสดงประเภทของการแปลที่ตรงตามหน้าที่ระหว่างตัวบทซึ่งมาจากวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไว้ดังนี้

ที่มา Abb. 1: Funktionale Übersetzungstypologie (Nord, C. 2011: 26)

การแปลด้วยทระหว่งวัฒนธรรม (Interkultureller Texttransfer)

รูปแบบของการแปล	ทับศัพท์และถ่ายเสียง	การแปลแบบนำเสนอข้อมูล (Dokumentarische Übersetzung)				การแปลแบบเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร (Instrumentelle Übersetzung)			งานแปลรูปแบบอื่น (Version)
		การแปลคำต่อคำ	การแปลตรงตัวหรือแปลตามตัวอักษร	การแปลตามแบบศาสตร์ทางภาษา	การแปลที่คงความเป็นต่างด้าว	การแปลที่คงหน้าที่เดิม	การแปลที่เปลี่ยนแปลงหน้าที่	การแปลที่เน้นการติดต่อสื่อสาร	
จุดประสงค์ของการแปล	เลียนแบบตัวเขียนของภาษาต้นทาง	เลียนแบบระบบของภาษาต้นทาง	เลียนแบบรูปแบบของตัวบทต้นทาง	เลียนแบบรูปแบบและเนื้อหาของตัวบทต้นทาง	เลียนแบบรูปแบบเนื้อหาและสถานการณ์	มุ่งเน้นการถ่ายทอดหน้าที่ของตัวบทต้นทางให้ผู้รับสารปลายทาง	มุ่งเน้นหน้าที่ในตัวของตัวบทที่ตรงกัน	มุ่งเน้นการติดต่อสื่อสาร	มุ่งเน้นหน้าที่ที่ไม่ตรงกันรวมกับผลตอบรับจากผู้อ่าน

การแปลตัวบทระหว่างวัฒนธรรม (Interkultureller Texttransfer)

	ทับศัพท์และ ถ่ายเสียง	การแปลแบบนำเสนอข้อมูล (Dokumentarische Übersetzung)				การแปลแบบเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร (Instrumentelle Übersetzung)			งานแปลรูปแบบอื่น (Version)
เป้าหมายหลัก ของการแปล	ลักษณะเฉพาะ ทางตัวเขียนของ ภาษาต้นทาง	หน่วยคำ คำศัพท์และ วากยสัมพันธ์ ของโครงสร้าง ภาษาต้นทาง	คำศัพท์ วากยสัมพันธ์ และประโยคของ ตัวบทต้นทาง	วากยสัมพันธ์ ประโยค รวมทั้งสถานการณ ของตัวบทต้นทาง	ประโยค สถานการณและ วัฒนธรรมของตัว บทต้นทาง	หน้าที่ของตัวบท ต้นทางใน สถานการณของ ตัวบทต้นทาง	หน้าที่ของตัวบท ต้นทางใน สถานการณของ ตัวบทปลายทาง	หน้าที่ของตัวบท ต้นทางใน วรรณกรรม ภาษาปลายทาง	หน้าที่ของตัวบท ปลายทางใน สถานการณปลายทาง
กลวิธีในการ แปล	ถ่ายเสียงและ ทับศัพท์	การทดแทน	การทดแทนและ การถอดความ ประโยคเป็น แห่ง ๆ	การทดแทนและการ ถอดความบางแห่ง รวมทั้งการแสดง ความคิดเห็นจาก ภายนอกตัวบท	การทดแทนและ โครงสร้างประ- โยคที่จำเป็น การถอดความ อธิบาย ความหมาย	การทดแทนและ โครงสร้างประโยค ที่จำเป็น การถอด ความ อธิบาย ความหมายรวม กับการแสดงความ คิดเห็นจากภายใน ตัวบท	การทดแทนรวม กับโครงสร้าง ประโยครวมกับ การถอดความ อธิบาย ความหมายซึ่ง หมายถึงการ ดัดแปลงตัวบท ด้วย	การทดแทนรวม กับการ ถอดความ รวม กับการเขียนตัว บทใหม่ที่ชื่อตรง ต่อผู้แต่งและ หน้าที่ของตัวบท	การทดแทนรวมกับ การถอดความ รวมกับ การเขียนตัวบทใหม่ที่ ไม่ชื่อตรงต่อผู้แต่งและ หน้าที่ของตัวบท

บทที่ 3

บทวิเคราะห์

ในบทนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอประเด็นที่เกี่ยวกับระเบียบวิธีในการวิเคราะห์ชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมเยอรมันที่แปลเป็นไทย โดยเริ่มตั้งแต่การรวบรวมข้อมูล การแสดงผลการรวบรวมข้อมูล ตลอดจนแบบฟอร์มที่ใช้บันทึกข้อมูลเพื่อแสดงการเปรียบเทียบการแปลชื่อเรื่องจากเยอรมันเป็นไทยว่ามีลักษณะอย่างไรหรือใช้กลวิธีใดในการแปล จากนั้นจะเป็นการวิเคราะห์ชื่อเรื่องที่แปลเป็นไทยว่า ชื่อตรงหน้าที่ ขนบของตัวบท และวัตถุประสงค์ของตัวบทต้นฉบับหรือของผู้แต่งหรือไม่ ในเวลาเดียวกันก็จะวิเคราะห์ว่าในการแปลนั้นผู้แปลคนไทยประสบปัญหาทางด้านภาษาระหว่างภาษาเยอรมันกับภาษาไทยหรือไม่ อย่างไร รวมทั้งศึกษาว่าผู้แปลคนไทยมีวิธีแก้ปัญหาด้านขนบตัวบท ขนบทางวรรณศิลป์และความแตกต่างทางวัฒนธรรมอย่างไรด้วย

3.1 ระเบียบวิธีวิเคราะห์

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมงานแปลวรรณกรรมเยอรมันทั้งที่ตีพิมพ์โดยสำนักพิมพ์และในรูปแบบการถ่ายเอกสาร (ซึ่งมีอยู่จำนวน 1 เล่ม) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 ถึงปี พ.ศ. 2555 เหตุผลที่ผู้วิจัยกำหนดกรอบเวลาของงานวรรณกรรมเยอรมันที่แปลเป็นไทยในช่วงเวลานานถึง 33 ปีนั้น เนื่องมาจากว่าผลงานวรรณกรรมเยอรมันที่แปลเป็นไทยมีจำนวนน้อย อีกทั้งผู้วิจัยยังต้องการศึกษาว่าในช่วงเวลาดังกล่าวการแปลชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมเยอรมันเป็นไทยตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันนั้นมีลักษณะเหมือนกันหรือต่างกันหรือไม่ และผู้แปลมีแนวโน้มที่จะใช้กลวิธีการแปลที่แตกต่างไปอย่างไร นอกจากนั้นข้อมูลที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมมานั้นเป็นชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมเยอรมันทุกประเภทที่แปลเป็นไทย ซึ่งแบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้ เรื่องสั้น 92 เรื่อง หนังสือเด็กและนวนิยายสำหรับเยาวชน 67 เรื่อง นวนิยาย 28 เรื่อง กวีนิพนธ์ 19 เรื่อง บทละคร 7 เรื่อง และบทละครเพื่อฟัง 2 เรื่อง รวมทั้งสิ้น 215 เรื่อง การที่ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์การแปลชื่อเรื่องของวรรณกรรมเยอรมันที่แปลเป็นไทยทุกประเภทก็เนื่องมาจากในตลาดหนังสือเมืองไทยมีการพิมพ์วรรณกรรมเยอรมันเป็นไทยจำนวนน้อย หากผู้วิจัยจะคัดเลือกเฉพาะชื่อเรื่องของวรรณกรรมประเภทใดประเภทหนึ่ง ก็จะไม่สามารถวิเคราะห์ลักษณะและกลวิธีการแปลชื่อเรื่องงานวรรณกรรมเยอรมันเป็นไทยได้ครบถ้วนและชัดเจน

3.2 แบบฟอร์มที่ใช้แสดงข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลชื่อเรื่องงานวรรณกรรมเยอรมันที่แปลเป็นไทยทั้งหมดและมาวิเคราะห์ดูกลวิธีการแปลหรือรูปแบบในการแปลของข้อมูลดังกล่าว โดยใช้ชื่อเรื่องต้นฉบับภาษาเยอรมันตั้งต้นแล้วเปรียบเทียบกับชื่อเรื่องที่แปลเป็นไทย จากนั้นดูที่ผู้แต่งต้นฉบับและประเภทของวรรณกรรม รวมทั้งปี พ.ศ. ที่ตีพิมพ์ ข้อมูลที่ปรากฏในตารางจึงจะเรียงลำดับตามเวลาที่ตีพิมพ์ของผลงานนั้นและรูปแบบของการแปลซึ่งจะมีตารางแสดงข้อมูลทั้งหมด 6 ตาราง รูปแบบของตารางข้อมูลจะเป็นดังนี้

รูปแบบของการแปลแบบที่ 1:

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง	ประเภท / ปีที่ตีพิมพ์

อักษรย่อที่ใช้แทนงานวรรณกรรมประเภทต่าง ๆ ได้แก่ น = นวนิยาย นด/นย = หนังสือเด็ก และนวนิยายสำหรับเยาวชน ก = กวีนิพนธ์ ล = บทละคร ลฟ = บทละครเพื่อฟัง และ รส = เรื่องสั้น

จะเห็นว่าในตารางเก็บข้อมูล ผู้วิจัยไม่ใส่ชื่อผู้แปลและสำนักพิมพ์ เพราะผู้วิจัยเห็นว่าสำนักพิมพ์ส่วนใหญ่จะมีจุดมุ่งหมายที่ต้องการจะพิมพ์หนังสือที่เอาใจตลาด ดังนั้นย่อมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับชื่อเรื่องที่จะเตะตาผู้อ่านชาวไทย แต่ในกรณีของหนังสือภาษาเยอรมันซึ่งสำนักพิมพ์ในเมืองไทยยังไม่มีผู้เข้าใจและรู้ภาษาเยอรมันมากนัก จึงปล่อยให้เป็นที่ของผู้แปลชาวไทยที่รู้ภาษาทั้งสองภาษา อันได้แก่ ภาษาเยอรมันซึ่งเป็นภาษาต้นทางและภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาปลายทางอย่างดีเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะเลือกแปลชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมเยอรมันแต่ละเล่มอย่างไร ส่วนการไม่ใส่ชื่อผู้แปลลงในตารางนั้นเพื่อต้องการให้การวิเคราะห์มีลักษณะเป็นไปตามสิ่งที่ปรากฏ โดยผู้วิจัยมีสมมติฐานว่าผู้แปลงานวรรณกรรมเยอรมันเป็นไทยมีความรู้ทั้งสองภาษาเป็นอย่างดีและใช้ความคิดสร้างสรรค์ตลอดจนกลวิธีการแปลที่เหมาะสมกับตัวบทวรรณกรรมนั้นๆ

3.3 ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์รูปแบบและกลวิธีการแปลชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมเยอรมันเป็นไทย พบว่าผู้แปลชาวไทยนิยมใช้กลวิธีการแปลและรูปแบบทั้งหมด 6 ประเภท ดังนี้

1. การแปลตรงคำหรือตามตัวอักษร	135 ชื่อเรื่อง	คิดเป็น 62.79%
2. การแปลโดยการตั้งชื่อใหม่	35 ชื่อเรื่อง	คิดเป็น 16.28%
3. การแปลโดยยืมคำเดิมบางส่วนและขยายความเพิ่มเติมตามเนื้อเรื่องหรือตัวละคร	21 ชื่อเรื่อง	คิดเป็น 9.77%
4. การแปลทับศัพท์หรือถ่ายเสียง	14 ชื่อเรื่อง	คิดเป็น 6.51%
5. การแปลโดยตัดทอนชื่อเดิมบางส่วน	7 ชื่อเรื่อง	คิดเป็น 3.26%
6. การแปลเป็นภาษาอังกฤษแล้วถ่ายเสียงเป็นภาษาไทย	3 ชื่อเรื่อง	คิดเป็น 1.39%

รูปแบบที่ 1: การแปลตรงคำหรือตามตัวอักษร 135 ชื่อเรื่อง

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง	ประเภท/ปีที่พิมพ์
1	Fliegender Stern	ดาวเหิน	Ursula Wölfel	(נד)2502
2	Das Mal	หลักชัย	Hans Erich Nossack	(รส)2523
3	Der Untergang	การแตกพินาศ	Hans Erich Nossack	(รส)2523
4	Die Vorladung	หมายศาล	Hans Erich Nossack	(รส)2523
5	Die rote Katze	แมวสีทองแดง	Luise Rinser	(รส)2525
6	Die Nacht im Hotel	คืนในโรงแรม	Siegfried Lenz	(รส)2525
7	Die Rolltreppe	บันไดเลื่อน	Günter Grass	(รส)2525
8	Der Ausburger Kreidekreis	วงชอล์กแห่งเมือง เอาสบวร์ก	Bertolt Brecht	(รส)2525
9	Die Küchenuhr	นาฬิกาในครัว	Wolfgang Borchert	(รส)2525
10	Das Brot	ขนมปัง	Wolfgang Borchert	(รส)2525
11	Die Falle	กับดัก	Wolfdietrich Schnurre	(รส)2525
12	Jenö war mein Freund	เจเนอเป็นเพื่อนผม	Wolfdietrich Schnurre	(รส)2525
13	Die Probe	การทดสอบ	Herbert Malecha	(รส)2525
14	Nachts schlafen die Ratten doch	กลางคืนพวกหนูมันนอน	Wolfgang Borchert	(รส)2525

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง	ประเภท/ปีที่พิมพ์
15	Wenn die Haifische Menschen wären	ถ้าปลาดลามเป็นคน	Bertolt Brecht	(รส)2525
16	Ein Freund der Regierung	มิตรของรัฐบาล	Siegfried Lenz	(รส)2525
17	Die unwürdige Greisin	คุณย่าผู้ไม่รักศักดิ์ศรี	Bertolt Brecht	(รส)2525
18	Vor dem Gesetz	เบื้องหน้าพระธรรมนูญ	Franz Kafka	(รส)2525
19	Der Sohn des Diktators	ลูกชายเผด็จการ	Siegfried Lenz	(รส)2525
20	Masken	หน้ากาก	Max von der Grün	(รส)2525
21	Die Entscheidung	การตัดสินใจ	Max von der Grün	(รส)2525
22	Jennifers Träume	ความฝันของเจนนิเฟอร์	Marie Luise Kaschnitz	(รส)2525
23	Geschichten von Franz	เรื่องของฟรันซ์	Christine Nöstlinger	(นด)2530
24	Komm, wir finden einen Schatz	มา! เรามาหาสมบัติกันเถอะ	Janosch	(นด)2530
25	Post für den Tiger	จดหมายถึงเสือน้อย	Janosch	(นด)2530
26	Die große Wut des Philipp Hotz	ความโกรธเกรี้ยวของคุณฟิลิปส์ ไฮท์ส	Max Frisch	(ล) 2532
27	Die Geschichte von der Maus, vom Frosch und vom Schwein	เรื่องของหนู หุมนูและกบ	Erwin Moser	(นด)2535
28	Das Parfum	น้ำหอม	Patrick Süskind	(น)2536

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง	ประเภท/ปีที่พิมพ์
29	Wir treffen uns wieder in meinem Paradies	เราจะพบกันอีก...ที่สวรรค์ของฉัน	Christel und Isabell Zachert	(นย)2540
30	Die Postkarte	ไปรษณียบัตรแผ่นนั้น	Heinrich Böll	(รส)2543
31	Der Lacher	นักหัวเราะ	Heinrich Böll	(รส)2543
32	Das Risiko des Schreibens	ข้อเสี่ยงในการเขียนหนังสือ	Heinrich Böll	(รส)2543
33	Mein Onkel Fred	น้ำเฟร็ดของผม	Heinrich Böll	(รส)2543
34	Mario und der Zauberer. Das tragische Reiseerlebnis	มาริโอกับนักมายากล โศกนาฏกรรมแห่งการพักร้อน	Heinrich Böll	(รส)2543
35	Ein langer Marsch	การเดินทางอันยาวนาน	Heinrich Böll	(รส)2543
36	Doktor Murkes gesammeltes Schweigen	ความเงียบที่ดอกเตอร์ มูร์เคอร์เก็บสะสมไว้	Heinrich Böll	(รส)2543
37	Jim Knopf und Lukas, der Lokomotivführer	จิม กระดุมกับลูคัส คนขับหัวรถจักร	Michael Ende	(นด)2543
38	Mailed	เพลงพฤษภา	J.W. von Goethe	(ก)2543
39	Das Schreien	เสียงหวีดร้อง	J.W. von Goethe	(ก)2543
40	Wanderers Nachtlied I	เพลงราตรีของผู้เดินทาง บทที่ 1	J.W. von Goethe	(ก)2543
41	Wanderers Nachtlied II	เพลงราตรีของผู้เดินทาง บทที่ 2	J.W. von Goethe	(ก)2543

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง	ประเภท/ปีที่พิมพ์
42	Gefunden	ได้พบ	J.W. von Goethe	(ก)2543
43	Gleich und gleich	เหมือนกัน	J.W. von Goethe	(ก)2543
44	Meerestille	ทะเลสงบเงียบ	J.W. von Goethe	(ก)2543
45	Glückliche Fahrt	การเดินทางราบรื่น	J.W. von Goethe	(ก)2543
46	Nähe des Geliebten	ใกล้เธอ	J.W. von Goethe	(ก)2543
47	Gingo Biloba	ต้นกิงโก บิโลบา	J.W. von Goethe	(ก)2543
48	Kindergeschichten: Ein Tisch ist ein Tisch	เรื่องเล่าสำหรับเด็ก: โต๊ะก็คือโต๊ะ	Peter Bichsel	(นด)2543
49	Sonntagskind	เด็กวันอาทิตย์	Mebis Gudrun	(นด)2543
50	Auch Kinder sind Zivilisten	เด็กก็เป็นพลเรือนเหมือนกัน	Heinrich Böll	(รส)2543
51	Die blasse Anna	อันนาผู้ซีดเซียว	Heinrich Böll	(รส)2543
52	So ward Abend und Morgen	จึงมีเวลาค่ำและเวลาเช้า	Heinrich Böll	(รส)2543
53	Wie in schlechten Romanen	เหมือนในนวนิยายน้ำเน่า	Heinrich Böll	(รส)2543
54	Bekenntnis eines Hundefängers	คำสารภาพของพนักงานจับสุนัข	Heinrich Böll	(รส)2543
55	Hier ist Tibten	ที่นี่ทิเบต	Heinrich Böll	(รส)2543
56	Anekdote zur Senkung der Arbeitsmoral	เรื่องเล่าเพื่อลดอุดมการณ์การทำงาน	Heinrich Böll	(รส)2543

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง	ประเภท/ปีที่พิมพ์
57	Heidenröslein	กุหลาบน้อยในท้องทุ่ง	J.W. von Goethe	(ก)2543
58	Amerika	อเมริกา	J.W. von Goethe	(ก)2543
59	Um Mitternacht	ยามเที่ยงคืน	J.W. von Goethe	(ก)2543
60	Dem aufgehenden Vollmonde	แต่จันทร์เพ็ญลอยเด่น	J.W. von Goethe	(ก)2543
61	König in Thule	ราชาแห่งทุเล	J.W. von Goethe	(ป)2543
62	Das Veilchen	ไวโอลิตดอกน้อย	J.W. von Goethe	(ก)2543
63	Der Fischer	คนหาปลา	J.W. von Goethe	(ป)2543
64	Erlkönig	เจ้าแห่งรุกขเทพ	J.W. von Goethe	(ป)2543
65	Der Sänger	ผู้ขับเพลง	J.W. von Goethe	(ป)2543
66	Eigentlich möchte Frau Blum den Milchmann kennenlernen	มิสซิสบลูมอยากรู้จักคนส่งนม	Peter Bichsel	(รส)2544
67	Die Männer	ผู้ชาย	Peter Bichsel	(รส)2544
68	Roman	นวนิยาย	Peter Bichsel	(รส)2544
69	Das Kartenspiel	เล่นไพ่	Peter Bichsel	(รส)2544
70	Die Tochter	ลูกสาว	Peter Bichsel	(รส)2544
71	Die Tante	อาผู้หญิง	Peter Bichsel	(รส)2544
72	Das Messer	มีด	Peter Bichsel	(รส)2544
73	Der Tierfreund	คนรักสัตว์	Peter Bichsel	(รส)2544

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง	ประเภท/ปีที่พิมพ์
74	Vom Meer	จากทะเล	Peter Bichsel	(รต)2544
75	Blumen	ดอกไม้	Peter Bichsel	(รต)2544
76	Stockwerke	ชั้น	Peter Bichsel	(รต)2544
77	November	พฤศจิกายน	Peter Bichsel	(รต)2544
78	Die Beamten	ข้าราชการ	Peter Bichsel	(รต)2544
79	Sein Abend	ยามเย็นของเขา	Peter Bichsel	(รต)2544
80	Holzwohle	ชีสเคี้ยว	Peter Bichsel	(รต)2544
81	Musikdosen	กล่องดนตรี	Peter Bichsel	(รต)2544
82	Die Löwen	สิงโต	Peter Bichsel	(รต)2544
83	Oma	ย่า	Peter Härtling	(นด)2545
84	Eine Krone aus Papier	มงกุฎกระดาษ	Renate Welsch	(นด)2545
85	Der einsame Frosch	กบผู้ว่าเหว	Erwin Moser	(นด)2545
86	Die Drei Kleinen Eulen und andere Geschichten	นกเค้าแมวน้อยสามตัว และเรื่องสัตว์อื่นๆ	Erwin Moser	(นด)2545
87	Das Glasperlenspiel	เกมลูกแก้ว	Hermann Hesse	(น)2545
88	Jim Knopf und die Wilde 13	จิม กระดุมกับ 13 ป่าเถื่อน	Michael Ende	(นด)2546
89	In der Strafkolonie und andere Erzählungen	แดนลงทัณฑ์และเรื่องสั้นอื่นๆ	Franz Kafka	(รต)2546

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง	ประเภท/ปีที่พิมพ์
90	Feerschuh und Windsandale	รองเท้าไฟกับรองเท้าลม	Ursula Wölfel	(นด)2546
91	König Löwe und neun andere Geschichten	ราชาสิงห์โตและเรื่องสั้นอื่นๆ	Erwin Moser	(นด)2546
92	Der Prozeß	คดีความ	Franz Kafka	(น)2546
93	Der Rabe im Schnee	อีก้าในหิมะ	Erwin Moser	(นด)2546
94	Einer	ชายคนหนึ่ง	Christine Nöstlinger	(นด)2547
95	Das Schloss	ปราสาท	Franz Kafka	(น)2547
96	Geschichte zur falschen Zeit	เรื่องเล่าผิดเวลา	Peter Bichsel	(รส)2547
97	Biedermann und die Brandstifter und der Physiker	บีเคอร์มันน์และนักวางเพลิงและนักฟิสิกส์	Friedrich Dürrenmatt	(ล)2547
98	Warte nur, balde	แค่รอคอย อีกเพียงไม่นาน	Heinrich Spoerl	(รส)2547
99	Der Besuch der alten Dame und Romulus der Große	การมาเยือนของหญิงชราและโรมูลุสมหาราช	Friedrich Dürrenmatt	(ล)2547
100	Geschichte von Herrn Keuner	เรื่องเล่าของนายคอยเนอร์	Bertolt Brecht	(รส)2547
101	Wenn das Glück kommt, muss man ihm einen Stuhl hinstellen	เมื่อโชคลาภมาต้องหาเก้าอี้ให้นั่ง	Mirjam Pressler	(นย)2547
102	Brüder Grimm. Die vier Stadtmusikanten	นิทานกริมม์ นักดนตรีสี่	Wilhelm und Carl Grimm	(นด)2547

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง	ประเภท/ปีที่พิมพ์
		สหาย		
103	Das Erdbeben in Chili	แผ่นดินไหวในชิลี	Heinrich von Kleist	(น)2547
104	Es wird etwas geschehen	บางสิ่งจะเกิดขึ้น	Heinrich Böll	(รส)2547
105	Der Blechtrommel	กลองสังกะสี	Günter Grass	(น)2547
106	Elias und die Oma aus dem Ei	เอลิอัศกับคุณยายจากไข่	Iva Procházková	(นด)2548
107	Der kleine Vampir verweist	แวมไพร์น้อยเดินทาง	Angela Sommer-Bodenburg	(นด)2548
108	Träume	ความฝัน	Günter Eich	(ลพ)2548
109	Tintenherz	หัวใจน้ำหมึก	Cornelia Funke	(นด)2548
110	Der kleine Gespenst	ผีน้อย	Otfried Preußler	(นด)2548
111	Die Taube	พิราบ	Patrick Süskind	(น)2549
112	Das Wunderkind	หนูน้อยมหัศจรรย์	Thomas Mann	(รส)2549
113	Der Weg zum Friedhof	ทางสู่สุสาน	Thomas Mann	(รส)2549
114	Enttäuschung	ความรู้สึกผิดหวัง	Thomas Mann	(รส)2549
115	Das Eisenbahnunglück	อุบัติเหตุทางรถไฟ	Thomas Mann	(รส)2549
116	Der Tod in Venedig	ความตายที่เวนิส	Thomas Mann	(รส)2549
117	Der kleine Herr Friedemann	คุณฟรีเดอมันน์ผู้ต่ำต้อย	Thomas Mann	(รส)2549
118	Mein Vater, sein Schwein und ich	พ่อ หมูของเขาและตัวฉัน	Jana Scheerer	(น) 2549

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง	ประเภท/ปีที่พิมพ์
119	Du schaffst das, Felix	เฟลิกซ์ นายทำได้อยู่แล้ว	Annette Roeder	(นด)2550
120	Dantons Tod	ความตายของด็องต็อง	Georg Büchner	(ล) 2550
121	In fremden Gärten	ในสวนแปลกหน้า	Peter Stamm	(รส)2551
122	Der Mann meiner Träume	ชายในฝัน	Doris Dörrie	(น)2551
123	Gestalten	ผลงานออกแบบ	Marcel Beyer	(รส)2551
124	Erleuchtung durch Fußball	บทเรียนจากฟุตบอล	Ralf Rothmann	(รส)2551
125	Abschied von Berlin	อำลาเบอร์ลิน	Arno Geiger	(รส)2551
126	Töten	ฆ่า	Daniel Kehlmann	(รส)2551
127	Kaltblau	ความเย็น	Judith Hermann	(รส)2551
128	Am See	ณ ริมทะเลสาบ	Felicitas Hoppe	(รส)2551
129	Neues vom Norbert	ข่าวลือจากนอร์เบิร์ต	Helmut Krausser	(รส)2551
130	Die Chronik der Unsterblichen	ตำนานผู้ไม่มีวันตาย	Wolfgang Holbein	(นด)2551
131	Die Geschichte von Herrn Sommer	เรื่องของมิสเตอร์ซอมเมอร์	Patrick Süskind	(น)2552
132	Die fließende Königin	ราชินีสายน้ำ	Kai Meyer	(นด)2553
133	Das gläserne Wort	วาทะกระจก	Kai Meyer	(นด)2553
134	Das steinerne Licht	แสงศิลา	Kai Meyer	(นด)2553
135	Der gute Mensch von Sezuan	คนดีที่เสฉวน	Bertolt Brecht	(ล)ไม่มีปีตีพิมพ์

รูปแบบที่ 2: การแปลโดยการตั้งชื่อใหม่ 35 เรื่อง

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง	ประเภท/ปีที่พิมพ์
1	Der kleine Bär reißt aus	หมีเล็กท่องโลก	Franz Schneider	(นด)2522
2	Olf	เจ้าอ่า หมาป่าน้อย	Ingrid Uebe	(นด)2525
3	Kinder sind immer Erben	เด็กคือผู้รับกรรม	Max von der Grün	(รส)2525
4	Stephanie und das vorige Leben	ชาติภพไซ่เพียงฝัน	Herbert Rosendorfer	(น)2538
5	An der Brücke	เขาไม่นับเธอ	Heinrich Böll	(รส)2543
6	Oma und ich	วันที่ยาไม่ได้ยืนอยู่ตรงหน้าต่าง	Achim Brögger	(นด)2545
7	Knulp: Drei Geschichten aus dem Leben Knulps	วิถีของผู้พเนจรบนเส้นทางแห่งโลก	Hermann Hesse	(น) 2546
8	Der Verlorene	ลูกสูญ	Hans- Ulrich Treichel	(นด)2546
9	Der blonde Eckbert	อัศวินผมทอง	Ludwig Tieck	(รส)2547
10	Ein Sehnen nach etwas	ไปไม่ผลิที่รอคอย	Torill Eide	(นย)2547
11	Der Keim der Seele	สุ่ฝันสู่ขอบฟ้า	Christoph Saurer	(น)2548

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง	ประเภท/ปีที่พิมพ์
12	Wer verflucht ist Yoko?	เพื่อนรักตัวประหลาด ตอน โยโก้มาแล้วครับ	Knister	(נד)2548
	Yoko mischt die Schule auf	เพื่อนรักตัวประหลาด ตอน โยโก้หายไป	Knister	(נד)2549
	Yoko und die Gruselnacht im Klassenzimmer	เพื่อนรักตัวประหลาด ตอน เรื่องน่ากลัวของโยโก้	Knister	(נד)2549
13	Tintenblut	มนตร์น้ำหมึก	Cornelia Funke	(נד)2549
14	Schwere Stunde	ห้วงทุกข์	Thomas Mann	(רט)2549
15	Der Kleiderschrank	ตู้ปริศนา เรื่องราวแห่งความพิศวง	Thomas Mann	(רט)2549
16	Der Hahn ist tot	พ่อไก่ในกำมือ	Ingrid Noll	(נ)2549
17	Wälsungenblut	สายเลือดเดียวกัน	Thomas Mann	(רט)2549
18	Der Tod	รอนันตาย	Thomas Mann	(רט)2549
19	Der Wille zum Glück	อานูภาพแห่งความรัก	Thomas Mann	(רט)2549
20	Besuch vom Mars	เม็กซิกับมิสตี๋ คู่หูสายลับ พลิกคดีดาวอังคาร	Frank Stieper	(נד)2550

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง	ประเภท/ปีที่พิมพ์
21	Teppichpiloten 1. Teppichpiloten erobern den Weltraum 2. Teppichpiloten mit Geheimauftrag 3. Teppichpiloten starten auch	มหัศจรรย์พรมหิเศษ ตอนตะลุยอวกาศ ตอนโรมันอันตราย ตอนอัศวินหลงยุค	Joachim Friedrich	(נד)2550
22	Dan Brown Triller-Schauplatz als Reiseziel	ท่องยุโรป ถอดรหัสแดนบราวนน์	Oliver Mittelbach	(נד)2551
23	Bitterschokolade	วัยใส หัวใจซ็อกโกแลต	Mirjam Pressler	(נד)2551
24	Unter Zeiten	คิดส์จจะ	Kevin Vennemann	(נד) 2551
25	Zugfahrt	ขบวนสุดท้ายที่ปลายฟ้า	Julia Franck	(נד) 2551
26	Die Freundin meines Freundes	บุคคลที่สาม	Nadja Einzmann	(נד) 2551
27	Die Vermessung der Welt	คนวัดโลก	Daniel Kehlmann	(נד)2551
28	Knallraketen und Gummigeister	การทดลองนอกห้องเรียน	Ute Hansler, Andrea Grub	(נד)2551
30	Zwei Freunde auf acht Pfoten	ซนุพักบิลลีคูซึเพื่อนแปดขา	Marliese Arold	(נד)2552
31	Der Todesstoß	ตอนมฤตยู มนุษย์หมาป่า	Wolfgang Holbein	(נד)2551

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง	ประเภท/ปีที่พิมพ์
32	Der Untergang	ตอนบ่วงมนต์มรณะ		2552
33	Die Wiederkehr	ตอนแรงแค้นทมิฬ		2552
34	Jede Menge Sternschnuppen	ความลับดาวตก	Martina Wildner	(นค)2553
35	Tod in Sils Maria	ตายไม่ตายของ เรื่องสั้นๆอย่าง คนสวิส	Ulrich Knellwolf	(รส)2555

รูปแบบที่ 3: การแปลโดยยืมคำเดิมบางส่วนและเพิ่มเติมบางส่วนตามเนื้อเรื่องหรือ
ตัวละคร 21 ชื่อเรื่อง

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง	ประเภท/ปีที่พิมพ์
1	Das Apfelmännchen	แอปเปิ้ลยักษ์	Janosch	(נד)2534
2	Die Zauberschule und andere Geschichten	โรงเรียนคาถาวิเศษ รวมเรื่องสั้นกึ่งนิทาน	Michael Ende	(נד)2540
3	Da ist eine wunderschöne Wiese	คูชิ พุ่มหญ้าตรงนี้สวยจัง	Wolf Harrant	(נד)2542
4	Herr Gigon	บาทหลวงกิกอน	Peter Bichsel	(רט)2544
5	Vorstadtskrokodile	แก๊งจระเข้	Max von der Grün	(נד)2544
6	Faust I	เฟาสท์ โศกนาฏกรรมภาคหนึ่ง	J.W.von Goethe	(ל)2544
7	Der Struwwelpeter	เด็กดีชื่อว่า ชะตรูฟเฟล เพเทอร์และเรื่องสนุกอื่นๆ	Heinrich Hoffmann	(נד)2548
8	Hexe Lilli und das Geheimnis der Mumie	ลิลลี่ แม่มดมือใหม่ ตอน ความลับของมัมมี่	Knister	(נד)2548
	Hexe Lilli wird Detektivin	ลิลลี่ แม่มดมือใหม่ ตอน นักสืบจำเป็น		2548
	Hexe Lilli und der Ritter auf Zeitreise	ลิลลี่ แม่มดมือใหม่ ตอน อัศวินข้ามเวลา		2548

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง	ประเภท/ปีที่พิมพ์
	Hexe Lilli und das Magische Schwert	ลิลลี่ แม่มดมือใหม่ตอนมหัศจรรย์ดาบวิเศษ		2549
9	Melli Teufelchen	เมลลี่กับปีศาจซีโมโ	Sabine Both	(นด) 2548
10	Der Rabe Alfons	มนุษย์อีกาหรืออีกามนุษย์	Erwin Moser	(นด) 2548
11	Leo der Familienhund	เลโอ เพื่อนรักขนปุกปุย	Herbert Günther	(นด)2550
12	Emil und die Detektive	เอมิล ยอดนักสืบ	Erich Kästner	(นด) 2550/2554
13	Die Umgebung von Blitzen	ประกายสายฟ้า	Silke Scheuermann	(รส)2551
14	Till Eulenspiegel	ทิล ออyleนชะเป็เกลหรือศรีธนญชัยเยอรมัน	Hermann Bote	(นด)2551
15	Maria Stuart	พระนางแมรี่ แผนสังหารสะท้านบัลลังค์	Friedrich Schiller	(ล)2552
16	Ein Fall für Familie Dobberstedt-Abgehauen	ครอบครัวนักสืบจอมยุ่งตอนหนีออกจากบ้าน	Nina Schindler	(นด)2553
17	Krabat	คราบัทกับโรงสีปีศาจ	Otfried Preußler	(นด)2553
18	Herr Jensen steigt aus	ชายหนุ่มผู้ถอนตัวจากโลก	Jakob Hein	(น)2553

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง	ประเภท/ปีที่พิมพ์
19	Kommissar Kugelblitz 1. Die rote Socke 2. Die orangefarbene Maske 3. Der gelbe Koffer 4. Der grüne Papagei 5. Der lila Leierkasten 6. Das blaue Zimmer 7. Der schwarze Geist 8. Das Rosa Nilpferd 9. Der goldene Drache 10. Die schneeweiße Katze	สารวัตรยอดนักสืบ 1. คดีปริศนาถุงเท้าแดง 2. จอมโจรหน้ากากลึ้ม 3. แผนโจรกรรมกระเป๋าเหลือง 4. นกแก้วเขียวไขคดี 5. รหัสลับหีบเพลงสีม่วง 6. ความลับห้องสีฟ้า 7. สืบคดีผีชุดดำ 8. ฮิปโปสีชมพู 9. วายร้ายมังกรทอง 10. แมวขโมยสีขา	Ursel Scheffler	(נד)2554
20	Der Vampyr	แวมไพร์ผีดูดเลือด	Wolfgang Holbein	(נד)2551
21	Am Abgrund	ณ ห้วงอเวจี	Wolfgang Holbein	(נד)2551

รูปแบบที่ 4: การแปลทับศัพท์หรือถ่ายเสียง 14 ชื่อเรื่อง

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง	ประเภท/ ปีที่พิมพ์
1	Popp und Mingel	ป๊อปกับมินเกล	Marie Luise Kaschnitz	(รศ)2525
2	Peter Camenzind	ปีเตอร์ คาเมนซินด์	Hermann Hesse	(น)2534
3	San Salvador	ซาน ซัลวาดอร์	Peter Bichsel	(รศ)2544
4	Crazy	เครซี่	Benjamin Lebert	(น)2546
5	Rosshalde	รอสฮัลด์	Hermann Hesse	(น)2548
6	Der Steppenwolf	สเตฟเฟนโวล์ฟ	Hermann Hesse	(น)2548
7	Siddhartha	สิทธารถะ	Hermann Hesse	(น)2549
8	Tristan	ทริสทาน	Thomas Mann	(รศ)2549
9	Tonio Kröger	โทนีโอ เครอเกอร์	Thomas Mann	(รศ)2549
10	Tobias Mindernickel	โทบิอัส มินเดอ์นิกเคิล	Thomas Mann	(รศ)2549
11	Gertrude	เกอร์ทูด	Hermann Hesse	(น)2550
12	Sony Center	โซนี่ เซ็นเตอร์	Ulrich Peltzer	(รศ)2551
13	Narziß und Goldmund	นาร์ซิสกับโกลด์มุนท์	Hermann Hesse	(น)2553
14	Momo	โมโม	Michael Ende	(นย)2553

รูปแบบที่ 5: การแปลโดยตัดทอนชื่อเดิมบางส่วน 7 ชื่อเรื่อง

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง	ประเภท / ปี ที่พิมพ์
1	Mugnog-Kinder	มุกหนอก	Volker Ludwig und Birger Heymann	(ลพ)2522
2	Die Leiden des jungen Werther	แวร์เธอร์ระทม	J.W.von Goethe	(น)2546
3	Konrad oder Das Kind aus der Konservenbüchse	เด็กกระป๋อง	Christine Nöstlinger	(นค)2546
4	Wir pfeifen auf den Gurkenkönig	พระราชาแตงกวา	Christine Nöstlinger	(นค)2549
5	Demian: Geschichte von Emil Sinclairs Jugend	เดเมียน	Hermann Hesse	(น)2550
6	Blütenstaubzimmer	ห้องเกสร	Jenny Zoë	(น) 2550
7	Reckless: Steinernes Fleisch	ผิวดีลา	Cornelia Funke	(นค)2555

รูปแบบที่ 6: การแปลเป็นภาษาอังกฤษแล้วถ่ายเสียงเป็นภาษาไทย 3 ชื่อเรื่อง

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง	ประเภท / ปี ที่พิมพ์
1	Pfingstrosen	ดอกพีโอนี่	Peter Bichsel	(รส) 2544
2	Die Verwandlung	เมตามอร์โฟซิส	Franz Kafka	(รส)2550 ²
3	Sibirien	ไซบีเรีย	Jenny Erpenbeck	(รส)2551

จะเห็นได้จากผลการวิเคราะห์ข้างต้นว่า นักแปลชาวไทยที่รู้ภาษาเยอรมันนิยมใช้รูปแบบการแปลตรงคำหรือตามตัวอักษรมากที่สุด รองจากนั้น คือ ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการตั้งชื่อใหม่ การแปลโดยยึดคำเดิมแล้วขยายความเพิ่มเติมตามเนื้อเรื่องหรือตัวละคร การแปลทับศัพท์ การแปลโดยตัดทอนชื่อเดิมบางส่วนและกลวิธีสุดท้ายคือ การแปลเป็นภาษาที่สาม (ภาษาอังกฤษ) แล้วถ่ายเสียงจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย หากเราใช้แนวคิดของคลิฟฟอร์ด อี. แลนเดอร์ส ที่กล่าวว่า “เขาสันนิษฐานแนวทางที่ว่าผู้แปลควรแปลชื่อเรื่องโดยยึดตามคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิม จะแปลโดยตัดแปลงหรือเปลี่ยนชื่อเรื่องก็ต่อเมื่อมีความจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น ...” (อ้างแล้ว 2549: 21) มาวิเคราะห์กลวิธีและรูปแบบการแปลของผู้แปลชาวไทยที่แปลวรรณกรรมเยอรมันเป็นไทย ก็จะทำให้เห็นว่า ผู้แปลชาวไทยใช้กลวิธีและรูปแบบการแปลตรงคำ และความหมายของชื่อเรื่องเดิมตามแนวของแลนเดอร์ส มากที่สุด

3.4 ตารางเปรียบเทียบการวิเคราะห์แนวทางการแปลชื่อเรื่องของวรรณกรรมเยอรมันเป็นไทยตามทฤษฎีสโคพอสและแนวทางการแปลแบบชื่อตรงต่อหน้าที่ในการสื่อสารของนอร์ดี

สิ่งที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาวิเคราะห์ต่อไปนอกเหนือจากการวิเคราะห์รูปแบบและกลวิธีการแปลชื่อเรื่องของวรรณกรรมเยอรมันเป็นไทยว่ามีลักษณะเช่นไรแล้วนั้น ได้แก่ การวิเคราะห์ว่าชื่อเรื่องภาษาเยอรมันที่แปลเป็นไทยมีลักษณะชื่อตรงต่อหน้าที่ของตัวบทต้นฉบับและชนบทของตัวบททั้งต้นทางและปลายทาง รวมทั้งเป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของผู้แต่งหรือไม่ ผู้วิจัยจึงได้สร้างตารางเปรียบเทียบข้อมูล (ดังปรากฏตามตารางข้างล่างนี้) โดยยกตัวอย่างจำนวน 3 – 10 ตัวอย่างมาจากรูปแบบการแปลจำนวน 6 รูปแบบในตารางข้างต้นมาวิเคราะห์ดังขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1	วิเคราะห์ชื่อเรื่องของต้นฉบับภาษาเยอรมัน เพื่อดูจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของผู้แต่งและ / หรือผู้ว่าจ้างแปล จุดมุ่งหมายดังกล่าวอาจแสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดหรือซ่อนไว้เป็นนัยยะ จุดประสงค์ดังกล่าวเป็นตัวกำหนดหน้าที่ของชื่อเรื่อง
ขั้นตอนที่ 2	วิเคราะห์ชื่อเรื่องของต้นฉบับภาษาเยอรมันเพื่อดูว่าหน้าที่ของชื่อเรื่องแต่ละชื่อเรื่องที่ผู้แต่งต้องการจะสื่อให้ผู้อ่านหรือผู้รับสารรับรู้มีอะไรบ้าง

- ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ชื่อเรื่องที่แปลเป็นภาษาไทยว่าผู้แปลได้ถ่ายทอดหน้าที่ที่ปรากฏในชื่อเรื่องต้นฉบับมาไว้ในชื่อเรื่องแปลครบถ้วนหรือไม่ หากถ่ายทอดไม่ครบผู้แปลได้เพิ่มเติมหน้าที่อื่นที่ขาดไปอย่างไรเพื่อให้ผู้อ่านชาวไทยได้รับทราบและเข้าใจ การแปลเช่นนี้จะเรียกว่าเป็นการแปลที่ชื่อตรงต่อหน้าที่และจุดประสงค์ของผู้แต่งตัวบท
- ขั้นตอนที่ 4 เปรียบเทียบขอบข่ายที่ชื่อเรื่องของเยอรมันกับขอบข่ายที่ชื่อเรื่องที่แปลเป็นไทยว่าแตกต่างกันหรือไม่ และวิเคราะห์ว่าการแปลชื่อเรื่องของไทยตรงตามขอบข่ายที่ตั้งชื่อเรื่องของไทยหรือไม่
- ขั้นตอนที่ 5 วิเคราะห์ปัญหาทางภาษา ขนบวรรณศิลป์ และขนบทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในการแปลชื่อเรื่อง

3.4.1 รูปแบบที่ 1 การแปลตรงคำหรือตามตัวอักษร (ดูหน้าถัดไป)

ตารางเปรียบเทียบการวิเคราะห์การแปลชื่อเรื่องตามทฤษฎีสโคปอสและทฤษฎีของนอร์ด :

รูปแบบที่ 1 การแปลตรงคำหรือตามตัวอักษร

ลำดับ ที่	ตัวอย่าง	Skopos ผู้แต่ง/ สำนักพิมพ์	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน		ชื่อเรื่องภาษาไทย (แปล)		รูปแบบและ ประเภท การแปล	กลวิธีใน การแปล	วิเคราะห์
			หน้าที่ในต้นบท	ชนบทต้นบท	หน้าที่ในต้นบทแปล	ชนบทต้นบท			
1	Das Parfum น้ำหอม (นวนิยาย)	informative commercial	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (5)	ชื่อเรื่องเดียว สั้น กะทัดรัด	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (5)	คำเดียว สั้น ชัดเจน กะทัดรัด มี ความหมายใน ตัวเอง	การแปลแบบ นำเสนอข้อมูล การแปลตรงคำ การแปลที่คง หน้าที่เดิม	การ ทดแทน	-ต้องอาศัยพื้นความรู้ ของผู้อ่าน -หน้าที่ครบ -content-oriented -loyal
2	Das Erdbeben in Chili	informative commercial	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นบท 3. หน้าที่ในการเตะตา	ชื่อเรื่องเดียว วลีเดียว ที่ประกอบด้วยคำ หลายคำ	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นบท 3. หน้าที่ในการเตะตา	วลีที่มี ความหมาย สมบูรณ์ใน ตัวเอง	การแปลแบบ นำเสนอข้อมูล การแปลตรงคำ	การ ทดแทน	-ต้องอาศัยพื้นความรู้ ของผู้อ่าน -หน้าที่ไม่ครบ -content-oriented

ลำดับ ที่	ตัวอย่าง	Skopos ผู้แต่ง/ สำนักพิมพ์	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน		ชื่อเรื่องภาษาไทย (แปล)		รูปแบบและ ประเภท การแปล	กลวิธีใน การแปล	วิเคราะห์
			หน้าที่ในฉบับท	ชนบฉบับท	หน้าที่ในฉบับทแปล	ชนบฉบับท			
	แผ่นดินไหวใน ชิลี (นวนิยาย ขนาดสั้น)		4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (5)		4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล (4)		การแปลที่ เปลี่ยนแปลง หน้าที่		-loyal บางส่วน
3	Wir treffen uns wieder in meinem Paradies เราจะพบกันอีก ...ที่สวรรค์ ของฉัน (นวนิยาย เยาวชน)	informative commercial	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับฉบับท 3. หน้าที่ในการตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดง ความคิดเห็นหรือทำที่ 6. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (6)	ชื่อเรื่องเดี่ยว ประโยคสั้นสมบูรณ์ 1 ประโยค	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับฉบับท 3. หน้าที่ในการตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดง ความคิดเห็นหรือทำที่ 6. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (6)	ประโยคสั้น แต่ เว้นช่วงกลาง โดยใช้จุดไข่ ปลา	การแปลแบบ นำเสนอข้อมูล การแปลตรงคำ การแปลที่คง หน้าที่เดิม	การ ทดแทน	-reader-oriented -หน้าที่ครบถ้วน -loyal -ใส่จุดไข่ปลาเพื่อให้ สะดุดตา

ลำดับ ที่	ตัวอย่าง	Skopos ผู้แต่ง/ สำนักพิมพ์	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน		ชื่อเรื่องภาษาไทย (แปล)		รูปแบบและ ประเภท การแปล	กลวิธีใน การแปล	วิเคราะห์
			หน้าที่ในฉบับท	ชนบฉบับท	หน้าที่ในฉบับทแปล	ชนบฉบับท			
4	Wenn das Glück kommt, muss man ihm einen Stuhl hinstellen เมื่อโชครมาต้อง หาเก้าอี้ให้มัน (นวนิยาย เยาวชน)	informative commercial	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับฉบับท 3. หน้าที่ในการเตเตตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดง ความคิดเห็นหรือทำที่ 6. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (6)	ชื่อเรื่องเดี่ยว ประโยคสมบุรณ์สอง ประโยค ได้ใจความ	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับฉบับท 3. หน้าที่ในการเตเตตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดง ความคิดเห็นหรือทำที่ 6. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (6)	ประโยคสั้น ได้ใจความ	การแปลแบบ นำเสนอข้อมูล การแปลตรงคำ การแปลที่คง หน้าที่เดิม	การ ทดแทน	-loyal -หน้าที่ครบถ้วน -reader-oriented

ลำดับ ที่	ตัวอย่าง	Skopos ผู้แต่ง/ สำนักพิมพ์	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน		ชื่อเรื่องภาษาไทย (แปล)		รูปแบบและ ประเภท การแปล	กลวิธีใน การแปล	วิเคราะห์
			หน้าที่ในต้นบท	ชนบทต้นบท	หน้าที่ในต้นบทแปล	ชนบทต้นบท			
5	In fremden Gärten ในสวนแปลก หน้า (เรื่องสั้น)	informative commercial aesthetic	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นบท 3. หน้าที่ในการตะตา 4. หน้าที่ในการแสดง ความคิดเห็นหรือทำที่ 5. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 6. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (6)	ชื่อเรื่องเดียว วลีเดียวที่ ประกอบด้วยคำ หลายคำ	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นบท 3. หน้าที่ในการตะตา 4. หน้าที่ในการแสดง ความคิดเห็นหรือทำที่ 5. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 6. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (6)	วลีที่มี ความหมายไม่ ชัดเจน	การแปลแบบ นำเสนอข้อมูล การแปลตรงคำ การแปลที่คง หน้าที่เดิม	การ ทดแทน	-loyal บางส่วน -หน้าที่ครบแต่ภาษา ที่ใช้ไม่สื่อความอาจ ปรับเป็นภาพเปรียบเทียบ เช่นกัน

ลำดับ ที่	ตัวอย่าง	Skopos ผู้แต่ง/ สำนักพิมพ์	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน		ชื่อเรื่องภาษาไทย (แปล)		รูปแบบและ ประเภท การแปล	กลวิธีใน การแปล	วิเคราะห์
			หน้าที่ในต้นบท	ชนบทต้นบท	หน้าที่ในต้นบทแปล	ชนบทต้นบท			
6	Meerestille ทะเลสงบเงียบ (กวีนิพนธ์)	informative aesthetic	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นบท 3. หน้าที่ในการตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (5)	ชื่อเรื่องเดียว	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นบท 3. หน้าที่ในการตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล (4)	วลีเดียว	การแปลแบบ นำเสนอข้อมูล การแปลตรงคำ การแปลที่ เปลี่ยนแปลง หน้าที่	การ ทดแทน	-loyal บางส่วน - หน้าที่ไม่ครบ - อาจปรับเป็นการใช้ ภาพเปรียบเทียบ

ลำดับ ที่	ตัวอย่าง	Skopos ผู้แต่ง/ สำนักพิมพ์	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน		ชื่อเรื่องภาษาไทย (แปล)		รูปแบบและ ประเภท การแปล	กลวิธีใน การแปล	วิเคราะห์
			หน้าที่ในต้นฉบับ	ชนบต้นฉบับ	หน้าที่ในต้นฉบับแปล	ชนบต้นฉบับ			
7	Gingo Biloba ต้นกิ่งโก บิโอบา (กวีนิพนธ์)	informative cultural aesthetic	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นฉบับ 3. หน้าที่ในการตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (5)	ชื่อเดียว	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นฉบับ 3. หน้าที่ในการตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล (4)	ชื่อเดียว	การแปลแบบ นำเสนอข้อมูล การแปลที่คง ความเป็น ต่างด้าว การแปลที่ เปลี่ยนแปลง หน้าที่	การ ทดแทน	-loyal บางส่วน -content-oriented

ลำดับ ที่	ตัวอย่าง	Skopos ผู้แต่ง/ สำนักพิมพ์	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน		ชื่อเรื่องภาษาไทย (แปล)		รูปแบบและ ประเภท การแปล	กลวิธีใน การแปล	วิเคราะห์
			หน้าที่ในต้นฉบับ	ชนบทต้นฉบับ	หน้าที่ในต้นฉบับแปล	ชนบทต้นฉบับ			
8	Feuerschuh und Windsandale รองเท้าไฟกับ รองเท้าลม (หนังสือเด็ก)	informative commercial	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นฉบับ 3. หน้าที่ในการตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (5)	ชื่อเรื่องเดียว	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นฉบับ 3. หน้าที่ในการตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (5)	ชื่อเรื่องเดียว	การแปลแบบ นำเสนอข้อมูล การแปลตรงคำ การแปลที่คง หน้าที่เดิม	การ ทดแทน	-หน้าที่ครบ -loyal -content-oriented

ลำดับ ที่	ตัวอย่าง	Skopos ผู้แต่ง/ สำนักพิมพ์	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน		ชื่อเรื่องภาษาไทย (แปล)		รูปแบบและ ประเภท การแปล	กลวิธีใน การแปล	วิเคราะห์
			หน้าที่ในต้นฉบับ	ชนบทต้นฉบับ	หน้าที่ในต้นฉบับแปล	ชนบทต้นฉบับ			
9	Der Mann meiner Träume ชายในฝัน (เรื่องสั้น)	informative commercial	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นฉบับ 3. หน้าที่ในการตะตาค 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดง ความคิดเห็นหรือทำที่ 6. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (6)	ชื่อเรื่องเดียว	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นฉบับ 3. หน้าที่ในการตะตาค 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (5)	ชื่อเรื่องเดียว	การแปลแบบ นำเสนอข้อมูล การแปลตรงคำ การแปลที่ เปลี่ยนแปลง หน้าที่	การ ทดแทน	-loyal บางส่วน -reader-oriented
10	Das gläserne Wort วาตะกระจก (หนังสือเด็ก)	informative commercial	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นฉบับ 3. หน้าที่ในการตะตาค	ชื่อเรื่องเดียว	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นฉบับ 3. หน้าที่ในการตะตาค	ชื่อเรื่องเดียว	การแปลแบบนำ เสนอข้อมูล การแปลตรงคำ	การ ทดแทน	-หน้าที่ครบ -loyal -content-oriented

ลำดับ ที่	ตัวอย่าง	Skopos ผู้แต่ง/ สำนักพิมพ์	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน		ชื่อเรื่องภาษาไทย (แปล)		รูปแบบและ ประเภท การแปล	กลวิธีใน การแปล	วิเคราะห์
			หน้าที่ในฉบับท	ขนาดฉบับท	หน้าที่ในฉบับทแปล	ขนาดฉบับท			
			4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดง ความคิดเห็นหรือท่าที 6. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (6)		4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดง ความคิดเห็นหรือท่าที 6. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (6)		การแปลที่คง หน้าที่เดิม		

จะเห็นได้ว่า จากตัวอย่างที่นำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบจำนวน 10 ตัวอย่างที่ผู้แปลส่วนใหญ่ นิยมใช้รูปแบบและกลวิธีการแปลตรงคำหรือตามตัวอักษรนั้นมีจำนวนถึง 6 ตัวอย่างชื่อเรื่องแปลที่ ผู้แปลสามารถถ่ายทอดหน้าที่ในชื่อเรื่องต้นฉบับออกมาให้ปรากฏในชื่อเรื่องแปลได้ครบถ้วนทุก หน้าที่ (5 และ 6 หน้าที่) ดังเช่น

ตัวอย่างที่ 3 ในตารางซึ่งมีชื่อเรื่องต้นฉบับภาษาเยอรมันว่า *Wir treffen uns wieder in meinem Paradies* ตามขั้นตอนการวิเคราะห์ ผู้วิจัยเห็นว่าจุดมุ่งหมายของผู้แต่งตัวบทต้นฉบับ (ชื่อเรื่อง) อยู่ที่การให้ข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือหรือผลงานของตน อันตรงกับจุดประสงค์แบบ *informative skopos* ของ Mei และในเวลาเดียวกันผู้แต่งต้องการให้ผลงานของเขาเป็นที่รู้จัก และขายดีในตลาดหนังสือ ซึ่งก็เป็นจุดประสงค์แบบ *commercial skopos* ถึงแม้ว่าผู้แต่งไม่ได้ กล่าวออกมาอย่างเด่นชัดก็ตาม ในขั้นตอนที่สอง ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ชื่อเรื่องของต้นฉบับ ภาษาเยอรมันเพื่อดูหน้าที่ในชื่อเรื่อง และได้พบว่าชื่อเรื่องนี้มีหน้าที่ครบทั้งหกประการตรงกับ จุดมุ่งหมายของผู้แต่งตามทฤษฎีของสโคปอส ดังนี้

- จุดมุ่งหมายที่ 1 ผู้แต่งเลือกตั้งชื่อให้หนังสือนี้แตกต่างจากหนังสือเล่มอื่น จึงมีหน้าที่ในการ
จำแนก
- จุดมุ่งหมายที่ 2 ชื่อเรื่องนี้เป็นชื่อเรื่องเดียวที่เป็นประโยคสั้น 1 ประโยค ซึ่งตรงตามขนบการ
ตั้งชื่อของนวนิยายเยาวชนเยอรมัน จึงมีหน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท
- จุดมุ่งหมายที่ 3 ผู้แต่งเลือกชื่อเรื่องนี้เพื่อให้เตะตาผู้อ่านในครั้งแรก เป็นการสร้าง
ความสัมพันธ์กับผู้อ่านทันทีที่เห็น ถึงแม้ยังไม่ได้ตัดสินใจซื้อก็ตาม จึงมี
หน้าที่ในการเตะตา ทั้งนี้เพราะความหมายของชื่อบ่งนัยแฝงว่า ‘จะไปพบ
กันอีกที่สวรรค์ของฉัน’
- จุดมุ่งหมายที่ 4 ชื่อเรื่องนี้บ่งให้ผู้อ่านทราบตั้งแต่ต้นว่า เนื้อหาของเรื่องจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับ
ความตายของตัวละคร จึงมีหน้าที่ในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาของเรื่อง
- จุดมุ่งหมายที่ 5 ผู้แต่งใช้ลีลาการเขียนที่แฝงนัยเปรียบเทียบ มีการใช้คำว่า “wir” “เรา” และ
“mein” “ของฉัน” เพื่อบ่งบอกความคิดเห็นของผู้แต่งที่มีต่อตัวละครจึงมี
หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นหรือท่าทีของผู้แต่ง

จุดมุ่งหมายที่ 6 ด้วยการที่ผู้แต่งใช้ภาษาที่มีนัยแฝงทำให้กระตุ้นความอยากรู้อยากอ่าน จึงต้องการจะซื้อหนังสือเล่มนี้ อันตรงกับจุดมุ่งหมายสำคัญของผู้แต่ง และ/หรือสำนักพิมพ์ที่ต้องการจะขายหนังสือที่มีชื่อเรื่องนี้ จึงตรงกับหน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน

เมื่อนำชื่อเรื่องที่แปลเป็นภาษาไทยว่า “เราจะพบกันอีก...ที่สวรรค์ของฉัน” มาวิเคราะห์ในขั้นตอนที่สามเพื่อดูว่าหน้าที่ในตัวชื่อเรื่องภาษาเยอรมันทั้ง 6 หน้าที่ดังกล่าวนั้น ผู้แปลชาวไทยสามารถถ่ายทอดออกมาได้ทั้งหมดหรือไม่ ผลปรากฏว่า การแปลแบบตรงคำแต่เพิ่มเติมจุดไข่ปลา (...) ตรงกลางประโยคชื่อเรื่องนั้นสามารถบรรลุหน้าที่ทั้ง 6 ได้ ดังนี้

จุดมุ่งหมายที่ 1 หน้าที่ในการจำแนก ชื่อเรื่องแปล “เราจะพบกันอีก...ที่สวรรค์ของฉัน” ทำให้หนังสือภายใต้ชื่อเรื่องนี้แตกต่างจากเรื่องอื่น

จุดมุ่งหมายที่ 2 หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท ประโยคสั้นหนึ่งประโยคมีความหมายของตัวเอง ชัดเจน ไม่สื่อความหมายไปทางอบายมุขหรือนัยแฝงสองแง่สองงุม ทำให้ตรงกับขนบการตั้งชื่อเรื่องของไทย

จุดมุ่งหมายที่ 3 หน้าที่ในการเตะตา การใส่จุดไข่ปลาตรงกลางประโยค ทำให้ผู้อ่านสังเกตเห็นตั้งแต่มองในครั้งแรก

จุดมุ่งหมายที่ 4 หน้าที่ในการให้ข้อมูล ผู้อ่านชาวไทยจะทราบจากชื่อเรื่องแปลว่าเนื้อเรื่องเป็นเรื่องเกี่ยวกับความตายของตัวละคร

จุดมุ่งหมายที่ 5 หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นหรือท่าที ผู้แปลชาวไทยได้ถ่ายทอดความคิดเห็นและท่าทีของผู้แต่งที่มีต่อตัวละครของเขาไว้ ด้วยการใช้คำว่า “เรา” และ “ของฉัน”

จุดมุ่งหมายที่ 6 หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน ชื่อเรื่องที่มีความหมายแฝงเกี่ยวกับชีวิตโลกนี้และโลกหลังความตายของตัวละคร ตลอดจนชื่อเรื่องที่เตะตา ทำให้ผู้อ่านต้องการจะซื้อหนังสือเล่มนี้

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบทำให้ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ในการแปลชื่อเรื่องดังกล่าวโดยใช้กลวิธีการแปลแบบตรงคำ โดยหาค่าที่มีความหมายเหมือนกันมาทดแทนนั้น ผู้แปลชาวไทย

สามารถแปลชื่อเรื่องจากภาษาเยอรมันเป็นไทยในลักษณะที่ชื่อตรงต่อหน้าที่ของตัวบท และชื่อตรงต่อจุดประสงค์ของผู้แต่ง

ในการวิเคราะห์ขั้นตอนที่ 4 ผู้วิจัยพบว่า ขนบของการตั้งชื่อภาษาเยอรมันและขนบการใช้ชื่อเรื่องแปลของไทยมีความคล้ายคลึงกัน แต่ทว่าในชื่อเรื่องของไทย ผู้แปลใช้ความคิดสร้างสรรค์โดยใช้จุดไข่ปลาไว้ตรงกลางเพื่อให้บรรลุหน้าที่ของตัวบทชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน ซึ่งอาจจะทำให้ชื่อเรื่องดูแตกต่างจากชื่อเรื่องต้นฉบับไปบ้าง แต่ก็ไม่มีผลต่อเนื้อเรื่องและไม่ได้บิดเบือนจุดมุ่งหมายของผู้แต่งจึงเป็นการเคารพเจตนาของผู้แต่ง ในกรณีเช่นนี้ขอถือว่าคุณแปลมีความชื่อตรงในทางจริยธรรมทางการแปล

ผู้วิจัยพบว่าในตัวอย่างแปลชื่อเรื่องในรูปแบบที่ 1 คือการแปลตรงคำหรือตามตัวอักษร 10 ตัวอย่างนั้น มีเพียง 6 ตัวอย่าง ที่ผู้แปลชาวไทยสามารถถ่ายทอดชื่อเรื่องภาษาเยอรมันมาเป็นภาษาไทยได้อย่างชื่อตรงต่อหน้าที่ของตัวบทต้นทางรวมทั้งเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของผู้แต่งได้ทั้งหมด ส่วนอีก 4 ชื่อเรื่อง ซึ่งแยกเป็นชื่อเรื่องของกวีนิพนธ์ 2 เรื่อง นวนิยายขนาดสั้น 1 เรื่อง และเรื่องสั้น 1 เรื่อง ผู้แปลไม่สามารถถ่ายทอดหน้าที่ที่มีอยู่ในชื่อเรื่องต้นทางได้ครบถ้วนดังตัวอย่างที่ 3 ที่เป็นชื่อเรื่องของนวนิยายขนาดสั้น (Novelle) ของนักประพันธ์ชื่อ Kleist ผู้ตั้งชื่อเรื่องว่า *Das Erdbeben in Chili* ที่ผู้แปลชาวไทยได้ถ่ายทอดมาเป็น “แผ่นดินไหวในชิลี” จะพบว่าชื่อเรื่องต้นฉบับมีหน้าที่ในการสื่อสาร 5 หน้าที่ ได้แก่ หน้าที่ในการจำแนกซึ่งทำให้ชื่อเรื่องนี้แตกต่างจากชื่อเรื่องของนวนิยายขนาดสั้นเรื่องอื่น หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบทซึ่งเห็นได้ว่าเป็นวลีเดี่ยวอันตรงกับขนบการตั้งชื่อเรื่องประเภทชื่อเรื่องเดี่ยวของเยอรมัน หน้าที่ในการเตะตาโดยผู้แต่งมีความประสงค์จะให้ผู้อ่านชาวเยอรมันสังเกตเห็นตั้งแต่ต้นเกิดความสนใจที่ทำไมมีแผ่นดินไหวในชิลี ส่วนจุดมุ่งหมายที่ 4 ได้แก่ หน้าที่ในการให้ข้อมูล ทำให้ผู้อ่านทราบได้ว่าเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องอะไร และหน้าที่สุดท้ายคือ หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน ตรงที่ชื่อเรื่องบอกเกี่ยวกับแผ่นดินไหวในชิลี ซึ่งในช่วงเวลาเดียวกับที่ผู้ประพันธ์แตงนวนิยายขนาดสั้นเรื่องนี้ ได้เกิดแผ่นดินไหวอย่างหนักในเมืองลิซซาบอน ประเทศโปรตุเกส ที่ผู้อ่านชาวเยอรมันส่วนใหญ่มักทราบกันดี การตั้งชื่อเรื่องโดยให้เกิดแผ่นดินไหวในชิลีจึงทำให้ผู้อ่านชาวเยอรมันในช่วงเวลานั้นหรือในช่วงเวลาหลังจากนั้นไม่นานเกิดความสนใจ เพราะไม่เคยได้ยินเกี่ยวกับแผ่นดินไหวในชิลีมาก่อน หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่านของชื่อเรื่องภาษาเยอรมันมีผลต่อผู้อ่านชาวเยอรมันตามจุดประสงค์ของผู้แต่ง แต่เมื่อถ่ายทอดออกมา

เป็นไทย ผู้อ่านชาวไทยไม่ได้มีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับแผ่นดินไหวครั้งนั้นในยุโรปมาก่อน ทำให้ชื่อเรื่องที่แปลเป็นไทยไม่ได้บรรลุหน้าที่จูงใจผู้อ่านชาวไทยเหมือนกับชื่อเรื่องต้นฉบับ

ส่วนชื่อเรื่องสั้นอีกหนึ่งชื่อซึ่งผู้แปลชาวไทยไม่ได้ถ่ายทอดหน้าที่ของตัวบทได้ครบตามจุดประสงค์ของผู้แต่ง ได้แก่ ชื่อเรื่อง *Der Mann meiner Träume* ที่ผู้แต่งต้องการจะแสดงท่าทีของผู้แต่งที่มีต่อตัวละคร แต่ทว่าผู้แปลชาวไทยไม่ได้ใส่คำว่า “ของฉัน” ไปในชื่อแปลแต่แปลเพียง “ชายในฝัน” เท่านั้น ทำให้ผู้อ่านงานแปลไม่ทราบจุดประสงค์ของผู้แต่งว่าต้องการเน้นย้ำความฝันของตัวละครที่อยู่ในบุรุษสรรพนามบุรุษที่หนึ่ง ไม่ใช่ “ชายในฝัน” ของตัวละครตัวอื่นหรือแม้แต่อาจจะคิดว่าเป็นความฝันของผู้ประพันธ์ก็เป็นได้ การถ่ายทอดเนื้อหาจึงไม่ครบสมบูรณ์

สิ่งที่น่าสังเกต ได้แก่ การแปลชื่อเรื่องของกวีนิพนธ์ภาษาเยอรมันมาเป็นไทยซึ่งผู้แปลชาวไทยไม่สามารถถ่ายทอดหน้าที่ในตัวบทต้นทางซึ่งผู้แต่งต้องการจะสื่อได้ไม่ครบทุกหน้าที่ ในตัวอย่างที่ 6 และ 7 จะเห็นได้ว่า ผู้แปลชาวไทยได้ถ่ายทอดหน้าที่ในตัวบทชื่อเรื่องได้ 4 หน้าที่จากจำนวน 5 หน้าที่ ทำให้ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ผู้แปลกวีนิพนธ์มุ่งเน้นการถ่ายทอดเนื้อหาให้ตรงตามคำ ทำให้ขาดหน้าที่ในการจูงใจผู้อ่านเพราะผู้แปลไม่ได้ถ่ายทอดชื่อเรื่องของกวีนิพนธ์ภาษาเยอรมันให้เป็นชื่อเรื่องภาษาไทยที่มีสุนทรียะตามขนบชื่อเรื่องกวีนิพนธ์ของไทยที่มีเน้นการเล่นเสียงสัมผัส อันอาจจะกระตุ้นและจูงใจผู้อ่านชาวไทยให้สนใจได้มากกว่านี้

เมื่อผู้วิจัยได้นำชื่อเรื่องที่แปลเป็นไทยในรูปแบบที่ 1 : การแปลตรงคำหรือตามตัวอักษร จำนวน 135 ชื่อเรื่องมาวิเคราะห์และจำแนกตามหน้าที่และความชื่อตรงต่อตัวบทต้นฉบับและของผู้แปล ผู้วิจัยสามารถสรุปผลและแบ่งกลุ่มได้สี่กลุ่มดังนี้ (ดูหน้าถัดไป)

I. 1 จำแนกตามหน้าที่และความสอดคล้องต่อดัชนีฉบับและของผู้แปล รูปแบบที่ 1 : การแปลตรงคำหรือตามตัวอักษร (กลุ่มที่ 1)

กลุ่มที่	หน้าที่ในชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน (6)	หน้าที่ในชื่อเรื่องแปลเป็นไทย (6)	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องแปลเป็นไทย
1	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นหรือแสดงท่าที 6. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นหรือแสดงท่าที 6. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. Die rote Katze 2. Jenö war mein Freund 3. Wenn die Haifische Menschen wären 4. Die unwürdige Greisin 5. Komm, wir finden einen Schatz 6. Die große Wut des Philipp Hotz 7. Wir treffen uns wieder in meinem Paradies 8. Mein Onkel Fred 9. Auch Kinder sind Zivilisten 10. Die blasse Anna 11. Wie in schlechten Romanen 12. Anekdote zur Senkung der Arbeitsmoral 13. In fremden Gärten	1. แมวสีทองแดง 2. เจนอเป็นเพื่อนผม 3. ถ้าปลาฉลามเป็นคน 4. คุณย่าผู้ไม่รักศักดิ์ศรี 5. มา ! เรามาหาสมบัติกันเถอะ 6. ความโกรธเกรี้ยวของคุณฟิลิปส์ไฮท์ส 7. เราจะพบกันอีก...ที่สวรรค์ของฉัน 8. น้ำเฟร็ดของผม 9. เด็กก็เป็นพลเรือนเหมือนกัน 10. อันนาผู้ซีดเซียว 11. เหมือนในนวนิยายน้ำเน่า 12. เรื่องเล่าเพื่อลดอุดมการณ์การทำงาน 13. ในสวนแปลกหน้า

กลุ่มที่	หน้าที่ในชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน (6)	หน้าที่ในชื่อเรื่องแปลเป็นไทย (6)	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องแปลเป็นไทย
1	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นหรือแสดงท่าที 6. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นหรือแสดงท่าที 6. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	14. Sein Abend 15. Der einsame Frosch 16. Wenn das Glück kommt, muss man ihm einen Stuhl hinstellen 17. Es wird etwas geschehen 18. Der kleine Vampir verweist 19. Tintenherz 20. Der kleine Gespenst 21. Das Wunderkind 22. Der kleine Herr Friedemann 23. Mein Vater, sein Schwein und ich 24. Du schaffet das, Felix 25. Das gläserne Wort 26. Das steinerne Licht	14. ยามเย็นของเขา 15. กบผู้ว่าเหว 16. เมื่อโชครมาต้องหาเก้าอี้ให้นั่ง 17. บางสิ่งจะเกิดขึ้น 18. แวมไพร์น้อยเดินทาง 19. หัวใจน้ำหมึก 20. ผีน้อย 21. หนูน้อยมหัศจรรย์ 22. คุณฟรีเดอมันน์ผู้ต่ำต้อย 23. พ่อ หมูของเขา และตัวฉัน 24. เฟลิกซ์ นายทำได้อยู่แล้ว 25. วาตะกระจก 26. แสงศิลา

			27. Der gute Mensch von Sezuan	27. คนดีที่เสฉวน
รวม			27 ชื่อเรื่อง	

I. 2 จำแนกตามหน้าที่และความสอดคล้องต่อบทต้นฉบับและของผู้แปล รูปแบบที่ 1 : การแปลตรงคำหรือตามตัวอักษร (กลุ่มที่ 2)

กลุ่มที่	หน้าที่ในชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน (6)	หน้าที่ในชื่อเรื่องแปลเป็นไทย (5)	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องแปลเป็นไทย
2	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นหรือแสดงท่าที 6. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. Nachts schlafen die Ratten doch 2. Sonntagskind 3. Der Mann meiner Träume	1. กลางคืนพวกหนูมันนอน 2. เด็กวันอาทิตย์ 3. ชายในฝัน
รวม		3 ชื่อเรื่อง		

I.3 จำแนกตามหน้าที่และความสอดคล้องต่อดัชนีฉบับและของผู้แปล รูปแบบที่ 1 : การแปลตรงคำหรือตามตัวอักษร (กลุ่มที่ 3)

กลุ่มที่	หน้าที่ในชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน (5)	หน้าที่ในชื่อเรื่องแปลเป็นไทย (5)	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องแปลเป็นไทย
3	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. Das Mal 2. Der Untergang 3. Die Nacht im Hotel 4. Die Rolltreppe 5. Der Ausburger Kreidekreis 6. Die Küchenuhr 7. Das Brot 8. Die Falle 9. Die Probe 10. Ein Freund der Regierung 11. Vor dem Gesetz 12. Der Sohn des Diktators 13. Masken 14. Die Entscheidung 15. Jennifers Träume 16. Geschichten von Franz	1. หลักชัย 2. การแตกพินาศ 3. คืนในโรงแรม 4. บันไดเลื่อน 5. วงชอล์กแห่งเมืองเอาสบวร์ก 6. นาฬิกาในครัว 7. ขนมปัง 8. กับดัก 9. การทดสอบ 10. มิตรของรัฐบาล 11. เบื้องหน้าพระบรมมณูญ 12. ลูกชายเผด็จการ 13. หน้ากาก 14. การตัดสินใจ 15. ความฝันของเจนนิเฟอร์ 16. เรื่องของฟรันซ์

3	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	17. Post für den Tiger 18. Die Geschichte von der Maus vom Frosch und vom Schwein 19. Das Parfum 20. Die Postkarte 21. Der Lacher 22. Das Risiko des Schreibens 23. Mario und der Zauberer. Das tragische Reiseerlebnis 24. Ein langer Marsch 25. Jim Knopf und Lukas, der Lokomotivführer 26. Kindergeschichten : Ein Tisch ist ein Tisch 27. So ward Abend und Morgen 28. Bekenntnis eines Hundefängers 29. Hier ist Tibten 30. Erbkönig	17. จดหมายถึงเสือน้อย 18. เรื่องของหนู หมู และกบ 19. น้ำหอม 20. ไปรษณียบัตรแผ่นนั้น 21. นักหัวเราะ 22. ข้อเสียดในการเขียนหนังสือ 23. มาริโอกับนักมายากล ไศกนาฏกรรมแห่งการพักร้อน 24. การเดินทางอันยาวนาน 25. จิม กระตุ่มกับลูคัส คนขับหัวรถจักร 26. เรื่องเล่าสำหรับเด็ก : โต๊ะก็คือโต๊ะ 27. จึงมีเวลาค่ำและเวลาเช้า 28. คำสารภาพของพนักงานจับสุนัข 29. ที่นี้ทิบเทน 30. จ้าวแห่งรุกขเทพ

3	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	31. Eigentlich möchte Frau Blum den Milchmann kennenlernen 32. Musikdosen 33. Eine Krone aus Papier 34. Die Drei Kleinen Eulen und andere Geschichten 35. Das Glasperlenspiel 36. Jim Knopf und die Wilde 13 37. In der Strafkolonie und andere Erzählungen 38. Feuerschuh und Windsandale 39. König Löwe und neun andere Geschichten 40. Der Rabe im Schnee 41. Das Schloss 42. Geschichte zur falschen Zeit 43. Biedermann und die Brandstifter und der Physiker	31. มิสซิสบลูมอยากรู้จักคนส่งนม 32. กล่องดนตรี 33. มงกุฎกระดาษ 34. นกเค้าแมวน้อยสามตัวและเรื่องสัตว์อื่น ๆ 35. เกมลูกแก้ว 36. จิม กระดุม กับ 13 ป่าเถื่อน 37. แดนลงทัณฑ์และเรื่องสั้นอื่น ๆ 38. รองเท้าไฟกับรองเท้าลม 39. ราชาสিংหิโตและเรื่องสั้นอื่น ๆ 40. อีกาในหิมะ 41. ปราสาท 42. เรื่องเล่าผิดเวลา 43. บีเดอ์มันน์และนักวางเพลิงและนักฟิสิกส์

3	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	44. Warte nur, balde 45. Der Besuch der alten Dame und Romulus der Große 46. Geschichte von Herrn Keuner 47. Brüder Grimm. Die vier Stadtmusikanten 48. Der Blechtrommel 49. Elias und die Oma aus dem Ei 50. Träume 51. Die Taube 52. Der Tod in Venedig 53. Dantons Tod 54. Erleuchtung durch Fußball 55. Abschied von Berlin 56. Töten 57. Kaltblau 58. Neues vom Norbert 59. Die Geschichte von Herrn Sommer	44. แคร์คคอย อีก็เพียงไม่นาน 45. การมาเยือนของหญิงชราและโรมูลุสมหาราช 46. เรื่องเล่าของนายคอยเนอร์ 47. นิทานกริมม์ นักดนตรีสี่สหาย 48. กลองสังกะสี 49. เอลิอัธกับคุณยายจากไข่ 50. ความฝัน 51. พิราบ 52. ความตายที่เวนิส 53. ความตายของดีองดีอง 54. บทเรียนจากฟุตบอล 55. อัมลาเบอร์ลิน 56. ซ่า 57. ความเย็น 58. ข่าวลือจากนอร์แบร์ท 59. เรื่องของมิสเตอร์ชอมเมอร์

3	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	60. Die fließende Königin 61. Fliegender Stern 62. Die Vorladung 63. Der Prozeß 64. Die Chronik der Unsterblichen	60. ราชนี้นายน้ำ 61. ดาวเหิน 62. หมายศาล 63. คดีความ 64. ตำนานผู้ไม่มีวันตาย
รวม 64 ชื่อเรื่อง				

I. 4 จำแนกตามหน้าที่และความชื่อตรงต่อตัวบทต้นฉบับและของผู้แปล รูปแบบที่ 1 : การแปลตรงคำหรือตามตัวอักษร (กลุ่มที่ 4)

กลุ่มที่	หน้าที่ในชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน (5)	หน้าที่ในชื่อเรื่องแปลเป็นไทย (4)	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องแปลเป็นไทย
4	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล	1. Doktor Murkes gesammeltes Schweigen 2. Mailied 3. Das Schreien 4. Wanderers Nachtlid I 5. Wanderers Nachtlid II 6. Gefunden 7. Gleich und Gleich 8. Meeresstille 9. Glückliche Fahrt 10. Nähe des Geliebten 11. Gingo Biloba 12. Heidenröslein 13. Amerika 14. Um Mitternacht 15. Dem aufgehenden Vollmonde	1. ความเงียบที่ดอกเตอร์มูร์เคอร์เก็บ สะสมไว้ 2. เพลงพฤษภา 3. เสียงหวีดร้อง 4. เพลงราตรีของผู้เดินทางบทที่ 1 5. เพลงราตรีของผู้เดินทางบทที่ 2 6. ได้พบ 7. เหมือนกัน 8. ทะเลสงบเงียบ 9. การเดินทางราบรื่น 10. ใกล้เธอ 11. ต้นกิงโก บิโลบา 12. กุหลาบน้อยในท้องทุ่ง 13. อเมริกา 14. ยามเที่ยงคืน 15. แต่จันทร์เพ็ญลอยเด่น

4	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล	16. König in Thule 17. Das Veilchen 18. Der Fischer 19. Der Sänger 20. Die Männer 21. Roman 22. Das Kartenspiel 23. Die Tante 24. Das Messer 25. Der Tierfreund 26. Vom Meer 27. Blumen 28. Stockwerke 29. November 30. Die Beamten 31. Holzwolle 32. Die Löwen 33. Oma	16. ราชาแห่งทูเล 17. ไวโอลิตดอกน้อย 18. คนหาปลา 19. ผู้ขับเพลง 20. ผู้ชาย 21. นวนิยาย 22. เล่นไพ่ 23. อาผู้หญิง 24. มีด 25. คนรักสัตว์ 26. จากทะเล 27. ดอกไม้ 28. ชั้น 29. พฤศจิกายน 30. ข้าราชการ 31. ขี้เสื่อ 32. สิงโต 33. ย่า

4	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล	34. Einer 35. Das Erdbeben in Chili 36. Der Weg zum Friedhof 37. Enttäuschung 38. Das Eisenbahnglück 39. Gestalten 40. Am See 41. Die Tochter	34. ชายคนหนึ่ง 35. แผ่นดินไหวในชิลี 36. ทางสู่สุสาน 37. ความรู้สึกผิดหวัง 38. อุบัติเหตุทางรถไฟ 39. ผลงานออกแบบ 40. ณ ริมทะเลสาบ 41. ลูกสาว
รวม 41 ชื่อเรื่อง				

- กลุ่มที่ 1 ผู้แปลชาวไทยสามารถถ่ายทอดหน้าที่ของตัวบทในชื่อเรื่องภาษาเยอรมันมาไว้ในชื่อแปลภาษาไทยครบทั้ง 6 หน้าที่ จำนวน 27 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 20.00 (ตาราง I. 1)
- กลุ่มที่ 2 ผู้แปลชาวไทยสามารถถ่ายทอดหน้าที่ของตัวบทในชื่อเรื่องภาษาเยอรมันซึ่งมีจำนวน 6 หน้าที่ มาไว้ในชื่อแปลภาษาไทย 5 หน้าที่ จำนวน 3 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 2.22 (ตาราง I. 2)
- กลุ่มที่ 3 ผู้แปลชาวไทยสามารถถ่ายทอดหน้าที่ของตัวบทในชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน ซึ่งมีจำนวน 5 หน้าที่มาไว้ในชื่อแปลภาษาไทยครบทั้ง 5 หน้าที่ จำนวน 64 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 47.40 (ตาราง I. 3)
- กลุ่มที่ 4 ผู้แปลชาวไทยสามารถถ่ายทอดหน้าที่ของตัวบทในชื่อเรื่องภาษาเยอรมันซึ่งมีจำนวน 5 หน้าที่มาไว้ในชื่อแปลภาษาไทย 4 หน้าที่ จำนวน 41 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 30.38 (ตาราง I. 4)

จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าว ทำให้เห็นว่า วิธีการแปลแบบตรงคำหรือตามตัวอักษรสามารถรักษาหน้าที่ของตัวบทชื่อเรื่องภาษาเยอรมันและจุดประสงค์ของผู้ประพันธ์ได้เป็นจำนวนร้อยละ 67.40 (กลุ่มที่ 1 + กลุ่มที่ 3) ส่วนกรณีที่ผู้แปลถ่ายทอดหน้าที่ได้ไม่ครบถ้วนคิดเป็นร้อยละ 32.60 และเมื่อผู้วิจัยวิเคราะห์ในขั้นตอนที่ 4 เพื่อเปรียบเทียบการแปลชื่อเรื่องของไทยว่าเป็นไปตามขนบการตั้งชื่อเรื่องของไทยหรือไม่ ก็พบว่า การแปลชื่อเรื่องเป็นไทยนั้นเป็นไปตามความนิยมของไทยที่มักใช้ชื่อเรื่องเดี่ยวที่เป็นวลีเดี่ยวหรือประโยคสั้น กระชับ ได้ใจความ มิได้แต่งเติมให้หรือหารกรุงวังเพื่อเอาใจตลาดหรือผู้อ่านชาวไทยจนลืมนิสัยที่ผู้ประพันธ์ต้องการจะสื่อให้ผู้อ่านทราบ แต่ในเวลาเดียวกันก็อาจจะไม่เร้าใจผู้อ่านชาวไทย ดังเช่น การแปลที่มุ่งเน้นการตลาดเพียงอย่างเดียว

ขั้นตอนสุดท้ายของการวิเคราะห์รูปแบบการแปลตรงคำหรือตามตัวอักษร ได้แก่ การวิเคราะห์ปัญหาทางภาษา ขนบวรรณศิลป์ และขนบทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในการแปลชื่อเรื่องรูปแบบดังกล่าว เพื่อดูว่า ผู้แปลชาวไทยมีปัญหาทางการแปลหรือไม่นั้น ผู้วิจัยพบว่า ผู้แปลชาวไทยที่นิยมใช้การแปลตรงคำหรือตามตัวอักษรไม่มีปัญหาทางด้านคู่ภาษา กล่าวคือผู้แปลชาวไทยมีความรู้ด้านคำศัพท์และโครงสร้างทั้งภาษาเยอรมันตลอดจนภาษาไทยเป็นอย่างดี ไม่มีการใช้คำศัพท์ที่ไม่ตรงกับความหมายของคำศัพท์ในต้นฉบับเพราะเข้าใจเนื้อหาของเรื่องที่ตนกำลังแปล ดังเช่น การ

แปลคำคุณศัพท์ “klein” ซึ่งอาจแปลว่า เล็กน้อยในภาษาไทย แต่เมื่อคำคุณศัพท์คำนี้อยู่ในชื่อเรื่องของบริบทอื่น ผู้แปลได้แปลเป็น “ต่ำต้อย” ดังเช่น ชื่อเรื่องต่อไปนี้

Der <u>kleine</u> Vampir verweist	แวมไพร์ <u>น้อย</u> เดินทาง
Der <u>kleine</u> Gespenst	ผี <u>น้อย</u>
Der <u>kleine</u> Herr Friedemann	คุณฟรีเดอมนันผู้ <u>ต่ำต้อย</u>

แต่ทว่าบางครั้งการที่ผู้แปลไม่ระมัดระวังหรืออาจเกิดสับสนระหว่างการเลือกคำ ก็ย่อมเกิดขึ้นได้อย่างเช่น การแปลชื่อเรื่อง Heidenröslein ว่ากุหลาบน้อยในท้องทุ่ง ซึ่งอันที่จริงผู้ประพันธ์ต้องการพูดถึงกุหลาบท้องทุ่งดอกน้อยมากกว่า เพราะคำว่า “กุหลาบ” อย่างเดียวให้ภาพของดอกกุหลาบทั่วไป ไม่ใช่กุหลาบที่ขึ้นอยู่ตามท้องทุ่ง

สิ่งที่ผู้วิจัยสังเกตเห็นได้คือความลึกลับของการใช้บุรุษสรรพนามบุรุษที่สามแทนเพศหญิงและเพศชาย ซึ่งในภาษาไทยจะนิยมเรียกตามความสัมพันธ์ ตามอายุ และตามลำดับญาติ ในขณะที่ภาษาเยอรมันไม่ได้บอกไว้ชัดเจนว่าหมายถึงญาติทางฝ่ายมารดาหรือบิดา ดังนั้นเราจะพบเห็นคำ ๆ เดียวกันแต่แปลต่างกันดังนี้

Oma	ย่า
Elias und die <u>Oma</u> aus dem Ei	เอลิอัศกับ <u>คุณยาย</u> จากไข่

นอกจากนั้นผู้แปลบางคนยังยึดขนบของวัฒนธรรมไทย ที่มักจะไม่ชอบเรียกผู้หญิงสูงอายุว่าหญิงชรา หรือ หญิงแก่ เหมือนคำในภาษาเยอรมันว่า Greisin แต่จะใช้คำลำดับญาติแทน ดังเช่นชื่อเรื่องต่อไปนี้

Die unwürdige <u>Greisin</u>	<u>คุณย่า</u> ผู้ไม่รักศักดิ์ศรี
	(แทนคำว่าหญิงแก่หรือหญิงชรา)

การแปลคำนำหน้าชื่อในชื่อเรื่องภาษาเยอรมันมาเป็นไทยก็เช่นเดียวกัน ที่แสดงให้เห็นถึงความหลากหลายของคำแปล ในภาษาเยอรมันคำที่นำหน้าชื่อของบุรุษ จะใช้คำว่า Herr ซึ่งแปลว่า นาย หรือ คุณ ทั้งนี้แล้วแต่บริบทว่า ผู้ที่ถูกเรียกนั้นอยู่ในบุรุษสรรพนามบุรุษที่สอง หรือ

บุรุษสรรพนามบุรุษที่สาม หากเป็นกำลังสนทนากันอยู่ คำว่า Herr หมายถึง “คุณ” ดังเช่น Herr Schmidt = คุณ ชมิทท์ แต่ถ้าหมายถึงผู้ที่ถูกกล่าวถึงและอยู่ในบุรุษสรรพนามบุรุษที่ 3 อาจจะไม่แปลว่า “คุณ” หรือ “นาย” ก็ได้ จากการวิเคราะห์การแปลคำนำหน้าชื่อในกลวิธีการแปลรูปแบบที่ 1 การแปลตรงคำหรือตามตัวอักษรนั้น พบว่า มีการแปลคำว่า “Herr” ดังชื่อเรื่องต่อไปนี้

Die Geschichte von <u>Herrn</u> Sommer	เรื่องของ <u>มิสเตอร์</u> ซอมเมอร์
Geschichte von <u>Herrn</u> Keuner	เรื่องเล่าของ <u>นาย</u> คอยเนอร์
Der kleine <u>Herr</u> Friedemann	<u>คุณ</u> ฟรีเดอมันน์ผู้ตัวน้อย

จะเห็นได้ว่าผู้แปลใช้คำนำหน้าชื่อในภาษาไทยสองคำ ได้แก่ นาย คุณ และใช้คำนำหน้าชื่อภาษาอังกฤษแต่ถ่ายเสียงเป็นไทย 1 คำ ได้แก่ มิสเตอร์ ส่วนคำนำหน้าชื่อของสตรี ในภาษาเยอรมันจะใช้คำว่า Frau ซึ่งตรงกับภาษาไทยว่า นาง และนางสาว (แต่เดิมใช้คำว่า Fräulein นำหน้าชื่อสตรี ซึ่งบ่งบอกสถานภาพว่ายังไม่ได้สมรส จึงตรงกับคำว่า นางสาว ของไทย ปัจจุบันนี้ไม่นิยมใช้คำนำหน้าชื่อนี้แล้ว เพราะความหมายได้เปลี่ยนไปในทางลบ) คงเหลือแต่คำว่า Frau คำเดียว ในการแปลชื่อเรื่องที่มีคำว่า Frau อยู่ด้วยนั้น ผู้แปลชาวไทยนิยมใช้คำนำหน้าชื่อภาษาอังกฤษแต่ถ่ายเสียงเป็นไทย เหมือนคำนำหน้าชื่อของบุรุษ ดังตัวอย่างชื่อเรื่องต่อไปนี้

Eigentlich möchte Frau Blum den Milchmann kennenlernen
มิสซิสบลูมอยากรู้จักคนส่งนม

ผู้วิจัยใคร่เน้นย้ำว่า การเลือกใช้คำนำหน้าชื่อที่หลากหลายนี้ มิได้เป็นการแปลที่ไม่ชื่อตรงต่อหน้าที่ของตัวบทต้นทาง (ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน) หากแต่ผู้แปลต้องการจะให้ชื่อเรื่องแปลจูงใจผู้อ่านชาวไทยเพราะเลือกคำที่ดูต่างดาวแต่ทว่าผู้อ่านชาวไทยรู้จักกันดี

หากเราพิจารณาตารางที่ I.4 จะพบว่า ชื่อเรื่องที่แปลจากภาษาเยอรมันมาเป็นภาษาไทยนั้น ได้ขาดหน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน อันเกิดมาจากการแปลตรงคำหรือตามตัวอักษร ทำให้ขาดอรรถรสเนื่องจากตามขนบวรรณศิลป์ของไทย ชื่อเรื่องของกวีนิพนธ์มักใช้ถ้อยคำสละสลวย คล้องจอง มีสัมผัสคำสัมผัสสระ หรือใช้คำเปรียบเทียบ เปรียบเปรย ทั้งนี้ผู้แปลอาจต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์

ด้วยการตั้งชื่อเรื่องใหม่ที่ไพเราะแต่คงความหมายเดิมของกวีนิพนธ์ต้นฉบับไว้ เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่านชาวไทย ดังเช่นข้อเสนอแนะของผู้วิจัยสำหรับชื่อเรื่องของกวีนิพนธ์ต่อไปนี้

ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องแปลเป็นไทย	ข้อเสนอแนะ
Dem aufgehenden Vollmond	แต่จันทร์เพ็ญลอยเด่น	เดือนเต็มดวง
Nähe des Geliebten	ใกล้เธอ	ยามรัก
Gleich und Gleich	เหมือนกัน	เหมือนหนึ่งเดียว

ส่วนในตาราง I.2 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ในการแปลชื่อเรื่องจากภาษาเยอรมันมาเป็นภาษาไทย ผู้แปลไม่ได้ถ่ายทอดความหมายแฝง (Konnotation) ที่ผู้ประพันธ์ต้องการจะสื่อท่าทีของตนผ่านชื่อเรื่องออกมาให้ผู้อ่านรับรู้ ชื่อเรื่องที่มีความหมายแฝงดังกล่าวเป็นที่เข้าใจกันระหว่างผู้แต่งกับผู้อ่านในวัฒนธรรมของตน แต่ทว่าในบริบทสังคมและวัฒนธรรมไทยนั้น ผู้อ่านชาวไทยต้องการข้อมูลเพิ่มเติมถึงจะเข้าใจความหมายของชื่อเรื่อง ดังเช่น ชื่อเรื่อง *Sonntagskind* ซึ่งแปลเป็นไทยว่า เด็กวันอาทิตย์ คำว่า “เด็กวันอาทิตย์” ในความหมายของเยอรมันนั้น แปลว่า เด็กที่มีความสุข แต่ความหมายนี้ไม่ได้สังเกตเห็นจากชื่อเรื่องแปลในภาษาไทย หรือ ในชื่อเรื่องภาษาเยอรมันที่มีคำประเภท *Abtönungspartikel* ที่เน้นเจตนาอารมณ์ของผู้พูด ในการถ่ายทอดเป็นชื่อเรื่องภาษาไทย ผู้แปลก็ควรคำนึงถึงความตั้งใจของผู้ประพันธ์ด้วย ดังเช่นชื่อเรื่อง *Nachts schlafen die Ratten doch* ซึ่งแปลเป็นไทยว่า “กลางคืนพวกหนูมันนอน” ที่ผู้แปลควรเติมสร้อยคำเพื่อให้การแปลครบตามหน้าที่ในต้นบทต้นทาง อย่างเช่น คำว่า “นี่นา” “นะ” เป็นต้นลงไปด้วย

กล่าวโดยสรุป ถึงแม้การแปลชื่อเรื่องแบบตรงคำและตรงตามอักษรเอื้อให้ผู้แปลสามารถถ่ายทอดหน้าที่ในต้นบทต้นทางได้สมบูรณ์คิดเป็นร้อยละ 67.40 ก็ตาม แต่ก็ยังมีบางส่วนคือจำนวนร้อยละ 32.60 ที่ผู้แปลควรต้องพิจารณาแต่งเติมหรือดัดแปลงชื่อเรื่องเพื่อให้ได้หน้าที่ครบถ้วน จึงจะเรียกได้ว่าเป็นการแปลที่ชื่อตรงต่อหน้าที่ของต้นบท

3.4.2 รูปแบบที่ 2 การแปลโดยการตั้งชื่อใหม่

ตารางเปรียบเทียบการวิเคราะห์การแปลชื่อเรื่องตามทฤษฎีสโคโปสและทฤษฎีของนอร์ด :

รูปแบบที่ 2 : การแปลโดยการตั้งชื่อใหม่

ลำดับ ที่	ตัวอย่าง	Skopos ผู้แต่ง/ สำนักพิมพ์	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน		ชื่อเรื่องภาษาไทย (แปล)		รูปแบบและ ประเภท การแปล	กลวิธีในการ แปล	วิเคราะห์
			หน้าที่ในต้นฉบับ	ชนบต้นฉบับ	หน้าที่ในต้นฉบับแปล	ชนบต้นฉบับ			
1	Stephanie und das vorige Leben ชาติภพใช่เพียง ฝัน	informative commercial	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นฉบับ 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (5)	ชื่อเรื่องเดี่ยว สั้น ได้ใจความ	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นฉบับ 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล ผู้อ่าน (5)	วลีสั้น ได้ใจความ	การแปลแบบเป็น เครื่องมือในการ สื่อสาร การตั้งชื่อใหม่ การแปลที่คง หน้าที่เดิม	การถอดความ รวมกับการ เขียนชื่อเรื่อง ใหม่ที่ชื่อตรง ต่อผู้แต่งและ หน้าที่ของ ต้นฉบับ	-loyal -reader-oriented -ดัดแปลงชื่อเพื่อ จูงใจผู้อ่านงานแปล -aesthetic + commercial
2	Der Keim der Seele (สู่ฝันสู่ขอบฟ้า)	informative aesthetic commercial	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นฉบับ 3. หน้าที่ในการเตะตา	ชื่อเรื่องเดี่ยว ได้ใจความ	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นฉบับ 3. หน้าที่ในการเตะตา	วลีสั้นได้ ใจความ	การแปลแบบเป็น เครื่องมือในการ สื่อสาร การตั้งชื่อใหม่	การถอดความ รวมกับการ เขียนชื่อเรื่อง ใหม่	-loyal -ดัดแปลงชื่อเพื่อ จูงใจผู้อ่าน

ลำดับ ที่	ตัวอย่าง	Skopos ผู้แต่ง/ สำนักพิมพ์	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน		ชื่อเรื่องภาษาไทย (แปล)		รูปแบบและ ประเภท การแปล	กลวิธีในการ แปล	วิเคราะห์
			หน้าที่ในฉบับท	ชนบทฉบับท	หน้าที่ในฉบับทแปล	ชนบทฉบับท			
			4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (5)		4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (5)		การแปลที่คง หน้าที่เดิม		-aesthetic + commercial
3	Oma und ich วันที่ยาไม่ได้ยื่น อยู่ตรงหน้าต่าง	informative commercial	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการตะดา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดง ความคิดเห็นหรือทำที่ 6. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (6)	ชื่อเรื่องเดี่ยว	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการตะดา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดง ความคิดเห็นหรือทำที่ 6. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (6)	ประโยคสั้น 1 ประโยค	การแปลแบบเป็น เครื่องมือในการ สื่อสาร การตั้งชื่อใหม่ การแปลที่คง หน้าที่เดิม	การถอดความ รวมกับการ เขียนชื่อเรื่อง ใหม่	-loyal -reader-oriented -commercial

ลำดับ ที่	ตัวอย่าง	Skopos ผู้แต่ง/ สำนักพิมพ์	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน		ชื่อเรื่องภาษาไทย (แปล)		รูปแบบและ ประเภท การแปล	กลวิธีในการ แปล	วิเคราะห์
			หน้าที่ในต้นบท	ชนบทต้นบท	หน้าที่ในต้นบทแปล	ชนบทต้นบท			
4	Olf เจ้าอำหมาป่า น้อย	informative commercial	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดง ความคิดเห็นหรือท่าที 6. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (6)	ชื่อเดียว สั้น ได้ใจความ	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดง ความคิดเห็นหรือท่าที 6. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (6)	ชื่อเดียว วลีสั้น ได้ใจความ	การแปลแบบเป็น เครื่องมือในการ สื่อสาร การตั้งชื่อใหม่ การแปลที่คง หน้าที่เดิม	การถอดความ รวมกับการ เขียนชื่อเรื่อง ใหม่	-loyal -ครบทุกหน้าที่ -reader-oriented -commercial
5	Bitterschokolade วัยใส หัวใจ ซ็อกโกแลต	informative commercial cultural	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นบท 3. หน้าที่ในการเตะตา	ชื่อเดียว สั้น ได้ใจความ	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นบท 3. หน้าที่ในการเตะตา	ชื่อคู่ สั้น ได้ใจความ	การแปลแบบเป็น เครื่องมือในการ สื่อสาร การตั้งชื่อใหม่	การถอดความ รวมกับการ เขียนชื่อเรื่อง ใหม่	-loyal -ครบทุกหน้าที่ -reader-oriented -commercial

ลำดับ ที่	ตัวอย่าง	Skopos ผู้แต่ง/ สำนักพิมพ์	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน		ชื่อเรื่องภาษาไทย (แปล)		รูปแบบและ ประเภท การแปล	กลวิธีในการ แปล	วิเคราะห์
			หน้าที่ในฉบับท	ชนบฉบับท	หน้าที่ในฉบับแปล	ชนบฉบับท			
			4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดง ความคิดเห็นหรือท่าที 6. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (6)		4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดง ความคิดเห็นหรือท่าที 6. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (6)		การแปลที่คง หน้าที่เดิม		

จากตัวอย่างในตารางที่นำมาแสดงจำนวน 5 ตัวอย่าง จะเห็นได้ว่าผู้แปลที่แปลโดยวิธีตั้งชื่อใหม่ที่ต้องเนื้อเรื่องหรือตัวละครจากวรรณกรรมต้นฉบับ สามารถถ่ายทอดหน้าที่ในชื่อเรื่องต้นฉบับมาสู่ชื่อเรื่องแปลเป็นไทยได้ครบถ้วนทุกหน้าที่ (5 และ 6 หน้าที่) ดังเช่น ตัวอย่างที่ 1 ซึ่งมีชื่อเรื่องภาษาเยอรมันว่า “Stephanie und das vorige Leben” ผู้แปลชาวไทยได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์โดยแปลงชื่อเรื่องใหม่เพื่อจุดประสงค์จะให้ดึงดูดใจผู้อ่านและปรับให้เข้ากับความเชื่อทางศาสนาของไทยว่า “ชาติภพใช่เพียงฝัน” หากว่าผู้แปลใช้การแปลรูปแบบที่ 1 ที่เป็นการแปลตรงคำหรือตามตัวอักษรว่า “สเตฟานีและชาติที่แล้ว” จะทำให้ชื่อเรื่องไม่น่าสนใจและไม่ดึงดูดใจผู้อ่านชาวไทย ในการจูงใจผู้อ่านที่ผู้ประพันธ์ต้องการจะสื่อผ่านชื่อภาษาเยอรมันก็จะขาดหายไปในการชื่อเรื่องแปลเป็นไทย เมื่อวิเคราะห์ชื่อเรื่องแปลแล้วจะเห็นว่าผู้แปลสามารถรักษาหน้าที่ในการจำแนก หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท หน้าที่ในการเตะตา หน้าที่ในการให้ข้อมูล และหน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน ได้ครบถ้วน

เช่นเดียวกันกับในตัวอย่างที่ 4 ซึ่งมีชื่อเรื่องภาษาเยอรมันสั้น ๆ ว่า “Olf” หากผู้แปลชาวไทยใช้การแปลตรงคำหรือตามตัวอักษร จะมีชื่อแปลว่า “โอล์ฟ” ซึ่งผู้อ่านชาวไทยจะไม่เข้าใจว่าหมายถึงอะไร แต่ผู้แปลได้ตระหนักเรื่องเกี่ยวกับหน้าที่ในการจูงใจผู้อ่านรวมทั้งจุดมุ่งหมายทางการตลาดด้วย ผู้แปลจึงได้ดัดแปลงชื่อเรื่องโดยนำลักษณะของตัวละครมาเป็นจุดเด่น จึงได้ชื่อเรื่องแปลว่า “เจ้าอา หม่าป่าน้อย” ในกรณีนี้ ผู้แปลสามารถรักษาหน้าที่ในตัวบทต้นทางทั้ง 6 หน้าที่ไว้ได้ครบถ้วน ได้แก่ หน้าที่ในการจำแนก หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท หน้าที่ในการเตะตา หน้าที่ในการให้ข้อมูล หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นหรือท่าที (ของผู้ประพันธ์ที่มีต่อตัวละคร) และหน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน

ตามรูปแบบที่ 2 ซึ่งผู้แปลตั้งชื่อใหม่โดยใช้เค้าโครงจากเนื้อเรื่องและตัวละครในต้นฉบับมาดัดแปลง จำนวน 37 เรื่องนั้น ผู้วิจัยสามารถสรุปผลและจัดกลุ่มตามหน้าที่ได้สามกลุ่มดังนี้

II. 1 จำแนกตามหน้าที่และความชื่อตรงต่อตัวบทต้นฉบับและของผู้แปล

รูปแบบที่ 2 : การแปลโดยการตั้งชื่อใหม่ (กลุ่มที่ 1)

กลุ่มที่	หน้าที่ในชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน (6)	หน้าที่ในชื่อเรื่องแปลเป็นไทย (6)	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องแปลเป็นไทย
1	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นหรือแสดงท่าที 6. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นหรือแสดงท่าที 6. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. Der kleine Bär reißt aus 2. Olf 3. Kinder sind immer Erben 4. Stephanie und das vorige Leben 5. Oma und ich 6. Knulp : Drei Geschichten aus dem Leben Knulps 7. Der Verlorene 8. Ein Sehnen nach etwas 9. Der Keim der Seele 10. Schwere Stunde 11. Der Kleiderschrank 12. Der Hahn ist tot 13. Wälsungenblut	1. หมี่เล็กท่องโลก 2. เจ้าอ้า หม่าปาน้อย 3. เด็กคือผู้รับกรรม 4. ซาติภพไซ่เพียงฝัน 5. วันที่ย่าไม่ได้ยืนอยู่ตรงหน้าต่าง 6. วิถีของผู้พเนจรบนเส้นทางแห่งโลก 7. ลูกสูญญ 8. ไปไม่ผลที่รอคอย 9. สู่ฝันสู่ขอบฟ้า 10. ห้วงทุกข์ 11. ตู้บริศนา เรื่องราวแห่งความพิศวง 12. พ่อไก่ในกำมือ 13. สายเลือดเดียวกัน

1	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นหรือแสดงท่าที 6. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นหรือแสดงท่าที 6. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	14. Der Wille zum Glück 15. Bitterschokolade 16. Die Freundin meines Freundes	14. อานุกาพแห่งความรัก 15. ้วยไส หัวใจช็อกโกแลต 16. บุคคลที่สาม
16 ชื่อเรื่อง				

II. 2 จำแนกตามหน้าที่และความสอดคล้องต่อบทต้นฉบับและของผู้แปล

รูปแบบที่ 2 : การแปลโดยการตั้งชื่อใหม่ (กลุ่มที่ 2)

กลุ่มที่	หน้าที่ในชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน (5)	หน้าที่ในชื่อเรื่องแปลเป็นไทย (5)	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องแปลเป็นไทย
2	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. An der Brücke 2. Der blonde Eckbert 3. Wer verflucht ist Yoko? Yoko mischt die Schule auf Yoko und die Gruselnacht im Klassenzimmer 4. Tintenblut 5. Der Tod 6. Dan Brown Triller Schauplatz als Reiseziel 7. Unter Zeiten 8. Die Vermessung der Welt	1. เขาไม่นับเธอ 2. อัศวินผมทอง 3. เพื่อนรักตัวประหลาด ตอนโยโก้ มาแล้วครับ เพื่อนรักตัวประหลาด ตอนโยโก้ หายไป เพื่อนรักตัวประหลาด ตอนเรื่อง นากลับของโยโก้ 4. มนต์ร่น้ำหมึก 5. รอวันตาย 6. ท่องยุโรป ถอดรหัสแดน บราวน์ 7. คีตส์จจะ 8. คนวัดโลก

2	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	9. Knallraketen und Gummigeister 10. Der Todesstoß 11. Der Untergang 12. Die Wiederkehr	9. การทดลองนอกห้องเรียน 10. ตอนมฤตยู มนุษย์หมาป่า 11. ตอนบ่วงมนต์มรณะ 12. ตอนแรงแค้นทมิฬ
รวม 12 ชื่อเรื่อง				

II. 3 จำแนกตามหน้าที่และความซื่อตรงต่อตัวบทต้นฉบับและของผู้แปล รูปแบบที่ 2 : การแปลโดยการตั้งชื่อใหม่ (กลุ่มที่ 3)

กลุ่มที่	หน้าที่ในชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน (5)	หน้าที่ในชื่อเรื่องแปลเป็นไทย (6)	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องแปลเป็นไทย
3	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท	1. Besuch von Mars	1. เม็กซ์กับมิสตี๋ คู่หูสายลับพลิกคดีดาวอังคาร

	3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นหรือแสดงท่าที 6. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	2. Teppichpiloten Teppichpiloten erobern den Weltraum Teppichpiloten mit Geheimauftrag Teppichpiloten starten auch 3. Zugfahrt 4. Amanda und die Detektive - Bella und der Polstergeist - Circus Barrone und der Fluch des Papagei 5. Zwei Freunde auf acht Pfoten 6. Jede Menge Sternschnuppen 7. Tod in Sils Maria	2. มหัทศจรย์พรมวิเศษ ตอนตะลุยอวกาศ ตอนโรมันอันตราย ตอนอัศวินหลงยุค 3. ขบวนการสุดท้ายที่ปลายฟ้า 4. คดีลึกลับกับนักสืบจำเป็น - ตอนคฤหาสน์ผีสิง - ตอนปริศนาคำพูดนกแก้ว 5. ชนุพท์กับวิลลี่คู่ซี้เพื่อนแปดขา 6. ความลับดาวตก 7. ตายไม่สยอง เรื่องสั้น ๆ อย่างคนสวิส
รวม 7 ชื่อเรื่อง				

- กลุ่มที่ 1 ผู้แปลชาวไทยสามารถรักษาและถ่ายทอดหน้าที่ของตัวบทในชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน มาไว้ในชื่อแปลภาษาไทยครบทั้ง 6 หน้าที่ จำนวน 16 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 45.71 (ตาราง II.1)
- กลุ่มที่ 2 ผู้แปลชาวไทยสามารถรักษาและถ่ายทอดหน้าที่ของตัวบทในชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน มาไว้ในชื่อแปลภาษาไทยครบทั้ง 5 หน้าที่ จำนวน 12 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 34.29 (ตาราง II.2)
- กลุ่มที่ 3 ผู้แปลชาวไทยได้เพิ่มหน้าที่ของตัวบทในชื่อเรื่องแปลภาษาไทย 1 หน้าที่ (หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นหรือแสดงท่าที) ทำให้ชื่อเรื่องแปลภาษาไทยมี 6 หน้าที่ ในขณะที่หน้าที่ในตัวบทชื่อเรื่องภาษาเยอรมันมี 5 หน้าที่ รวมทั้งหมด 7 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 20.00

จากการวิเคราะห์จะเห็นได้ว่า ผู้แปลชาวไทยที่ใช้กลวิธีการแปลแบบตั้งชื่อเรื่องใหม่โดยอิงจากเนื้อเรื่องและ/หรือตัวละครสำคัญในเรื่องที่กำลังแปลนั้น ทำให้ผู้แปลชาวไทยสามารถรักษาหน้าที่ในตัวบทของชื่อเรื่องภาษาเยอรมันไว้ในชื่อเรื่องแปลได้ครบถ้วนทั้ง 5 และ 6 หน้าที่ ซึ่งรวมทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 80.00 นอกจากนี้ผู้แปลชาวไทยที่ใช้กลวิธีการตั้งชื่อใหม่ดังกล่าวยังคงคำนึงถึงผู้อ่านชาวไทยอันเป็นมุมมองแบบ reader-oriented ซึ่งมีจุดมุ่งหมายจะจูงใจผู้อ่าน ด้วยการที่สอดแทรกหน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นและท่าทีของผู้แปลลงไป ดังเช่นในตารางที่ II.3 ที่ผู้แปลชาวไทยได้เพิ่มถ้อยคำที่แสดงความคิดเห็นของตนที่มีต่อเนื้อเรื่อง คำดังกล่าวได้แก่ คำคุณศัพท์ เช่น คำว่า “มหัศจรรย์” “อันตราย” “จำเป็น” “ไม่สยอง” หรือ “คูซึ” เป็นต้น รวมทั้งบางชื่อเรื่องที่แปลนั้นผู้แปลได้ใส่ชื่อของตัวละครกำกับไปด้วย ดังเช่น “เม็กซ์กับมิสตี” และ “ซนุพกับวิลลี” เป็นต้น การเพิ่มเติมหน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นหรือท่าทีเช่นนี้เหมาะกับผู้อ่านชาวไทยที่ไม่มีพื้นความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่ตนกำลังอ่านอยู่ ทำให้ผู้อ่านชาวไทยเข้าใจเนื้อเรื่องได้ในทันทีและรู้สึกอยากอ่านซึ่งก็ตรงกับวัตถุประสงค์ของผู้ประพันธ์ และ/หรือของสำนักพิมพ์ที่จะเพิ่มยอดขายหนังสือแปลนั้น

อนึ่งการแปลโดยการเพิ่มหน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นหรือแสดงท่าทีดังกล่าวของผู้แปลชาวไทยที่รู้ภาษาเยอรมัน มิได้เป็นการเพิ่มเติมโดยไร้ความคิดรวบยอดและไร้จินตนาการ เพราะคำศัพท์ที่เติมนั้นไม่ได้เป็น “คำขยายที่หิวหว่าเวอร์ ๆ หรือ ไหวหารรุงรังที่ผิดทาง เพื่อเจ้อ

เลอะเทอะ” (มุกหอม วงษ์เทศ อ้างแล้ว) แต่เป็นคำที่สื่อัยความหมายของเรื่องให้ชัดเจนขึ้นเพื่อความเข้าใจของผู้อ่านชาวไทยเป็นหลัก

ประเด็นต่อไปที่นำมาวิเคราะห์ได้แก่ ขนบของการตั้งชื่อเรื่องระหว่างของเยอรมันและของไทย ในการแปลแบบตั้งชื่อเรื่องใหม่นั้น ผู้แปลชาวไทยยังรักษาขนบในการตั้งชื่อเรื่องให้สอดคล้องกับของเยอรมันและของไทย ที่เน้นชื่อเรื่องเดี่ยว วลีสั้น หรือประโยคสั้นได้ใจความ จึงอาจกล่าวได้ว่า ผู้แปลชาวไทยชื่อตรงต่อตัวบทต้นฉบับและชื่อตรงต่อผู้ประพันธ์ โดยรักษาจินตภาพและสุนทรียศาสตร์ของการตั้งชื่อเรื่องของผู้ประพันธ์ ในเวลาเดียวกันก็คำนึงถึงผู้อ่านชาวไทยด้วย ดังเช่น ชื่อเรื่อง *Der Wille zum Glück* หากแปลตามคำ ก็จะได้ชื่อเรื่องแปลว่า “เจตจำนงสู่ความสุข” ซึ่งค่อนข้างเข้าใจยากและไม่จูงใจ ในการแปลแบบตั้งชื่อใหม่ ผู้แปลได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ โดยแปลเป็น “อานุภาพแห่งความรัก” ที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจตัวบทได้ในทันทีที่เห็นและสนใจใคร่หยิบมาอ่าน (ชื่อ)

ในการวิเคราะห์ขั้นตอนที่ 5 ซึ่งเป็นเรื่องของปัญหาทางภาษา ขนบวรรณศิลป์และขนบวัฒนธรรมนั้น ผู้วิจัยไม่พบปัญหาเกี่ยวกับภาษา ทั้งนี้เป็นเพราะผู้แปลได้ถ่ายทอดแก่นเรื่องและ/หรือลักษณะของตัวละครออกมาเป็นชื่อเรื่องใหม่ที่สื่อเนื้อหาของเรื่องได้ครบถ้วน อนึ่งสิ่งที่ผู้วิจัยเห็นว่า การตั้งชื่อเรื่องใหม่เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่านนั้นเป็นที่นิยมของผู้แปลหนังสือเด็กและนวนิยายเยาวชน ดังเช่นชื่อเรื่อง “เจ้าอา หมาป่าน้อย” “วัยใส หัวใจซ็อกโกแลต” “ดาวเหิน” หรือ “ตำนานผู้ไม่มีวันตาย” เป็นต้น ความดึงดูดใจอยู่ที่การเล่นคำที่ฟังเสียง อันเป็นสุนทรียศาสตร์ของเสียงสัมผัสที่ไพเราะตรงกับขนบทางวรรณศิลป์ของไทย

3.4.3 รูปแบบที่ 3 การแปลโดยยืมคำเดิมบางส่วนและเพิ่มเติมบางส่วนตามเนื้อเรื่องหรือตัวละคร (ดูหน้าถัดไป)

III ตารางเปรียบเทียบการวิเคราะห์การแปลชื่อเรื่องตามทฤษฎีสโคโปสและทฤษฎีของนอร์ด์ :

รูปแบบที่ 3 : การแปลโดยยืดยาวคำเดิมบางส่วนและเพิ่มเติมบางส่วนตามเนื้อเรื่องหรือตัวละคร

ลำดับ ที่	ตัวอย่าง	Skopos ผู้แต่ง/ สำนักพิมพ์	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน		ชื่อเรื่องภาษาไทย (แปล)		รูปแบบและ ประเภท การแปล	กลวิธีในการ แปล	วิเคราะห์
			หน้าที่ในต้นฉบับ	ชนบทต้นฉบับ	หน้าที่ในต้นฉบับแปล	ชนบทต้นฉบับ			
1	Da ist eine wunderschöne Wiese คูชิ พุ่มหญ้าตรงนี้ สวยจัง	informative commercial	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นฉบับ 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดง ความคิดเห็นหรือแสดง ท่าที 6. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (6)	ประโยคสั้น 1 ประโยค	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นฉบับ 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดง ความคิดเห็นหรือแสดง ท่าที 6. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (6)	ชื่อเรื่องคู่ ประกอบด้วย ประโยคสั้น 2 ประโยค	การแปลแบบ เป็นเครื่องมือใน การสื่อสาร ยืดยาวคำเดิมและ เพิ่มเติมข้อความ บางส่วนตาม เนื้อเรื่อง การแปลที่คง หน้าที่เดิม	การถอดความ และเขียนชื่อ เรื่องโดย เพิ่มเติม ข้อความตาม เนื้อเรื่อง	-loyal -ครบทุกหน้าที่ -reader-oriented -commercial -aesthetic

ลำดับ ที่	ตัวอย่าง	Skopos ผู้แต่ง/ สำนักพิมพ์	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน		ชื่อเรื่องภาษาไทย (แปล)		รูปแบบและ ประเภท การแปล	กลวิธีในการ แปล	วิเคราะห์
			หน้าที่ในต้นฉบับ	ชนบทต้นฉบับ	หน้าที่ในต้นฉบับแปล	ชนบทต้นฉบับ			
2	Maria Stuart (พระนางแมรี แผนสังหารสะท้อน บัลลังก์)	informative commercial	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นฉบับ 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (5)	ชื่อเรื่องเดี่ยว ชื่อตัวละคร	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นฉบับ 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดง ความคิดเห็นหรือแสดง ท่าที 6. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (6)	ชื่อเรื่องคู่ ชื่อตัวละคร+ เหตุการณ์ใน เรื่อง	การแปลแบบ เป็นเครื่องมือใน การสื่อสาร ขยายและ เพิ่มเติมข้อความ ในชื่อเรื่อง ต้นฉบับ การแปลที่ เปลี่ยนแปลง หน้าที่	การถอดความ และเพิ่มคำ อธิบายตัว ละครรวมกับ เพิ่มเติม ข้อความ บางส่วนตาม เนื้อเรื่อง	-loyal เพิ่มเติมหน้าที่ 1 หน้าที่ -reader-oriented -commercial
3	Der Struwelpeter เด็กคือชื่อว่า ชะตรูฟเฟิลเพเทอร์	informative commercial	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นฉบับ	ชื่อเรื่องเดี่ยว ชื่อตัวละคร	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นฉบับ	ชื่อเดี่ยว ชื่อตัวละคร+	การแปลแบบ เป็นเครื่องมือใน การสื่อสาร	ใส่คำขยาย เพิ่มเติมเพื่อ	-loyal เพิ่มเติมหน้าที่ 1 หน้าที่ -reader-oriented

ลำดับ ที่	ตัวอย่าง	Skopos ผู้แต่ง/ สำนักพิมพ์	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน		ชื่อเรื่องภาษาไทย (แปล)		รูปแบบและ ประเภท การแปล	กลวิธีในการ แปล	วิเคราะห์
			หน้าที่ในต้นบท	ชนบทต้นบท	หน้าที่ในต้นบทแปล	ชนบทต้นบท			
			3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (5)		3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดง ความคิดเห็นหรือแสดง ท่าที 6. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (6)	ลักษณะของตัว ละคร	เพิ่มเติมคำขยาย ชื่อเรื่องจากชื่อ เรื่องต้นฉบับ การแปลที่ เปลี่ยนแปลง หน้าที่	แสดงความ คิดเห็นของผู้ แปล	-cultural -commercial
4	Faust I เฟาสท์ ไตรกนาฏกรรม ภาคหนึ่ง	informative commercial	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล	ชื่อเดียว สั้น กะทัดรัด ได้ใจความ	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล	ชื่อเรื่องคู่ ชื่อตัวละคร+ ลักษณะของ งานและ เนื้อเรื่อง	การแปลแบบ เป็นเครื่องมือใน การสื่อสาร เพิ่มเติมคำ อธิบายในชื่อ เรื่อง	การเพิ่ม คำอธิบาย	-loyal -ครบทุกหน้าที่ -reader-oriented -content- oriented

ลำดับ ที่	ตัวอย่าง	Skopos ผู้แต่ง/ สำนักพิมพ์	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน		ชื่อเรื่องภาษาไทย (แปล)		รูปแบบและ ประเภท การแปล	กลวิธีในการ แปล	วิเคราะห์
			หน้าที่ในต้นฉบับ	ชนบทต้นฉบับ	หน้าที่ในต้นฉบับแปล	ชนบทต้นฉบับ			
			5. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (5)		5. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (5)		การแปลที่คง หน้าที่เดิม		
5	Till Eulenspiegel ทิล ออยเลนเซปี เกล หรือ ศิรินนุชชัย เยอรมัน	informative commercial cultural	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นฉบับ 3. หน้าที่ในเตตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (5)	ชื่อเดียว สั้น กะทัดรัด ได้ใจความ	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นฉบับ 3. หน้าที่ในการเตตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดง ความคิดเห็นหรือแสดง ท่าที 6. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (6)	ชื่อเรื่องคู่ ชื่อตัวละคร+ ชื่อตัวละครของ ไทย	การแปลแบบ เป็นเครื่องมือใน การสื่อสาร เพิ่มเติมเพื่อ เปรียบเทียบและ อธิบายการแปล ที่เปลี่ยนแปลง หน้าที่	การเพิ่มข้อมูล เพิ่มเติม	-loyal -เพิ่ม 1 หน้าที่ -reader-oriented ปรับให้เข้ากับบริบท ของไทย (cultural)

จากการวิเคราะห์ตัวอย่างกลวิธีการแปลรูปแบบที่ 3 อันได้แก่ การแปลโดยยึดคำเดิมบางส่วน และเพิ่มเติมบางส่วนตามเนื้อเรื่องหรือตัวละครจำนวน 5 ตัวอย่างที่ปรากฏอยู่ในตารางข้างต้นนั้น จะเห็นได้ว่า ผู้แปลชาวไทยสามารถรักษาหน้าที่ของตัวบทในชื่อเรื่องภาษาเยอรมันไว้ในชื่อเรื่อง แปลภาษาไทยครบทุกหน้าที่ ทั้ง 5 และ 6 หน้าที่ ในกรณีเช่นนี้ผู้วิจัยเรียกว่า การแปลที่คงหน้าที่ เดิม กล่าวคือ ชื่อเรื่องที่แปลเป็นไทยโดยใช้กลวิธีแปลแบบนี้ ประกอบด้วย หน้าที่ในการจำแนก หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท หน้าที่ในการเตะตา หน้าที่ในการให้ข้อมูล และหน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน ดังเช่น ชื่อเรื่อง “Faust I” ซึ่งแปลว่า “เฟาสท์ โศกนาฏกรรมภาคหนึ่ง” ที่ผู้แปลเติมลักษณะ เกี่ยวกับตัวบทว่าเป็นละครประเภทโศกนาฏกรรมเข้าไปเพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้อ่านชาวไทยผู้ไม่มี พื้นฐานความรู้เกี่ยวกับละครเยอรมันมาก่อน

ในกรณีนี้เห็นได้ว่าผู้แปลชาวไทยได้แปลครบหน้าที่ทั้ง 5 หน้าที่ ส่วนการแปลที่คงหน้าที่เดิมไว้ ทั้ง 6 หน้าที่ เห็นได้จากตัวอย่างชื่อเรื่อง *Da ist eine wunderschöne Wiese* ที่ผู้ประพันธ์ได้แสดง ความคิดเห็นและแสดงท่าทีผ่านชื่อเรื่องด้วยการใช้คำคุณศัพท์ว่า *wunderschön* (สวยมาก) ผู้แปลชาวไทยได้ถ่ายทอดหน้าที่นี้ได้อย่างครบถ้วนว่า “ดูสิ ทุ่งหญ้าตรงนี้สวยจัง” การที่ผู้แปลเติม คำว่า “ดูสิ” เพิ่มเข้าไปทำให้จูงใจผู้อ่านมากขึ้นด้วย นอกจากนี้ผู้แปลที่นิยมใช้กลวิธีการแปล เช่นนี้ในกลุ่มที่สามจะใช้วิธีการเพิ่มคำอธิบายเพื่อแสดงความคิดเห็นหรือท่าทีของตนที่มีต่อ เนื้อเรื่อง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านชาวไทยเข้าใจตัวเรื่องได้ชัดเจนขึ้น ดังเช่นตัวอย่างชื่อเรื่อง *Der Struwelpeter* หากผู้แปลถ่ายทอดตามตัวอักษรผู้อ่านชาวไทยผู้ไม่มีพื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องเล่า ประเภทหนึ่งของเยอรมัน จะไม่เข้าใจจึงไม่อาจจูงใจผู้อ่านได้ ในกรณีนี้ผู้แปลได้แปลว่า “เด็กดื้อชื่อ ว่า ซะตรุฟเฟิลเพเทอร์” หรือ ชื่อเรื่อง “Till Eulenspiegel” ที่แปลว่า “ทิล ออยเลนเซปีเกลหรือ ศรีธนูชัยเยอรมัน”

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จำนวนชื่อเรื่องที่แปลโดยยึดคำเดิมบางส่วนและเพิ่มเติมบางส่วนตาม เนื้อเรื่องหรือตัวละครทั้ง 21 ชื่อเรื่อง และจำแนกตามหน้าที่และความสอดคล้องต่อตัวบทต้นฉบับและ ของผู้แปลได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

III. 1 จำแนกตามหน้าที่และความชื่อตรงต่อตัวบทต้นฉบับและของผู้แปล รูปแบบที่ 3 : การแปลโดยยึดคำเดิมบางส่วนและเพิ่มเติม
 บางส่วนตามเนื้อเรื่องหรือตัวละคร (กลุ่มที่ 1)

กลุ่มที่	หน้าที่ในชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน (6)	หน้าที่ในชื่อเรื่องแปลเป็นไทย (6)	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องแปลเป็นไทย
1	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นหรือแสดงท่าที 6. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นหรือแสดงท่าที 6. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. Das Apfelmännchen 2. Da ist eine wunderschöne Wiese 3. Vorstadtkrokodile 4. Der Rabe Alfons 5. Leo der Familienhund 6. Am Abgrund	1. แอปเปิลยักษ์ 2. คูชิ ฟุงหญ้าตรงนี้สวยจัง 3. แก๊งจระเข้ 4. มนุษย์อีกาหรืออีกามนุษย์ 5. เลโอ เพื่อนรักขนปุกปุย 6. ณ ห้วงอเวจี
รวม 6 ชื่อเรื่อง				

III. 2 จำแนกตามหน้าที่และความเชื่อถือตรงต่อตัวบทต้นฉบับและของผู้แปล รูปแบบที่ 3 : การแปลโดยยึดคำเดิมบางส่วนและเพิ่มเติม
 บางส่วนตามเนื้อเรื่องหรือตัวละคร (กลุ่มที่ 2)

กลุ่มที่	หน้าที่ในชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน (5)	หน้าที่ในชื่อเรื่องแปลเป็นไทย (5)	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องแปลเป็นไทย
2	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. Die Zauberschule und andere Geschichten 2. Herr Gigon 3. Faust I 4. Die Umgebung von Blitzen	1. โรงเรียนคาถาวิเศษ รวมเรื่องสั้น กิ่งนิทาน 2. บาทหลวงกิกอน 3. เฟาสท์ ไศกนาฏกรรมภาคหนึ่ง 4. ประกายสายฟ้า
รวม 4 ชื่อเรื่อง				

III. 3 จำแนกตามหน้าที่และความเชื่อตรงต่อตัวบทต้นฉบับและของผู้แปล
 บางส่วนตามเนื้อเรื่องหรือตัวละคร (กลุ่มที่ 3) รูปแบบที่ 3 : การแปลโดยยึดคำเดิมบางส่วนและเพิ่มเติม

กลุ่มที่	หน้าที่ในชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน (5)	หน้าที่ในชื่อเรื่องแปลเป็นไทย (6)	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องแปลเป็นไทย
3	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นหรือแสดงท่าที 6. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. Der Struwwelpeter 2. Hexe Lilli und das Geheimnis der Mumie Hexe Lilli wird Detektivin Hexe Lilli und der Ritter auf Zeitreise Hexe Lilli und das Magische Schwert 3. Melli Teufelchen 4. Emil und die Detektive 5. Till Eulenspiegel	1. เด็กดีชื่อว่า ชะตฺรฺพเฟลเพเทอร์ และเรื่องสนุกอื่น ๆ 2. ลิลลี่ แม่มดมือใหม่ ตอนความลับของมัมมี่ ลิลลี่ แม่มดมือใหม่ ตอนนักสืบจำเป็น ลิลลี่ แม่มดมือใหม่ ตอนอัศวินข้ามเวลา ลิลลี่ แม่มดมือใหม่ ตอนมหัศจรรย์ดาบวิเศษ 3. เมลลี่กับปีศาจชีโมโห 4. เอมิล ยอดนักสืบ 5. ทิล ออยเลนชเป็เกิลหรือศักรินญชัยเยอรมัน

3	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตาะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตาะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นหรือแสดงท่าที 6. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	6. Maria Stuart 7. Ein Fall für Familie Dobberstedt – Abgehauen 8. Krabat 9. Herr Jensen steigt aus 10. Kommissar Kugelblitz - Die rote Socke - Die orangefarbene Maske - Der gelbe Koffer - Der grüne Papagei - Der lila Leierkasten - Das blaue Zimmer - Der schwarze Geist - Das Rosa Nilpferd - Der goldene Drache - Die schneeweiße Katze 11. Der Vampyr	6. พระนางแมรี <u>แผนสังหารสะท้อนบัลลังค์</u> 7. ครอบครัวนักสืบจอมยุ่ง ตอนหนีออกจากบ้าน 8. คราบตักกับโรงสีปีศาจ 9. ชายหนุ่มผู้ถอนตัวจากโลก 10. สารวัตรยอดนักสืบ ตอนคดีปริศนาถุงเท้าแดง ตอนจอมโจรหน้ากากลึ้ม ตอนแผนโจรกรรมกระเป่าเหลือง ตอนนกแก้วเขียวไขคดี ตอนรหัสลับหีบเพลงสีม่วง ตอนความลับห้องสีฟ้า ตอนสืบคดีผีชุดดำ ตอนฮิปโปสีชมพู ตอนวายุร้ายมังกรทอง ตอนแมวขโมยสีขาว 11. แวมไพร์ผีดูดเลือด
รวม 11 ชื่อเรื่อง				

- กลุ่มที่ 1 ผู้แปลชาวไทยสามารถรักษาและถ่ายทอดหน้าที่ของตัวบทในชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน มาไว้ในชื่อแปลเป็นภาษาไทยครบทั้ง 6 หน้าที่ จำนวน 6 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 28.57 (ตารางที่ III.1)
- กลุ่มที่ 2 ผู้แปลชาวไทยสามารถรักษาและถ่ายทอดหน้าที่ของตัวบทในชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน มาไว้ในชื่อแปลเป็นภาษาไทยครบทั้ง 5 หน้าที่ จำนวน 4 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 19.05 (ตารางที่ III.2)
- กลุ่มที่ 3 ผู้แปลชาวไทยได้เพิ่มหน้าที่ของตัวบทในชื่อเรื่องภาษาไทย 1 หน้าที่ (หน้าที่ในการ แสดงความคิดเห็นหรือแสดงท่าที) ทำให้ชื่อเรื่องแปลภาษาไทย มี 6 หน้าที่ ในขณะที่หน้าที่ในตัวบทชื่อเรื่องภาษาเยอรมันมี 5 หน้าที่ รวมจำนวนทั้งหมด 11 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 52.38 (ตารางที่ III.3)

ขั้นตอนต่อไปที่จะวิเคราะห์ได้แก่ ประเด็นเรื่องขนบทางวรรณศิลป์ของชื่อเรื่องแปลภาษาไทย จากตัวอย่างที่ยกมาในตารางที่ III เราจะเห็นว่า ชื่อเรื่องที่แปลเป็นภาษาไทยนั้นยาวกว่าชื่อเรื่อง ต้นทางภาษาเยอรมัน บางชื่อเรื่องแปลภาษาไทยเป็นชื่อเรื่องคู่ เช่น “คูชิ พุงหญ้าตรงนี้สวยจัง” หรือมีชื่อรองกำกับ ดังเช่น “พระนางแมรี่ แผนสังหารสะท้านบัลลังค์” แต่ก็ได้ทำให้ผู้อ่านชาวไทย เข้าใจสับสน เพราะชื่อเรื่องคู่ และชื่อเรื่องที่มีชื่อรองกำกับ ก็เป็นที่นิยมกันในขนบการตั้งชื่อเรื่อง วรรณกรรมของไทย อีกทั้งไม่ยาวจนเต็มบรรทัด ดังที่ จินตนา ไบกาชุย (ไม่มีปีพิมพ์ หน้า 171) เขียนไว้ว่า “...ดังนั้นชื่อเรื่องไม่ควรยาวนักจนเต็มบรรทัด ถ้าจำเป็นควรเลี่ยงไปใช้ชื่อรอง (subtitle)...”

ในประเด็นด้านปัญหาทางภาษา ขนบวรรณศิลป์และขนบทางวัฒนธรรมนั้น ผู้แปลที่ใช้กลวิธีการแปลโดยยึดคำเดิมบางส่วนและเพิ่มเติมบางส่วนตามเนื้อเรื่องหรือตัวละครนั้นไม่มีปัญหาในการถ่ายทอดคำศัพท์ สำนวน หรือโครงสร้างทางภาษาเยอรมันมาเป็นไทย สิ่งที่เห็นได้ชัดคือ การเข้าใจขนบวรรณศิลป์ทั้งของเยอรมันและของไทยว่าควรจะต้องใช้ภาษาง่าย ๆ สื่อความหมาย โดยตรงที่ชัดเจนมีสัมผัสคล้องจอง ถ้าจะเสริมคำลงไปในเรื่องก็ได้พิจารณาแล้วว่าเหมาะสมกับ ผู้อ่านซึ่งเป็นเด็กและเยาวชนไทย ดังเช่น ชื่อเรื่อง “เลโอ เพื่อนรักขนปุกปุย” หรือ “ลิลลี่ แม่ดมมือใหม่” เป็นต้น นอกจากนี้ การที่ผู้แปลได้เสริมคำที่เป็นตัวละครในเรื่องเล่าชาวบ้านของไทย ลงไปในชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน เพื่อให้ผู้อ่านชาวไทยเข้าใจได้ลึกซึ้งและดูใจมากขึ้น เช่น ชื่อเรื่อง

“ทิล ออยเลนชะปีเกลหรือศรีธนนุชย์เยอรมัน” เท่ากับแสดงว่าผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่องและเปรียบเทียบเข้ากับวัฒนธรรมของไทยได้อย่างดีด้วย

3.4.4 รูปแบบที่ 4 การแปลทับศัพท์หรือถ่ายเสียง

นักวิจารณ์งานแปลหลายคนได้แสดงความคิดเห็นว่า การแปลทับศัพท์หรือถ่ายเสียงไม่ใช่การแปลดั่งที่สิทธา พินิจภูวดล กล่าวไว้ดังนี้ “แบบที่ 1 ไม่แปลแต่ใช้ชื่อเดิมแล้วถ่ายเสียงหรือทับศัพท์เป็นภาษาไทย ใช้ในกรณีที่ผู้แปลเห็นว่า ชื่อนั้นเป็นที่รู้จักกันดีแล้ว” (2542: 84) เช่นเดียวกับที่ เรจินา โบเคหริ กล่าวไว้ว่า “...รูปแบบที่ 3 คือ *Titelidentität* ได้แก่การแปลแบบคงไว้ตามเดิม เท่ากับว่าไม่ได้แปล หากแต่เป็นการถ่ายเสียงมาเป็นภาษาปลายทาง ใช้ในกรณีที่ผู้รับสารปลายทางรู้จักชื่อเรื่องนี้อย่างดีแล้ว...” (2009: 368) เช่นเดียวกันที่นอร์ดีเขียนไว้อย่างชัดเจนว่า “...การจะตัดสินว่างานแปลฉบับใดแปลได้ตรงตามหน้าที่หรือไม่นั้น ต้องดูที่วิธีการดัดแปลงและการยึดติดกับตัวบทต้นทางว่ามีมากน้อยหรือดัดแปลงได้ดีหรือไม่อย่างไร การถ่ายถอดเหมือนกับตัวบทต้นทางชนิดแปลโดยทับศัพท์และถ่ายเสียงมาเหมือนกัน (*Transkription*) นั้นไม่นับว่าเป็นการแปล เพราะไม่ได้มีการดัดแปลงอย่างใด...” (2011: 25)

IV ตารางเปรียบเทียบการวิเคราะห์การแปลชื่อเรื่องตามทฤษฎีสโคโปสและทฤษฎีของนอร์ด :

รูปแบบที่ 4 : การแปลทับศัพท์หรือถ่ายเสียง

ลำดับ ที่	ตัวอย่าง	Skopos ผู้แต่ง/ สำนักพิมพ์	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน		ชื่อเรื่องภาษาไทย (แปล)		รูปแบบและ ประเภท การแปล	กลวิธีในการ แปล	วิเคราะห์
			หน้าที่ในต้นฉบับ	ชนบต้นฉบับ	หน้าที่ในต้นฉบับแปล	ชนบต้นฉบับ			
1	Peter Camenzind ปีเตอร์ คาเมน ซินด์	informative commercial	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นฉบับ 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (5)	ชื่อเดี่ยว ชื่อตัวละคร	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นฉบับ 3. หน้าที่ในการเตะตา (3)	ชื่อเดี่ยว ชื่อตัวละคร	การแปลแบบ ทับศัพท์ การแปลที่ เปลี่ยนแปลง หน้าที่	ถ่ายเสียง	*เพราะต่าง วัฒนธรรม ไม่ loyal และมีหน้าที่ไม่ ครบถ้วน -content-oriented -ผู้อ่านต้องมี พื้นความรู้ทาง วรรณคดีเยอรมัน

ลำดับ ที่	ตัวอย่าง	Skopos ผู้แต่ง/ สำนักพิมพ์	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน		ชื่อเรื่องภาษาไทย (แปล)		รูปแบบและ ประเภท การแปล	กลวิธีในการ แปล	วิเคราะห์
			หน้าที่ในต้นบท	ชนบทต้นบท	หน้าที่ในต้นบทแปล	ชนบทต้นบท			
2	Tonio Kröger โทนีโอ เครอเกอร์	informative commercial	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (5)	ชื่อเดี่ยว ชื่อตัวละคร	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นบท 3. หน้าที่ในการเตะตา (3)	ชื่อเดี่ยว ชื่อตัวละคร	การแปลแบบ ทับศัพท์ การแปลที่ เปลี่ยนแปลง หน้าที่	ถ่ายเสียง	-ไม่ loyal -และมีหน้าที่ไม่ ครบถ้วน -content-oriented - ผู้อ่านต้องมี พื้นความรู้ทาง วรรณคดีเยอรมัน

ลำดับ ที่	ตัวอย่าง	Skopos ผู้แต่ง/ สำนักพิมพ์	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน		ชื่อเรื่องภาษาไทย (แปล)		รูปแบบและ ประเภท การแปล	กลวิธีในการ แปล	วิเคราะห์
			หน้าที่ในต้นบท	ชนบทต้นบท	หน้าที่ในต้นบทแปล	ชนบทต้นบท			
3	Siddharta สิทธารถะ	informative commercial	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (5)	ชื่อเดี่ยว ชื่อตัวละคร	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (5)	ชื่อเดี่ยว ชื่อตัวละคร	การแปลแบบ ทับศัพท์ การแปลที่คง หน้าที่เดิม	ถ่ายเสียง	-loyal -หน้าที่ครบถ้วน -content-oriented -ผู้อ่านต้องมี พื้นความรู้ทาง วรรณคดีเยอรมัน

เมื่อเราวิเคราะห์ตัวอย่าง 3 ตัวอย่าง จากตารางที่ IV ที่ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลรูปแบบที่ 4 การแปลทับศัพท์หรือถ่ายเสียงจะเห็นได้ว่าผู้แปลสามารถรักษาหน้าที่ชื่อเรื่องในต้นบท ภาษาเยอรมันไว้ในชื่อเรื่องแปลภาษาไทยครบทั้ง 5 หน้าที่ ได้แก่ หน้าที่ในการจำแนก หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับต้นบท หน้าที่ในการเตะตา หน้าที่ในการให้ข้อมูล และหน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน เพียง 1 ตัวอย่าง ส่วนอีก 2 ตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า การแปลทับศัพท์หรือถ่ายเสียงไม่ได้ถ่ายทอดหน้าที่ทั้งหมดที่อยู่ในต้นบทต้นฉบับ (ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน) มาไว้ในต้นบทปลายทาง (ชื่อเรื่องแปลเป็นไทย) คงถ่ายทอดได้เพียงหน้าที่หลัก 3 หน้าที่ อันได้แก่ หน้าที่ในการจำแนก หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับต้นบท และหน้าที่ในการเตะตาเท่านั้น เมื่อจำแนกชื่อเรื่องแปลตามหน้าที่และความชื่อตรงต่อต้นบทต้นฉบับของผู้แปล ผู้วิจัยสามารถแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

IV. 1 จำแนกตามหน้าที่และความสอดคล้องต่อดัชนีฉบับและผู้แปล รูปแบบที่ 4 : การแปลทับศัพท์หรือถ่ายเสียง (กลุ่มที่ 1)

กลุ่มที่	หน้าที่ในชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน (5)	หน้าที่ในชื่อเรื่องแปลเป็นไทย (5)	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องแปลเป็นไทย
1	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. Siddharta 2. Sony Center	1. สิทธารถะ 2. โซนี่ เซ็นเตอร์
รวม 2 ชื่อเรื่อง				

IV. 2 จำแนกตามหน้าที่และความชื่อตรงต่อตัวบทต้นฉบับและของผู้แปล รูปแบบที่ 4 : การแปลทับศัพท์หรือถ่ายเสียง (กลุ่มที่ 2)

กลุ่มที่	หน้าที่ในชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน (5)	หน้าที่ในชื่อเรื่องแปลเป็นไทย (3)	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องแปลเป็นไทย
2	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา	1. Popp und Mingel 2. Peter Camenzind 3. San Salvador 4. Crazy 5. Rosshalde 6. Der Steppenwolf 7. Tristan 8. Tonio Kröger 9. Tobias Mindernickel 10. Gertrude 11. Narziß und Goldmund 12. Momo	1. ป๊อปกับมินเกล 2. ปีเตอร์ คาเมนซินด์ 3. ซาน ซัลวาดอร์ 4. เครซี่ 5. รอสฮัลด์ 6. สเตฟเฟนโวลฟ์ 7. ทริสทาน 8. โทนีโอ เครอเกอร์ 9. โทบิอัส มินเดอรันิคเคิล 10. เกอรัทรูด 11. นาร์ซิสกับโกลด์มุนท์ 12. โมโม
รวม 12 ชื่อเรื่อง				

กลุ่มที่ 1 ผู้แปลชาวไทยสามารถรักษาและถ่ายทอดหน้าที่ของตัวบทในชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน มาไว้ในชื่อแปลเป็นภาษาไทยครบทั้ง 5 หน้าที่ จำนวน 2 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 14.29% (ตารางที่ IV.1)

กลุ่มที่ 2 ผู้แปลชาวไทยสามารถรักษาและถ่ายทอดหน้าที่ของตัวบทในชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน มาไว้ในชื่อแปลเป็นภาษาไทยเพียง 3 หน้าที่ จำนวน 12 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 85.71% (ตารางที่ IV.2)

เราจะเห็นได้ว่าการแปลทับศัพท์หรือถ่ายเสียงนั้นไม่ได้ทำให้ขอบการตั้งชื่อเรื่องของไทย แตกต่างออกไปจากขอบตัวบทชื่อเรื่องของภาษาเยอรมัน ซึ่งจะเป็นชื่อเดียวที่เป็นชื่อตัวละครหรือสถานที่ในวรรณกรรม กรณีที่ผู้อ่านชาวไทยมีพื้นความรู้เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวอยู่บ้าง ดังเช่น ชื่อเรื่องแปลว่า “สิทธิธารณะ” ซึ่งมีนัยสอดคล้องกับพระนามของพระพุทธเจ้า นั่น ผู้อ่านชาวไทยจะเข้าใจได้ทันทีที่เห็นชื่อเรื่องดังกล่าวว่าเป็นเรื่องราวที่เชื่อมโยงถึงชีวประวัติของพระพุทธเจ้า

แต่ทว่าในกรณีที่ผู้อ่านชาวไทยไม่มีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับวรรณคดีเยอรมันมาก่อนเป็นการยากที่จะเข้าใจว่าชื่อเรื่อง “ทริสทาน” หรือ “สเตฟเฟนโวลฟ์” นั้นหมายถึงบุคคลหรือสถานที่ สิ่งที่ผู้แปลควรต้องพิจารณาก็คือ ควรจะต้องเสริมหน้าที่บางประการลงไปในชื่อเรื่องแปลภาษาไทยหรือไม่ เพื่อให้ผู้อ่านปลายทางได้เข้าใจได้ลึกซึ้งและในขณะเดียวกันก็จูงใจผู้อ่านให้ซื้อหนังสือเล่มดังกล่าวอีกด้วย ในการแปลทับศัพท์หรือถ่ายเสียงนั้นผู้แปลไม่เผชิญกับปัญหาทางภาษา หรือ ขนบวรรณศิลป์แต่อย่างใด ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเห็นด้วยกับนอร์ดที่กล่าวว่า “การถ่ายทอดเหมือนกับตัวบทต้นทางชนิดแปลโดยทับศัพท์และถ่ายเสียงมาเหมือนกันนั้นไม่นับว่าเป็นการแปล เพราะไม่ได้มีการดัดแปลงอย่างใด...” (อ้างแล้ว หน้า 25)

3.4.5 รูปแบบที่ 5 การแปลโดยตัดทอนชื่อเดิมบางส่วน

V ตารางเปรียบเทียบการวิเคราะห์การแปลชื่อเรื่องตามทฤษฎีสโคโปสและทฤษฎีของนอร์ด์ :

รูปแบบที่ 5 : การแปลโดยตัดทอนชื่อเดิมบางส่วน

ลำดับ ที่	ตัวอย่าง	Skopos ผู้แต่ง/ สำนักพิมพ์	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน		ชื่อเรื่องภาษาไทย (แปล)		รูปแบบและ ประเภท การแปล	กลวิธีในการ แปล	วิเคราะห์
			หน้าที่ในต้นฉบับ	ชนบต้นฉบับ	หน้าที่ในต้นฉบับแปล	ชนบต้นฉบับ			
1	Konrad oder Das Kind aus der Konservenbüchse เด็กกระป๋อง	informative commercial	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นฉบับ 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (5)	ชื่อเรื่องคู่	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นฉบับ 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (5)	ชื่อเรื่องเดี่ยว สั้น กระทัดรัด	การแปลแบบ เป็นเครื่องมือใน การสื่อสาร การแปลที่คง หน้าที่เดิม	ดัดแปลงด้วย การตัดทอนชื่อ เดิมบางส่วน	-loyal -หน้าที่ครบถ้วน -reader-oriented -commercial

ลำดับ ที่	ตัวอย่าง	Skopos ผู้แต่ง/ สำนักพิมพ์	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน		ชื่อเรื่องภาษาไทย (แปล)		รูปแบบและ ประเภท การแปล	กลวิธีในการ แปล	วิเคราะห์
			หน้าที่ในต้นบท	ชนบทต้นบท	หน้าที่ในต้นบทแปล	ชนบทต้นบท			
2	Die Leiden des jungen Werther แวร์เธอร์ระทม	informative commercial	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นบท 3. หน้าที่ในการตะตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดง ความคิดเห็นหรือแสดง ท่าที 6. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (6)	ชื่อเรื่องเดี่ยว วลีเดี่ยว	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นบท 3. หน้าที่ในการตะตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดง ความคิดเห็นหรือแสดง ท่าที 6. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (6)	ชื่อเรื่องเดี่ยว สั้น ได้ใจความ	การแปลแบบ เป็นเครื่องมือใน การสื่อสาร การแปลที่คง หน้าที่เดิม	ถอดความแล้ว เรียบเรียงใหม่ โดยตัดคำออก 1 คำ	-loyal -หน้าที่ครบถ้วน -reader-oriented - commercial

ลำดับ ที่	ตัวอย่าง	Skopos ผู้แต่ง/ สำนักพิมพ์	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน		ชื่อเรื่องภาษาไทย (แปล)		รูปแบบและ ประเภท การแปล	กลวิธีในการ แปล	วิเคราะห์
			หน้าที่ในต้นฉบับ	ชนบทต้นฉบับ	หน้าที่ในต้นฉบับแปล	ชนบทต้นฉบับ			
3	Demian: Geschichte von Emil Sinclairs Jugend เดเมียน	informative commercial	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นฉบับ 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (5)	ชื่อเรื่องหลักและ ชื่อเรื่องรอง	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นฉบับ 3. หน้าที่ในการเตะตา (3)	ชื่อเรื่องเดี่ยว ชื่อตัวละคร	การแปลแบบ ทับศัพท์ การแปลที่ เปลี่ยนแปลง หน้าที่	ถ่ายเสียงและ ตัดข้อความ ของชื่อเรื่อง ต้นฉบับออกไป	-ไม่ loyal -มีหน้าที่ไม่ครบถ้วน -content-oriented -ผู้อ่านต้องมี พื้นความรู้ทาง วรรณคดีเยอรมัน

จากการวิเคราะห์ตัวอย่างกลวิธีการแปลรูปแบบที่ 5 อันได้แก่ การแปลโดยตัดทอนชื่อเดิม บางส่วนจำนวน 3 ตัวอย่าง จากจำนวนทั้งหมด 6 ชื่อเรื่อง จะเห็นได้ว่าผู้แปลชาวไทยสามารถรักษาหน้าที่ของตัวบทต้นฉบับได้อย่างครบถ้วนทั้ง 6 และ 5 หน้าที่ อันได้แก่ หน้าที่ในการจำแนกหน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท หน้าที่ในการเตะตา หน้าที่ในการให้ข้อมูล หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นหรือท่าที และหน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน ดังเช่นตัวอย่างที่ 1 ซึ่งมีชื่อเรื่องภาษาเยอรมันว่า *Konrad oder Das Kind aus der Konservenbüchse* หากแปลตรงคำก็จะมีชื่อเรื่องแปลภาษาไทยว่า “คอนราดหรือเด็กจากกระป๋อง” เนื่องจากผู้แปลชาวไทยเห็นว่า ชื่อ “คอนราด” ไม่ได้สื่อความอะไรให้ผู้อ่านชาวไทย ผู้แปลจึงตัดสินใจตัดชื่อออก คงเหลือแต่คำว่า “เด็กกระป๋อง” ซึ่งสั้น ได้ใจความ ตรงกับขนบการตั้งชื่อเรื่องของไทย อีกทั้งยังจูงใจผู้อ่านชาวไทยอีกด้วย กรณีนี้ถือว่าผู้แปลได้แปลชื่อตรงต่อผู้ประพันธ์ ถึงแม้ว่าได้ตัดชื่อเดิมออกบ้างก็ตาม แต่ก็ทำเพื่อให้บรรลุหน้าที่ที่ครบถ้วนตามชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน

ส่วนตัวอย่างที่ 2 ก็เช่นเดียวกันที่ผู้แปลได้แปลชื่อตรงต่อผู้ประพันธ์และรักษาหน้าที่ของชื่อเรื่องต้นทางทั้ง 6 หน้าที่ไว้ในชื่อเรื่องแปลเป็นไทยได้ทั้งหมด แม้กระทั่งหน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นหรือแสดงท่าทีที่ผู้ประพันธ์ได้แสดงออกผ่านชื่อเรื่องว่า “*Die Leiden des jungen Werther*” ซึ่งถ้าแปลตรงคำทั้งหมดจะได้ชื่อเรื่องว่า “ความทุกข์ระทมของหนุ่มแวร์เธอร์” ทว่าผู้แปลชาวไทยเห็นว่า การแปลตรงคำจะทำให้ชื่อเรื่องแปลยาวเกินไป ไม่จูงใจผู้อ่าน เพราะดูเป็นวิชาการเกินไปด้วยคำว่า “ความ” ด้วยเหตุนี้ผู้แปลชาวไทยจึงได้เรียบเรียงและใช้คำสัมผัสคล้องจอง จนได้ชื่อเรื่องว่า “แวร์เธอร์ระทม” ซึ่งสั้นกระชับ ได้ใจความและได้ความรู้สึกร่วมกับความคิดเห็นของผู้ประพันธ์จากคำว่า “ระทม” ไปด้วย

แต่ทว่าการแปลโดยตัดทอนชื่อเดิมบางส่วนอาจทำให้การแปลนั้นไม่บรรลุหน้าที่ของตัวบทต้นทางได้ครบถ้วน หากชื่อเรื่องต้นทางเป็นชื่อเฉพาะหรือเป็นชื่อของตัวละครที่ผู้อ่านชาวไทยต้องมีพื้นความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้นก่อน ถึงจะเข้าใจได้ทันทีว่าหนังสือนั้นมีเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งใด ดังในตัวอย่างที่ 3 ที่ชื่อเรื่องภาษาเยอรมันแบ่งออกเป็นชื่อเรื่องหลักและชื่อเรื่องรองว่า “*Demian : Geschichte von Emil Sinclairs Jugend*” หากแปลตรงคำ จะเป็นชื่อเรื่องภาษาไทยว่า “เดเมียน : เรื่องของ เอมีล ซินแคลร์ในช่วงวัยรุ่น” ผู้แปลชาวไทยเห็นว่า การแปลตรงคำเช่นนั้นจะทำให้ชื่อเรื่องไทยยาวเกินควรและไม่จูงใจผู้อ่านชาวไทย เพราะคิดว่าเป็นเรื่องราว

อัตตชีวประวัติของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ดังนั้น ผู้แปลจึงตัดชื่อเรื่องรองออก คงเหลือไว้แต่ชื่อเรื่องหลักอันได้แก่ ชื่อของตัวละครว่า “เดเมียน” การตัดชื่อเรื่องรองออกทำให้ชื่อเรื่องแปลคงมีหน้าที่เพียง 3 หน้าที่ อันได้แก่ หน้าที่ในการจำแนกว่าเป็นชื่อเรื่อง หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบทว่าเป็นนวนิยายของนักประพันธ์ผู้มีชื่อเสียงของเยอรมันชื่อ แฮร์มันน์ เฮสเซอร์ และหน้าที่ในการเตะตา เท่านั้น ส่วนหน้าที่ที่อยู่ในชื่อเรื่องตัวบทภาษาเยอรมันอีก 2 หน้าที่ ได้แก่ หน้าที่ในการให้ข้อมูล และหน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน มิได้ปรากฏให้เห็นในชื่อเรื่องแปลเป็นไทย

เมื่อวิเคราะห์ตามประเด็นดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยจัดกลุ่มของกลวิธีการแปลรูปแบบที่ 5 การแปลโดยตัดทอนชื่อเดิมบางส่วนได้ 3 กลุ่ม ดังนี้

V.1 จำแนกตามหน้าที่และความชื่อตรงต่อตัวบทต้นฉบับและของผู้แปล

รูปแบบที่ 5 : การแปลโดยตัดทอนชื่อเดิมบางส่วน (กลุ่มที่ 1)

กลุ่มที่	หน้าที่ในชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน (6)	หน้าที่ในชื่อเรื่องแปลเป็นไทย (6)	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องแปลเป็นไทย
1	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นหรือแสดงท่าที 6. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นหรือแสดงท่าที 6. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. Die Leiden des jungen Werther 2. Wir pfeifen auf den Gurkelkönig 3. Reckless : Steinernes Fleisch	1. แวร์เธอร์ระทม 2. พระราชาแดงกวาง 3. ผิวคิลลา
รวม 3 ชื่อเรื่อง				

V. 2 จำแนกตามหน้าที่และความสอดคล้องต่อดัชนีฉบับและผู้แปล รูปแบบที่ 5 : การแปลโดยตัดทอนชื่อเดิมบางส่วน (กลุ่มที่ 2)

กลุ่มที่	หน้าที่ในชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน (5)	หน้าที่ในชื่อเรื่องแปลเป็นไทย (5)	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องแปลเป็นไทย
2	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. Konrad oder Das Kind aus der Konservenbüchse 2. Blütenstaubzimmer	1. เด็กกระป๋อง 2. ห้องเกสร
รวม 2 ชื่อเรื่อง				

V.3 จำแนกตามหน้าที่และความเชื่อตรงต่อตัวบทต้นฉบับและของผู้แปล รูปแบบที่ 5 : การแปลโดยตัดทอนชื่อเดิมบางส่วน (กลุ่มที่ 3)

กลุ่มที่	หน้าที่ในชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน (5)	หน้าที่ในชื่อเรื่องแปลเป็นไทย (3)	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน	ชื่อเรื่องแปลเป็นภาษาไทย
3	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจผู้อ่าน	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท 3. หน้าที่ในการเตะตา	1. Mugnog-Kinder 2. Demian : Geschichet von Emil Sinclairs Jugend	1. มุกหนอก 2. เดเมียน
รวม 2 ชื่อเรื่อง				

- กลุ่มที่ 1 ผู้แปลชาวไทยสามารถรักษาและถ่ายทอดหน้าที่ของตัวบทในชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน
มาไว้ในชื่อแปลเป็นภาษาไทยครบทั้ง 6 หน้าที่ จำนวน 3 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ
42.86 (ตารางที่ V.1)
- กลุ่มที่ 2 ผู้แปลชาวไทยสามารถรักษาและถ่ายทอดหน้าที่ของตัวบทในชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน
มาไว้ในชื่อแปลเป็นภาษาไทยครบทั้ง 5 หน้าที่ จำนวน 2 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ
28.57 (ตารางที่ V.2)
- กลุ่มที่ 3 ผู้แปลชาวไทยสามารถรักษาและถ่ายทอดหน้าที่ของตัวบทในชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน
มาไว้ในชื่อแปลเป็นภาษาไทยครบเพียง 3 หน้าที่ จำนวน 2 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ
28.57 (ตารางที่ V.3)

ในการวิเคราะห์ด้านปัญหาทางภาษาและขนบวัฒนธรรมนั้น พบได้ว่าผู้แปลชาวไทยไม่
ประสบปัญหาในการถ่ายทอดภาษาเยอรมันเป็นไทย ตรงกันข้ามผู้แปลเข้าใจเนื้อเรื่องหรือตัวละคร
อย่างดี จึงตัดสินใจถ่ายทอดเฉพาะที่จำเป็นและควรเน้นเพื่อให้เข้าใจผู้อ่านชาวไทย ซึ่งก็คือการ
เข้าใจขนบวรรณศิลป์ของการตั้งชื่อเรื่องและความชอบของคนในสังคมของไทย จะยกเว้นเฉพาะ
ตัวอย่างที่ 3 ซึ่งตัดชื่อเดิมของต้นฉบับภาษาเยอรมันออก แล้วไม่ได้ดัดแปลงด้วยการเสริมข้อความ
เพื่อช่วยให้ผู้อ่านชาวไทยเข้าใจได้ดีขึ้น กรณีเช่นนี้นับว่ามีใช้การแปล ถึงแม้ชื่อเรื่องแปลภาษาไทย
ยังคงรักษาหน้าที่เดิมในชื่อเรื่องต้นฉบับไว้ 3 หน้าที่ก็ตามซึ่งจะคล้ายคลึงกับการแปลทับศัพท์หรือ
ถ่ายเสียง ที่ผู้แปลมิได้ดัดแปลงหรือเพิ่มเติมหน้าที่ของตัวบทให้ตรงกับต้นฉบับ ชื่อเรื่องแปลเช่นนี้
จึงไม่ได้สื่อความแก่ผู้อ่านชาวไทยแต่อย่างใด เช่นตัวอย่างที่ 1 และ 2 ในตาราง V.3 เป็นต้น

3.4.6 รูปแบบที่ 6 การแปลเป็นภาษาอังกฤษแล้วถ่ายเสียงเป็นภาษาไทย

VI ตารางเปรียบเทียบการวิเคราะห์การแปลชื่อเรื่องตามทฤษฎีสโคโปสและทฤษฎีของนอร์ด :

รูปแบบที่ 6 : การแปลเป็นภาษาอังกฤษแล้วถ่ายเสียงเป็นภาษาไทย

ลำดับ ที่	ตัวอย่าง	Skopos ผู้แต่ง/ สำนักพิมพ์	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน		ชื่อเรื่องภาษาไทย (แปล)		รูปแบบและ ประเภท การแปล	กลวิธีในการ แปล	วิเคราะห์
			หน้าที่ในฉบับท	ชนบฉบับท	หน้าที่ในฉบับแปล	ชนบฉบับท			
1	Pfingstrosen ดอกพีโอนี่	informative aesthetic commercial	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับฉบับท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (5)	ชื่อเรื่องเดียว	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับฉบับท 3. หน้าที่ในการเตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (5)	ชื่อเรื่องเดียว	การแปลแบบ นำเสนอข้อมูล การแปลที่คง ความเป็นต่างด้าว การแปลที่คง หน้าที่เดิม	การทดแทน โดยการใช้ ศัพท์จาก ภาษาอังกฤษ ที่ผู้อ่าน คุ้นเคย	-loyal -หน้าที่ครบถ้วน -reader-oriented
2	Die Verwandlung เมตามอร์โฟซิส	informative commercial	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับฉบับท 3. หน้าที่ในการเตะตา	ชื่อเรื่องเดียว	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับฉบับท 3. หน้าที่ในการเตะตา	ชื่อเรื่องเดียว	การแปลแบบ นำเสนอข้อมูล การแปลที่คง ความเป็นต่างด้าว	การทดแทน โดยการใช้ ศัพท์จาก ภาษาอังกฤษ	-loyal -หน้าที่ครบถ้วน -reader-oriented

ลำดับ ที่	ตัวอย่าง	Skopos ผู้แต่ง/ สำนักพิมพ์	ชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน		ชื่อเรื่องภาษาไทย (แปล)		รูปแบบและ ประเภท การแปล	กลวิธีในการ แปล	วิเคราะห์
			หน้าที่ในต้นบท	ชนบทต้นบท	หน้าที่ในต้นบทแปล	ชนบทต้นบท			
			4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (5)		4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (5)		การแปลที่คง หน้าที่เดิม	ที่ผู้อ่าน คุ้นเคย	
3	Sibirien ไซบีเรีย	informative commercial	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นบท 3. หน้าที่ในการตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (5)	ชื่อเรื่องเดียว	1. หน้าที่ในการจำแนก 2. หน้าที่ในการบอก เกี่ยวกับต้นบท 3. หน้าที่ในการตะตา 4. หน้าที่ในการให้ข้อมูล 5. หน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน (5)	ชื่อเรื่องเดียว	การแปลแบบ นำเสนอข้อมูล การแปลที่คง ความเป็นต่างด้าว การแปลที่คง หน้าที่เดิม	การทดแทน โดยการใช้ ศัพท์จาก ภาษาอังกฤษ ที่ผู้อ่าน คุ้นเคย	- loyal -หน้าที่ครบถ้วน -reader-oriented
3 เรื่อง									

จากจำนวนชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน 215 ชื่อเรื่องมีอยู่เพียง 3 ชื่อเรื่องเท่านั้นที่ผู้แปลชาวไทย ตัดสินใจใช้กลวิธีการแปลโดยยืมภาษาที่สาม (ภาษาอังกฤษ) เป็นหลัก (ผู้วิจัยจัดลำดับ ความสำคัญของภาษาในงานวิจัยนี้ว่าภาษาที่หนึ่ง = ภาษาไทย ภาษาที่สอง = ภาษาเยอรมัน ภาษาที่สาม = ภาษาอังกฤษ) ทั้งนี้เพราะการแปลชื่อดอกไม้ หรือพันธุ์ไม้ หรือสถานที่เฉพาะของ ประเทศอื่นที่ต่างสังคมและวัฒนธรรม หรือมีสภาพแวดล้อมทางภูมิอากาศ และภูมิประเทศที่ แตกต่างจากไทย ย่อมเป็นเรื่องยากเนื่องจากเป็นดอกไม้และพันธุ์ไม้ที่อยู่ในเมืองหนาว ดังนั้นจึง ไม่มีคำศัพท์ชื่อดอกไม้ในภาษาไทยที่มีลักษณะตรงกัน อีกทั้งการจะเปรียบเทียบดอกไม้ของ เมืองหนาวกับดอกไม้ของเมืองไทยให้ผู้อ่านชาวไทยพอนึกภาพออก ก็จะทำให้หน้าที่ของชื่อเรื่อง ภาษาเยอรมันบางหน้าที่สูญหายไป และจะทำให้การแปลนั้นไม่ชื่อตรงต่อจุดประสงค์ของผู้ ประพันธ์อีกด้วย ดังเช่น ตัวอย่างที่ 1 ในตารางที่ VI ซึ่งมีชื่อเรื่องภาษาเยอรมันว่า **Pfingstrosen** หากแปลทับศัพท์ว่า “ทฟิงส์ทโรเซน” ก็จะไม่สื่อความแต่อย่างใด กรณีนี้ผู้แปลได้แปลเป็น ภาษาอังกฤษว่า **Peony** แล้วถ่ายเสียงเป็น “ดอกพีโอนี่” การแปลด้วยวิธีนี้เป็นการคำนึงถึงความ เข้าใจของผู้อ่าน (reader oriented) อีกทั้งยังคงรักษาหน้าที่ในการจูงใจผู้อ่านและรักษาความเป็น ต่างตัวของชื่อเรื่องภาษาเยอรมันไว้ได้ อันที่จริงดอกพีโอนี่เป็นที่รู้จักของชาวไทยเหมือนกัน เพราะในประเทศจีน มีคนนิยมปลูกดอกไม้พันธุ์นี้มาก เนื่องจากเป็นสัญลักษณ์ของความร่ำรวย ความมีตระกูลสูง สง่างาม ดอกพีโอนี่นี้ได้แก่ ดอกห่มุตานในประเทศจีนและคนไทยเรียกว่า “ดอกโบตั๋น” คำว่า “โบตั๋น” เป็นที่รู้จักดีในเมืองไทยคงจะมาจากชื่อของนิยายเรื่อง “โบตั๋น” อันเป็น นามปากกาของ นักประพันธ์นิยายชื่อดังของไทยที่ชื่อ คุณสุภา สิริสิงห ด้วยเช่นกัน สรุปได้ว่า การ แปลเป็นภาษาอังกฤษแล้วถ่ายเสียงเป็นภาษาไทยนับเป็นการแปลที่คงหน้าที่เดิมของชื่อเรื่อง ภาษาเยอรมันไว้ในชื่อเรื่องแปลภาษาไทยได้ครบถ้วนทั้ง 5 หน้าที่ซึ่งได้แก่ หน้าที่ในการจำแนก หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท หน้าที่ในการเตะตา หน้าที่ในการให้ข้อมูล และหน้าที่ในการจูงใจ ผู้อ่าน โดยจะเห็นได้จากตัวอย่างที่ 2 (เมตามอร์โฟซิส) และตัวอย่างที่ 3 (ไซบีเรีย) เช่นกัน กลวิธี การแปลเป็นภาษาอังกฤษแล้วถ่ายเสียงเป็นภาษาไทยมีเพียง 3 ชื่อเรื่อง คิดเป็น ร้อยละ 100% (ตารางที่ VI)

การแปลในลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความสามารถทางภาษาของผู้แปลชาวไทยที่มีพื้น ความรู้ของภาษาที่สามอีกด้วย การตั้งชื่อเรื่องที่ใช้ภาษาอังกฤษพบเห็นไม่บ่อยครั้งนักในขนบการ

ตั้งชื่อเรื่องของไทย เพราะมีเพียงคนอ่านคนไทยบางกลุ่มเท่านั้นที่เข้าใจภาษาอังกฤษ
อย่างไรก็ตามเมื่อผู้วิจัยวิเคราะห์และจำแนกหน้าที่ตามที่ปรากฏอยู่ในชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน ก็ได้
พบว่าการแปลวิธีนี้เป็นการแปลที่ชื่อตรงต่อผู้ประพันธ์และรักษาหน้าที่ในตัวบทได้อย่างครบถ้วน
ในชื่อเรื่องแปลจัดได้ว่า เป็นการแปลที่คำนึงถึงผู้อ่านในวัฒนธรรมของตนเองเช่นเดียวกัน

บทที่ 4

บทสรุป

ในการวิเคราะห์ชื่อเรื่องงานวรรณกรรมภาษาเยอรมันที่แปลเป็นไทย ผู้วิจัยได้เริ่มต้นศึกษาเปรียบเทียบขนบและกลยุทธ์ในการตั้งชื่อเรื่อง ตลอดจนความสำคัญของชื่อเรื่องทั้งของไทยและเยอรมัน และได้พบว่าทั้งไทยและเยอรมันให้ความสำคัญกับการตั้งชื่อเรื่องมากเท่าเทียมกัน ถึงแม้การตั้งชื่อเรื่องของไทยจะไม่มีขนบการตั้งชื่อเรื่องที่ตายตัวแบบของเยอรมันก็ตาม แต่ผู้วิจัยสามารถสรุปจากแนวคิดของบุคคลต่าง ๆ ทั้งของผู้เขียนนวนิยาย สำนักพิมพ์และนักวิชาการได้ว่าชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมไทยมีหน้าที่หลักในการสื่อสารสามประการ ได้แก่ หน้าที่ดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน หน้าที่ในการบ่งบอกประเภทของตัวบทหรือคุณลักษณะของตัวบท และหน้าที่ในการสื่อให้ทราบเนื้อหาของเรื่อง ส่วนเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายหลัก ได้แก่ ความต้องการจะเพิ่มยอดขายให้หนังสือหรือผลงานนั้น ๆ นอกจากนั้น การตั้งชื่อเรื่องควรใช้คำที่ทันสมัย สะดุดตา จำง่าย ไม่มีนัยแฝงสองแง่สองมุม และชื่อเรื่องควรจะสั้นมากกว่ายาว ในขณะที่คริสตีอาเน นอร์ด นักทฤษฎีการแปลของเยอรมันได้กล่าวว่าชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมหรือแม้แต่งานประเภทอื่นจัดเป็นตัวบทชนิดหนึ่งที่มีขนบของตนเองทั้งโครงสร้างทางภาษา รูปแบบ ความหมายและหน้าที่ของตนเองซึ่งไม่ซับซ้อนและสามารถโยงให้เห็นความตั้งใจหรือจุดมุ่งหมายได้อย่างเด่นชัด อีกทั้งยังสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมและความนิยมทางสังคมอีกด้วย เหตุที่ชื่อเรื่องถูกจัดว่าเป็นตัวบทชนิดหนึ่งนั้น เป็นเพราะชื่อเรื่องเป็นเครื่องมือของการสื่อสารในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งและในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ความเป็นตัวบทอยู่ที่หน้าที่ในการสื่อสาร ชื่อเรื่องทุกชื่อมีหน้าที่หลักในการสื่อสารสามประการ อันได้แก่ หน้าที่ในการจำแนก หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท และหน้าที่ในการเตะตา ส่วนหน้าที่รองในการสื่อสารอีกสามประการอาจจะปรากฏในชื่อเรื่องบางเรื่องและอาจจะปรากฏเพียงหน้าที่ใดหน้าที่หนึ่งหรือทั้งสามหน้าที่พร้อมกันก็ได้ หน้าที่รองในการสื่อสารได้แก่ หน้าที่ในการให้ข้อมูล หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นหรือแสดงท่าที และหน้าที่เรียกร้องความสนใจจากผู้อ่าน

ดังนั้นในการแปลชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมเยอรมัน ผู้แปลจำเป็นต้องวิเคราะห์โครงสร้างทางภาษาและรูปแบบตลอดจนหน้าที่ในการสื่อสารของชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมเยอรมันก่อน เพื่อให้ผู้แปลจะได้หากลวิธีหรือแนวทางในการแปลเพื่อถ่ายทอดหน้าที่ในการสื่อสารดังกล่าว

ออกมาได้อย่างครบถ้วนและหากหน้าที่ในการสื่อสารบางหน้าที่ไม่สามารถถ่ายทอดให้ปรากฏในชื่อเรื่องแปลได้ ผู้แปลจำเป็นต้องเพิ่มเติมหน้าที่ในการสื่อสารใดบ้างเพื่อให้ผู้อ่านในวัฒนธรรมของตนเข้าใจและได้อรรถรสเช่นเดียวกับผู้อ่านชื่อเรื่องต้นทาง จึงจะเรียกการแปลนั้นว่าเป็นการแปลที่เหมาะสมกับหน้าที่ (Funktionsgerechtigkeit) และมีความซื่อตรง (Loyalität) ซึ่งมีความหมายว่า ผู้แปลงานนั้นมีความรับผิดชอบต่อผู้ว่าจ้าง ผู้อ่านและต่อผู้ประพันธ์ด้วยในเวลาเดียวกัน หากชื่อเรื่องที่แปลออกมานั้นบรรลุจุดประสงค์ในหน้าที่ในการสื่อสารที่มุ่งหวังไว้ในสถานการณ์ปลายทาง ก็เท่ากับว่า งานแปลชื่อเรื่องนั้นเหมาะสมกับหน้าที่ในการสื่อสาร และในขณะเดียวกันหากชื่อเรื่องแปลนั้นไม่ได้ขัดแย้งกับจุดประสงค์ของผู้ประพันธ์หรือผู้ส่งสาร งานแปลนั้นก็มีความซื่อตรงและเป็นงานที่มีคุณภาพ นอร์ธกล่าวว่า คุณภาพของงานแปลวัดที่การบรรลุหน้าที่ในการสื่อสารและความซื่อตรงของงานแปล อีกทั้งยังเสริมว่า ในวัฒนธรรมเยอรมันจุดมุ่งหมายของการแปลต้องไม่ขัดกับจุดประสงค์ของผู้แต่ง และต้องไม่บิดเบือนจุดประสงค์ของผู้แต่ง

ผู้วิจัยได้ใช้แนวความคิดดังกล่าวมาวิเคราะห์ชื่อเรื่องแปลภาษาไทยที่แปลมาจากชื่อเรื่องงานวรรณกรรมเยอรมันทุกประเภทจำนวน 215 ชื่อเรื่อง ซึ่งตีพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2522 – 2555 อันได้แก่ เรื่องสั้น 92 เรื่อง หนังสือเด็กและนวนิยายสำหรับเยาวชน 67 เรื่อง นวนิยาย 28 เรื่อง กวีนิพนธ์ 19 เรื่อง บทละคร 7 เรื่อง และบทละครเพื่อฟัง 2 เรื่อง และพบในขั้นแรกว่าผู้แปลชาวไทยใช้กลวิธีการแปลที่หลากหลายดังที่ได้ตั้งสมมติฐานไว้ กล่าวคือ ผู้แปลชาวไทยนิยมกลวิธีการแปลตรงคำหรือตามตัวอักษรมากที่สุด คือจำนวน 135 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 62.79 รองลงไปได้แก่ การตั้งชื่อใหม่ จำนวน 35 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 16.28 อันดับที่สามได้แก่ การแปลโดยยึดคำเดิมบางส่วนและเพิ่มเติมบางส่วนตามเนื้อเรื่องหรือตัวละคร 21 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 9.77 อันดับที่สี่ได้แก่ การแปลทับศัพท์หรือถ่ายเสียงจำนวน 14 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 6.51 อันดับที่ยี่ห้าได้แก่ การแปลโดยตัดทอนชื่อเดิมบางส่วน จำนวน 7 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 3.26 และอันดับสุดท้ายได้แก่ การแปลเป็นภาษาอังกฤษแล้วถ่ายเสียงเป็นภาษาไทยจำนวน 3 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 1.39

ในการวิเคราะห์ขั้นต่อไป ผู้วิจัยได้แยกวิเคราะห์การแปลชื่อเรื่องงานวรรณกรรมเยอรมันเป็นไทยตามหน้าที่ในการสื่อสารและความซื่อตรงต่อหน้าที่ตามประเภทของกลวิธีการแปลทั้ง 6 วิธี ปรากฏว่าผลลัพธ์ที่ออกมาตรงกับสมมติฐานของงานวิจัยข้อแรกที่ว่า ผู้แปลชาวไทยแปลชื่อ

เรื่องงานวรรณกรรมเยอรมันเป็นไทยโดยแปลแบบรักษาหน้าที่ของตัวบทและคงวัตถุประสงค์ของผู้แต่ง แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกลวิธีการแปลที่ผู้แปลใช้ บางกลวิธีการแปลก็ไม่เอื้อให้ผู้แปลสามารถถ่ายทอดหน้าที่ในการสื่อสารของชื่อเรื่องภาษาเยอรมันมาในชื่อเรื่องแปลเป็นไทยได้ครบถ้วน

ดังเช่น ในกลวิธีการแปลกลุ่มที่หนึ่งที่ผู้แปลใช้กลวิธีในการแปลตรงคำหรือตรงตามตัวอักษรนั้น ผลจากการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าผู้แปลสามารถแปลครบหน้าที่ในการสื่อสาร 91 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 67.40 และแปลไม่ครบหน้าที่ในการสื่อสารที่ปรากฏในชื่อเรื่องภาษาเยอรมัน 44 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 32.60 และกลวิธีการแปลทับศัพท์หรือถ่ายเสียงซึ่งผู้แปลสามารถถ่ายทอดหน้าที่ได้ครบถ้วนเพียง 2 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 14.29 และแปลคงหน้าที่หลักในชื่อเรื่องเยอรมัน 12 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 85.71 และกลวิธีการแปลโดยตัดทอนชื่อเดิมบางส่วน ซึ่งผู้แปลสามารถถ่ายทอดหน้าที่ในการสื่อสารครบถ้วน 5 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 71.43 และแปลไม่ครบหน้าที่ในการสื่อสาร 2 ชื่อเรื่อง คิดเป็น 28.57 ส่วนในกลวิธีการแปลกลุ่มที่สองที่ผู้แปลชาวไทยใช้ความคิดสร้างสรรค์และดัดแปลงชื่อเรื่องให้ตรงกับหน้าที่ในการสื่อสารของชื่อเรื่องภาษาเยอรมันนั้น ปรากฏว่าส่วนมากถ่ายทอดหน้าที่ในการสื่อสารได้ครบถ้วน และในบางชื่อเรื่องผู้แปลได้เพิ่มเติมคำขยายหรือเพิ่มชื่อรองกำกับไว้ หรือเปลี่ยนชื่อใหม่ เพื่อจูงใจผู้อ่านชาวไทยที่ไม่มีพื้นความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาของตัวบทมาก่อน ดังเช่น กลวิธีการแปลโดยการตั้งชื่อใหม่ที่ผู้แปลสามารถถ่ายทอดหน้าที่ในการสื่อสารได้ครบถ้วน 28 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 80.00 และผู้แปลได้เพิ่มเติมคำขยายหรือตั้งชื่อเรื่องใหม่โดยอิงเนื้อหาจากต้นฉบับ หน้าที่ที่เพิ่มเติมในชื่อเรื่องแปลเป็นไทย ได้แก่ หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นหรือท่าที จำนวน 7 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 20.00 และกลวิธีการแปลโดยยึดคำเดิมบางส่วนและเพิ่มเติมบางส่วนตามเนื้อเรื่องหรือตัวละคร ซึ่งผู้แปลสามารถถ่ายทอดหน้าที่ในการสื่อสารได้ครบถ้วน 10 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 47.62 และผู้แปลได้ดัดแปลงโดยเพิ่มเติมบางส่วนตามเนื้อเรื่องหรือตัวละคร เพื่อจูงใจผู้อ่านชาวไทยที่ไม่มีพื้นความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาของตัวบทและเพื่อเพิ่มข้อมูลที่จำเป็นสำหรับผู้อ่านในวัฒนธรรมไทย หน้าที่ในการสื่อสารที่เพิ่มเติมได้แก่ หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นหรือท่าที และสุดท้ายกลวิธีการแปลเป็นภาษาอังกฤษ (ภาษาที่สาม) แล้วถ่ายเสียงเป็นภาษาไทย ผลการวิเคราะห์พบว่า กลวิธีแบบนี้เอื้อให้ผู้แปลสามารถรักษาหน้าที่ในการสื่อสารของชื่อเรื่องภาษาเยอรมันไว้ในชื่อแปลภาษาไทยครบถ้วน 3 ชื่อเรื่อง คิดเป็น 100%

ตารางสรุปเปรียบเทียบการถ่ายทอดหน้าที่ในการสื่อสารของชื่อเรื่องภาษาเยอรมันในชื่อเรื่องแปลภาษาไทยจำนวน 215 ชื่อเรื่อง

ลำดับ	กลวิธี	ครบ (6 หน้าที่)	ครบ (5 หน้าที่)	ไม่ครบ (1) (6 → 5)	ไม่ครบ (1) (5 → 4)	หน้าที่คงเดิม (3)	เพิ่มเติม (1 หน้าที่)
1	การแปลตรงคำหรือตามตัวอักษร (135)	27	64	3	41	-	-
2	การแปลโดยการตั้งชื่อใหม่ (35)	16	12	-	-	-	7
3	การแปลโดยยืดยาวคำเดิมบางส่วนและเพิ่มเติม บางส่วนตามเนื้อเรื่องหรือตัวละคร (21)	6	4	-	-	-	11
4	การแปลทับศัพท์หรือถ่ายเสียง (14)	-	2	-	-	12	-
5	การแปลโดยตัดทอนชื่อเดิมบางส่วน (7)	3	2	-	-	2	-
6	การแปลเป็นภาษาอังกฤษแล้วถ่ายเสียงเป็น ภาษาไทย (3)	-	3	-	-	-	-

ผู้วิจัยสามารถสรุปจากตารางเปรียบเทียบข้างต้นได้ว่า การแปลที่รักษาหน้าที่ในการสื่อสารของตัวบทต้นทางและมีความเชื่อถือตรงต่อตัวบทรวมทั้งผู้ประพันธ์ อีกทั้งคำนึงถึงผู้อ่าน ในขณะเดียวกันมุ่งไปที่จุดมุ่งหมายทางการตลาดด้วย (commercial skopos) ได้แก่การแปลโดยการตั้งชื่อใหม่และการแปลโดยยืมคำบางส่วนและเพิ่มเติมบางส่วนตามเนื้อเรื่องหรือตัวละคร ซึ่งนักทฤษฎีการแปลจะใช้คำนิยามว่า การแปลแบบอิสระหรือการแปลแบบดัดแปลงที่ยึดติดกับเค้าโครงเรื่องของต้นฉบับนั้น คงความเชื่อถือตรงต่อต้นฉบับและผู้ประพันธ์โดยมิได้ใช้ “คำรุงรังหรือหยาบเวอร์ ๆ” อันเป็นไปตามแนวคิดของนอร์ดที่กล่าวว่า การแปลงานแบบอิสระถือว่าการแปลงานที่เชื่อถือตรงต่อหน้าที่ของตัวบทต้นทาง หากงานแปลนั้นได้สะท้อน ‘ความเหมือน’ กับตัวบทต้นทางถึงแม้จะอยู่ในบริบทของวัฒนธรรมปลายทางก็ตาม ส่วนการแปลแบบตรงคำหรือแปลตามตัวอักษรที่ผู้แปลชาวไทยนิยมใช้ในการแปลชื่อเรื่อง ก็จัดได้ว่าเป็นการแปลที่เหมาะสมกับหน้าที่ในการสื่อสารและมีความเชื่อถือตรงกับตัวบทต้นทางและผู้ประพันธ์ในระดับน่าพอใจเช่นกัน

จากการวิเคราะห์กลวิธีการแปลทำให้ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้แปลชาวไทยที่ใช้กลวิธีการแปลโดยการตั้งชื่อใหม่และกลวิธีการแปลโดยยืมคำเดิมบางส่วนและเพิ่มเติมบางส่วนตามเนื้อเรื่องหรือตัวละคร เป็นผู้แปลที่มีความคิดสร้างสรรค์และใช้เทคนิคทางวรรณศิลป์เช่น ใช้การเล่นคำ คำพ้องเสียงที่มีสัมผัสคล้องจอง อีกทั้งเข้าใจความต้องการของผู้อ่าน จึงใช้วิธีการเปรียบเทียบให้เห็นชัดระหว่างตัวละครในบริบทของเยอรมันกับตัวละครในบริบทของสังคมไทย ดังเช่น การเปรียบเทียบระหว่างทิล ออยเลนชเปปีเกลกับศรีธรรมาชัยเยอรมัน เป็นต้น ซึ่งก็เป็นไปตามสมมติฐานของผู้วิจัยที่กล่าวว่า ผู้แปลชื่อเรื่องงานวรรณกรรมเยอรมันเป็นไทย มีความคิดสร้างสรรค์และใช้เทคนิคทางวรรณศิลป์ แต่ไม่ใช้คำรุงรังในการแปลงานวรรณกรรมเด็กและเยาวชน เป็นต้น

ตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ว่า ผู้แปลชื่อเรื่องงานวรรณกรรมเยอรมันเป็นไทยประสบปัญหาหลักในการแปล ได้แก่ปัญหาทางด้านปฏิบัติ ปัญหาด้านวัฒนธรรมคู่ภาษาและปัญหาด้านคู่ภาษา แล้วใช้วิธีการแก้ปัญหาตามพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ในการแปลของตนนั้น เมื่อวิเคราะห์จากชื่อเรื่องแปลแล้ว เห็นได้ชัดว่าสมมติฐานข้างต้นไม่ตรงกับผลลัพธ์ที่ปรากฏ เนื่องจากผู้แปลชาวไทยส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาทางด้านปฏิบัติและด้านคู่ภาษา กล่าวคือผู้แปลสามารถถ่ายทอดชื่อเรื่องเยอรมันเป็นไทยได้ถูกต้อง เข้าใจขนบการตั้งชื่อเรื่องได้ดีทั้งของไทยและเยอรมัน และสามารถเลือกใช้คำแทนกันที่มีความหมายใกล้เคียงกันได้ดี แต่ปัญหาที่พบเห็นเด่นชัด คือ

ปัญหาด้านวัฒนธรรมคู่ภาษาซึ่งสามารถเห็นได้จากกลุ่มผู้แปลที่ใช้กลวิธีการแปลตรงคำหรือตามตัวอักษรในการหาคำนำหน้านามภาษาไทย ซึ่งใช้คำหลากหลาย เช่น คุณ นาย และมีสเตอร์ สำหรับ Herr ในภาษาเยอรมัน หรือคำที่เน้นเจตนาอารมณ์ของผู้พูด ตลอดจนไม่ได้ถ่ายทอดคำที่มีนัยยะแฝง เช่น คำว่า เด็กวันอาทิตย์ เป็นต้น อย่างไรก็ตามผู้วิจัยสังเกตเห็นได้ว่าผู้แปลชาวไทยส่วนใหญ่มีพื้นฐานความรู้ทางภาษาเยอรมันและภาษาไทยเป็นอย่างดี โดยเข้าใจเนื้อหาของเรื่อง ตลอดจนจุดประสงค์ของผู้แต่ง รวมทั้งคำนึงถึงผู้อ่านชาวไทยที่พื้นฐานความรู้ไม่ทัดเทียมกับผู้อ่านในวัฒนธรรมของเยอรมัน ผู้แปลที่มีประสบการณ์การแปลงานจึงเลือกใช้กลวิธีการแปลแบบอิสระหรือดัดแปลงเล็กน้อยที่อิงกับตัวบท เพื่อจูงใจผู้อ่านชาวไทย แต่ทว่าไม่ได้เติมคำศัพท์ที่รูปร่างผิดที่ผิดทางหรือส่อไปในด้านความหมายที่กำกวม ผู้วิจัยจึงสรุปจากการวิเคราะห์และตอบใจर्थของ มุกหอม วงษ์เทศ ได้ว่า ผู้แปลชาวไทยที่แปลชื่อเรื่องงานวรรณกรรมเยอรมันเป็นไทยนั้น ใช้กลวิธีการแปลตรงคำหรือตามตัวอักษร เช่นกัน และได้ดัดแปลงชื่อเรื่อง แต่ทว่าได้แปลอย่างระมัดระวังโดยอิงกับตัวบทมากกว่าจะขยายชื่อเรื่องให้ “โจ่งแจ้ง” ไปตามเจตนาอารมณ์ของผู้แปลหรือต้องการจะเอาใจตลาดมากเกินไปจนสิ้นสุนทรีย์ของงานวรรณศิลป์

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการแปลชื่อเรื่องงานวรรณกรรมเยอรมันเป็นไทย ซึ่งอาจจะนำไปใช้กับชื่อเรื่องงานวรรณกรรมจากภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เป็นไทยได้เช่นกัน ดังต่อไปนี้

1. ผู้แปลควรวิเคราะห์ชื่อเรื่องในภาษาต้นทาง (เยอรมัน) ว่ามีหน้าที่ในการสื่อสารประเภทใดบ้างเสียก่อน แล้วตัดสินใจว่าจะต้องรักษาหน้าที่ดังกล่าวให้ครบถ้วนในชื่อแปลปลายทาง (ไทย) ด้วยกลวิธีการแปลแบบใด
2. ผู้แปลควรดูจุดประสงค์ของผู้ประพันธ์หรือผู้ว่าจ้างแปลว่าต้องการผลลัพธ์อย่างไรจากผู้อ่านเพื่อที่จะได้เลือกใช้คำศัพท์ สำนวน หรือแม้แต่ว่าจะดัดแปลงให้เหมาะสมและได้รับผลลัพธ์เช่นนั้น
3. กลวิธีการแปลแบบอิสระ เช่น การแปลโดยการตั้งชื่อใหม่ และการแปลโดยยึดคำเดิมบางส่วนและเพิ่มเติมบางส่วนตามเนื้อเรื่องหรือตัวละคร เป็นการแปลที่เหมาะสมกับหน้าที่ในการ

สื่อสารของตัวบทต้นทางได้ครบถ้วน อีกทั้งแสดงให้เห็นความคิดสร้างสรรค์และความเข้าใจในเนื้อเรื่อง แก่นเรื่อง รวมทั้งขนบวรรณศิลป์ของทั้งสองวัฒนธรรม จึงเหมาะกับการแปลชื่อเรื่องของกวีนิพนธ์หรือหนังสือเด็กและนวนิยายสำหรับเยาวชน แต่ต้องรักษาระดับความหมายของคำศัพท์ที่ตัดเทียมกันหรือมีนัยยะแฝงที่เท่าเทียมกัน จึงจะเรียกว่า เป็นการแปลที่ชื่อตรงต่อจุดประสงค์ของผู้ประพันธ์

4. กลวิธีการแปลตรงคำหรือตามตัวอักษร เป็นการแปลที่เหมาะสมกับหน้าที่ในการสื่อสารของตัวบทต้นทางได้ดีพอควร แต่ผู้แปลควรเพิ่มเติมข้อมูลบางประการเพิ่มในชื่อเรื่องแปล เพื่อให้ผู้อ่านในวัฒนธรรมของตนที่ไม่มีพื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องที่กำลังอ่านนั้นเข้าใจ จึงจะเรียกว่า เป็นการแปลที่บรรลุน้ำที่ในการสื่อสารและชื่อตรงต่อผู้ประพันธ์และผู้อ่านในวัฒนธรรมของตนด้วย

5. กลวิธีการแปลทับศัพท์หรือถ่ายเสียงและกลวิธีการแปลโดยตัดทอนชื่อเดิมบางส่วนไม่เหมาะสมกับการแปลชื่อเรื่องงานวรรณกรรม เพราะเป็นการแปลที่คงหน้าที่เดิม ซึ่งหมายความว่าผู้อ่านในวัฒนธรรมต้นทาง (เยอรมัน) เท่านั้นจึงจะเข้าใจว่าหมายถึงเรื่องอะไร ในขณะที่ผู้อ่านชาวไทยหากไม่มีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวจะไม่เข้าใจว่าหมายถึงอะไร ด้วยเหตุนี้ความชื่อตรงต่อผู้ประพันธ์และหน้าที่ในตัวบทต้นทาง ตลอดจนต่อผู้อ่านในวัฒนธรรมไทยจึงขาดหายไป เช่นเดียวกันกับกลวิธีการเป็นภาษาอังกฤษแล้วถ่ายเสียงเป็นภาษาไทย ถึงแม้จะแปลได้ครบถ้วนทุกหน้าที่ในการสื่อสาร และผู้อ่านชาวไทยที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาที่สาม (ภาษาอังกฤษ) สามารถเข้าใจได้ก็ตาม ผู้วิจัยเห็นว่าควรเลือกใช้กลวิธีการแปลนี้เฉพาะกับพืชพันธุ์ไม้ ไม้ดอก สัตว์ สถานที่ ฯลฯ ที่ไม่มีคำเรียกหรือไม่สามารถถ่ายถอดเป็นภาษาไทยได้ตรงกันเท่านั้น

การวิเคราะห์วิจารณ์การแปลชื่อเรื่องงานวรรณกรรมเยอรมันเป็นไทย ทำให้ผู้วิจัยพบว่า นอกเหนือจากการที่ผู้แปลต้องทำความเข้าใจตัวบท กล่าวคือ ต้องอ่านเนื้อเรื่องและเข้าใจสารที่ผู้ประพันธ์ต้องการจะสื่อก่อนแล้วนั้น ผู้แปลควรวิเคราะห์หน้าที่ในการสื่อสารของตัวบทต้นทางให้ละเอียด แล้วจึงตัดสินใจเลือกกลวิธีการแปลที่สามารถจะถ่ายถอดหน้าที่ในการสื่อสารได้ครบถ้วน จากนั้นจึงค่อยสรรหาคำศัพท์ สำนวน หรือเทคนิคทางวรรณศิลป์ เพื่อถ่ายถอดความหมายให้ตรงกับจุดประสงค์ของผู้ประพันธ์ อันเป็นการแสดงให้เห็นถึงความชื่อตรงต่อผู้ประพันธ์และผู้อ่านในวัฒนธรรมของตน ผู้วิจัยเห็นว่าผู้แปลควรยึดแนวทางการแปลของนอร์ตเป็นหลักในการปฏิบัติ

เพราะหากยึดทฤษฎีสโคปอสของแฟร์เมียร์เพียงอย่างเดียว อาจจะทำให้หน้าหนักแก่จุดประสงค์ของ ผู้ว่าจ้างแปล หรือสำนักพิมพ์ที่มุ่งการตลาดเพียงอย่างเดียวซึ่งจะมีผลต่อผู้แปลในการตัดสินใจ เลือกลงใช้คำที่เอาใจตลาดจนเกินควรและจะนำไปสู่การทำให้เป็น “น้ำเน่า” ดังคำวิจารณ์ของ มุกหอม วงษ์เทศ ได้อย่างง่ายดาย

ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยนี้จะช่วยกระตุ้นให้มีการทำวิจัยเกี่ยวกับการแปลชื่อเรื่องของหนังสือ ตำรา บทความวิชาการ หรือตัวบทลักษณะอื่นที่ไม่ใช่งานวรรณกรรม ดังเช่นชื่อของอาหารที่แปล จากภาษาเยอรมันเป็นไทย ตลอดจนการแปลชื่อภาพยนตร์ทั้งประเภทเพื่อความบันเทิงและสาระ ความรู้ต่างๆจากภาษาเยอรมันเป็นไทยโดยใช้ทฤษฎีของนอร์ดและแฟร์เมียร์ในการวิเคราะห์ต่อไป

บรรณานุกรม

ภาษาอังกฤษและภาษาเยอรมัน

- Bouchehri, R. (2008) *Filmtitel im interkulturellen Transfer*, Berlin : Frank and Timme.
- _____ (2009) *Titel im TV – Alltag. Zur Translation der Titel amerikanischer Serien im deutschen Fernsehen*. In : *Translation zwischen Text und Welt*, S. 365 – 378.
- Briffa, C. and Caruana, R.M. (2009) *Stylistic Creativity when translating Titles*. Paper presented at the PALA 2009. Conference, Roosevelt Academy in Middleburg, The Netherlands on “The Art of Stylistics, 28th July – 1st August 2009.
- Gavling, A. (2008) *The art of translation : A study of book titles translated from English into Swedish and from Swedish into English*. Karlstad University.
- Guo, H. (2011) *Types of Explicitation within the Texts in Chinese-English Translation. A Case Study on the Translation of Chapter Titles of Hong Lou Meng*. *Journal of Language Teaching and Research*, 2 (1), 8.
- Holz-Mänttäre, J. (1984) *Translatorisches Handeln : Theorie und Methode*. Helsinki : Suomalainen Tiedeakatemia.
- Landers, Clifford E. (2001) “The All – Important Title”, in *Literary Translation : A Practical Guide*. London: The Cromwell Press Ltd. pp. 140 – 150.
- Mei, Z. (2010) *On the Translation Strategies of English Film Title from the Perspective of Skopos Theory*. *Journal of Language Teaching and Research*. 1,3.
- Munday, J. (2001) *Introducing Translation Studies*, London and New York: Routledge.
- Nord, C. (1993) *Einführung in das funktionale Übersetzen. Am Beispiel von Titeln und Überschriften*, Tübingen und Basel: Francke Verlag.
- _____ (1995) *Text – functions in translation : titles and headings as a case in point*. Target 7.
- _____ (1997) *Translating as a Purposeful Activity : Functionalist Approaches Explained*, Manchester. St.Jerome.

- _____ (2004) “Die Übersetzung von Titeln und Überschriften aus sprachwissenschaftlicher Sicht”, in : Kittel, Harald et.al (eds.) (2004) : Übersetzung. Ein internationales Handbuch zur Übersetzungsforschung, Berlin, de Gruyter, S. 573.
- _____ (2006) “Buchtitel und Überschriften”, in : Snell – Hornby / Hönig / Kussmaul / Schmitt (Hrsg.) (2006) : Handbuch Translation, Tübingen, Stauffenburg – Verlag, S. 292-294.
- _____ (2011) Funktionsgerechtigkeit und Loyalität. Theorie, Methode und Didaktik des funktionalen Übersetzens, Berlin : Frank and Timme GmbH.
- Reiß, K und Vermeer, J.H (1991)² Grundlegung einer allgemeinen Translationstheorie, Tübingen: Max Niemeyer Verlag.
- Schäffner, C. (1997) ‘Skopos theory’, in M.Baker (ed.) (1997a) The Routledge Encyclopedia of Translation Studies, London and New York: Routledge, pp. 235-8.
- Stolze, Radegundis (2003) Hermeneutik und Translation, Tübingen: Gunter Narr Verlag.
- Venuti, L. (ed) (2000) The Translation Studies Reader, London and New York: Routledge.
- Vermeer, H. (1989/2000) Skopos and commission in translational action, in L. Venuti (ed.) (2000), pp. 221-32.

ภาษาไทย

- จินตนา ไบกาชุกยี. (ไม่มีปีที่พิมพ์). การเขียนสื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.
- นันทพร ปิไลย์. (2544). การแปลชื่อภาพยนตร์ภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปราณี สุรสิทธิ์. (2549). การเขียนสร้างสรรค์เชิงวารสารศาสตร์. กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- เพลินดา. (2550) โรงเรียนนักเขียน ศิลปะการเขียน สอนกันไม่ได้ แต่เรียนรู้ได้ ฉบับสมบูรณ์. (พิมพ์ครั้งที่เจ็ด). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บ้านหนังสือ.

ภัทร ตันดูลยเสวี. (2549). แนวทางการแปลชื่อเรื่องสั้นอาชญาวิทยา: กรณีศึกษานิตยสารรหัสคดี.

กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริลักษณ์ จันทร์แก้ว. (2548). การแปลชื่อนวนิยายโรมานซ์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมคิด ลวางกูร. (ไม่มีปีที่พิมพ์). เขียนเก่ง...รวยก่อน 2 ทำหนังสือยังไง...ให้ติด Bestseller...

กรุงเทพฯ: โปรวิชั่น เอนเตอร์เทนเมนท์.

สิทธา พิณีจิวาดล. (2542). คู่มือนักแปลอาชีพ. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.

สินี เต็มสงใส. (2553). คุณก็เป็นนักเขียนได้. กรุงเทพฯ: เครือเถา

บทความจากเว็บไซต์

มุกกรีน วิโรจน์ชูฉัตร. **Babel**: ชื่อเรื่องที่เป็นมากกว่าชื่อเรื่อง. สืบค้นเมื่อ 5 กันยายน 2554, สืบค้น

จาก http://acad.vru.ac.th/form/var_49.pdf.

มุกหอม วงษ์เทศ. นามนั้นสำคัญไฉน หรือแปลอย่างไรให้น่าเนา คอลัมน์ คุยความคิด. สืบค้น

เมื่อ 10 สิงหาคม 2554, สืบค้นจาก http://www.matichon.co.th/matichon/matichon_detail.php?s_tag=01fun07190648&day=2005/06/19.